

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ (Α.Τ.Ε.Ι) ΠΑΤΡΑΣ

**«ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»**

Η υπεύθυνη καθηγήτρια : Νομικού Αντωνία

Οι συμμετέχοντες σπουδαστές :
Αναγνώστου Γεώργιος
Καραβασίλη Παναγιώτα

Πάτρα Οκτώβριος 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Περίληψη.....	6
Αναγνώριση.....	7
 <u>Κεφάλαιο I</u>	
A. Σκοπός της μελέτης	8
 <u>Κεφάλαιο II</u>	
<u>Βιβλιογραφική μελέτη</u>	
A. Ορισμοί.....	9
1. Κοινωνική Εργασία.....	9
2. Στοιχεία ορισμού της Κοινότητας (έννοια της κοινότητας).....	10
3. Ορισμός Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα.....	12
4. Κοινοτική Εργασία.....	13
5. Κοινοτική Ανάπτυξη.....	14
6. Κοινοτική Οργάνωση.....	14
7. Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	14
B. Ιστορική Αναδρομή.....	15
1. Η Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα στην Αγγλία	15
2. Η Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα στην Αμερική.....	15
Γ. Θεωρητικό Υπόβαθρο της Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα.....	18
1. Αρχές και Αξίες της Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα	18

2. Οι θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα.....	20
α) Θεωρία της Κοινωνικής Ισορροπίας.....	20
i. Δομή και λειτουργίες της κοινωνίας.....	20
ii. Έννοια της κοινωνικής αλλαγής στη θεωρία της κοινωνικής ισορροπίας.....	22
iii. Το υπολειμματικό πρότυπο της κοινωνικής πρόνοιας στη λειτουργική θεωρία...	23
β) Θεωρία της Κοινωνικής Σύγκρουσης.....	24
i. Δομή και λειτουργίες της κοινωνίας.....	25
ii. Έννοια της κοινωνικής αλλαγής.....	27
iii. Ριζοσπαστικό πρότυπο κοινωνικής πρόνοιας.....	29
Δ. Τεχνικές κατά την άσκηση της Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα.....	30
1. Έρευνα.....	30
2. Δημόσιες Σχέσεις.....	31
3. Κοινωνικός Σχεδιασμός.....	32
4. Συμμετοχή σε επιτροπές.....	34
Ε. Τα πρότυπα της Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα.....	38
1. Το Συντηρητικό Πρότυπο (κοινωνική εργασία των φορέων κοινωνικής εργασίας)	38
2. Το Πρότυπο Κοινωνικής Ένταξης (ROSS).....	39
3. Το Επιθετικό Πρότυπο της Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα (SPECHT).....	40
4. Το Ριζοσπαστικό Πρότυπο (ALINSKY).....	42
ΣΤ. Στρατηγικές / Μέθοδοι Κοινοτικής Ανάπτυξης.....	44
1. Η Στρατηγική ή Μέθοδος της Αυτοβοήθειας.....	44
2. Η Στρατηγική της Τεχνικής Βοήθειας.....	47
3. Η Στρατηγική των Συγκρούσεων.....	50
4. Κριτήρια επιλογής των στρατηγικών.....	53

Z. Ο ρόλος του Κοινωνικού Λειτουργού.....	55
H. Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	61
1. Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	61
α) Η ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα από την αρχαιότητα ως τα χρόνια του Καποδίστρια.....	61
β) Περί συστάσεως των Δήμων.....	63
γ) Περί συστάσεως των Δήμων & Κοινοτήτων.....	67
δ) Περί κυρώσεως Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.....	71
ε) Μεταπολίτευση (23 Ιουλίου 1974).....	73
στ) Δημοτικός & Κοινοτικός Κώδικας.....	79
ζ) Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.....	80
η) Νέες προοπτικές για πρωτοβάθμιους Ο. Τ. Α.....	81
2. Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	87

Κεφάλαιο III

Κοινοτικά Προγράμματα

A. Κατηγορίες Κοινοτικών Προγραμμάτων.....	90
1. Ανταγωνιστικά Προγράμματα.....	90
2. Προγράμματα Περιφερειακής Ανάπτυξης.....	91
B. Κοινοτικά Προγράμματα που πραγματοποιούνται από τους Ο.Τ.Α.	92
1. Άμεση Κοινωνική Βοήθεια.....	92
2. Ανοιχτή Προστασία Ηλικιωμένων.....	94
3. Αντιμετώπιση Εξάρτησης από Ουσίες.....	95
4. Αποιδρυματοποίηση – Αποσυλοποίηση.....	97

5. Βοήθεια στο Σπίτι.....	98
6. Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών.....	100
7. Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών με Αναπηρίες.....	102
8. Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων.....	103
9. Κατασκηνώσεις – Λουτροθεραπείες.....	104
10. Κοινωνική Ένταξη & Αποκατάσταση Ελλήνων Τσιγγάνων.....	105
11. Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί.....	106
12. Περιθαλψη Ηλικιωμένων.....	107
13. Στήριξη & Φροντίδα Προσφύγων.....	109

Γ. Κοινοτικά προγράμματα που πραγματοποιούνται από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) ή από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ).....

1. Ειδική Αγωγή.....	110
2. Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων με Νοητικά & Μαθησιακά Προβλήματα.....	111
3. Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων με Αισθητηριακές Αναπηρίες... ..	112
4. Εκπαίδευση – Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων με Αναπηρίες.....	115
5. Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών.....	117
6. Περιθαλψη Ατόμων με Κινητικές Αναπηρίες.....	118
7. Περιθαλψη Ατόμων με Χρόνιες Παθήσεις.....	120
8. Περιθαλψη παιδιών με Αναπηρίες & Χρόνιες παθήσεις.....	121
9. Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια.....	123

Κεφάλαιο IV

Συμπεράσματα – Προτάσεις

Συμπεράσματα – Προτάσεις.....	124
-------------------------------	-----

Παράρτημα.....	127
----------------	-----

Βιβλιογραφία.....	162
-------------------	-----

Η επιτροπή για την έγκριση της πτυχιακής εργασίας

Υπογραφή

Υπογραφή

Υπογραφή

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η μελέτη αυτή έχει ως σκοπό την όσο το δυνατόν περισσότερη αναζήτηση , μελέτη και παρουσίαση μίας βιβλιογραφικής έρευνας για την Κοινωνικής Εργασία με Κοινότητα αλλά και των προγραμμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στο πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται ο σκοπός της μελέτης.

Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει το θεωρητικό υπόβαθρο της Κ. Ε. Κ. , τη μεθοδολογία , τα πρότυπα , τις τεχνικές της και το ρόλο του κοινωνικού λειτουργού σε αυτή καθώς και τη δομή / λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στα προγράμματα που πραγματοποιούνται μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και γενικά σε προγράμματα που γίνονται σε μία κοινότητα ανεξάρτητα από το φορέα υλοποίησης τους.

Στο τέταρτο , και τελευταίο , κεφάλαιο αναφέρονται τα συμπεράσματα από τη μελέτη , της βιβλιογραφίας , των προγραμμάτων καθώς και την εμπλοκή του κοινωνικού λειτουργού σε αυτά.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την επόπτρια κ. α. Νομικού για την πολύτιμη βοήθεια της , που ήταν καταλυτική για τη συγγραφή αυτής της πτυχιακής. Στάθηκε δίπλα μας και πάντα ήταν καθοδηγητική , γεγονός που συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην ολοκλήρωση της εργασίας μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A. ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σκοπός της πτυχιακής μας εργασίας ήταν η όσο το δυνατόν περισσότερη αναζήτηση , μελέτη και παρουσίαση μιας βιβλιογραφικής έρευνας για την Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα. Επίσης η λεπτομερής αναζήτηση , μελέτη και παρουσίαση των προγραμμάτων που πραγματοποιούνται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Συνδυάζοντας αυτές τις δύο μελέτες , θελήσαμε να διαπιστώσουμε πως η Κοινωνική Εργασία εφαρμόζεται σε μία κοινότητα , ποια είναι τα προγράμματα που πραγματοποιούνται σε αυτή αλλά και πως μπορεί ο κοινωνικός λειτουργός να εμπλακεί σε αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

A. ΟΡΙΣΜΟΙ

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο όρος «κοινωνική εργασία» παραπέμπει σε μια εργασία η οποία επιτελείται στα πλαίσια της κοινωνίας , για το κοινωνικό όφελος , με κοινωνικά κριτήρια , με γενικά αποδεκτό τρόπο και από μέλη ή χάριν των μελών και των λειτουργιών που την απαρτίζουν. (Θ.Καλλινικάκη,1998)

Σύμφωνα με την Κατσορίδου-Παπαδοπούλου (1999) , η κοινωνική εργασία είναι επάγγελμα ανθρωποκεντρικό. Το επίκεντρο της είναι ο άνθρωπος , όπως αυτός ζει και συμπεριφέρεται μέσα στο φυσικό και κοινωνικό του περιβάλλον. Πρωταρχικός της σκοπός , όπου και κατατείνει κάθε της δραστηριότητα , είναι το «ευ ζην» του ανθρώπου ως ατόμου , ως μέλους οργανωμένης ομάδας ή κοινότητας.

Βασική μέριμνα της κοινωνικής εργασίας είναι αφενός η πρόληψη , δηλαδή η αποτροπή μιας κοινωνικής δυσλειτουργίας , και αφετέρου η αντιμετώπιση , δηλαδή η επίλυση των προβλημάτων που παρεμποδίζουν , περιορίζουν , αναστέλλουν ή και διαστρεβλώνουν την κοινωνική λειτουργικότητα ενός ατόμου , μιας ομάδας ή μιας κοινότητας .(Θ. Καλλινικάκη ,1998)

Η εκπαίδευση των κοινωνικών λειτουργών περιλαμβάνει θεωρητική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση. Το θεωρητικό υπόβαθρο της Κοινωνικής Εργασίας αποτελούν οι γνώσεις για τον άνθρωπο , το περιβάλλον του και για τη σημαντική μεταξύ τους Σχέση

Αλληλεπίδρασης. Τις γνώσεις αυτές αντλεί , αφενός , από επιστήμες όπως είναι η Βιολογία , η Ψυχολογία , η Κοινωνιολογία , το Δίκαιο , η Οικονομική , η Φιλοσοφία και αφετέρου , από ένα σώμα γνώσεων , γενικών και ειδικών , , που αναφέρονται σε θέματα Κοινωνικής Εργασίας (έννοιες , αξίες , αρχές , μεθοδολογία , δεξιότητες και τεχνικές). (Κατσορίδου-Παπαδοπούλου , 1999)

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ (Έννοια της κοινότητας)

Κοινότητα μπορεί να είναι μια γεωγραφική ενότητα (π.χ. γειτονιά , συνοικία , χωριό , πόλη , νομός , κράτος κ.λ.π.) μια ομάδα ανθρώπων που βρίσκονται σε ένα λειτουργικό συσχετισμό μεταξύ τους (π.χ. εργοστάσιο , συνδικάτο , θρησκευτικό δόγμα , σύλλογος κ.λ.π.) ή μία κατηγορία πληθυσμού με ένα κοινό χαρακτηριστικό (π.χ. παιδιά , νέοι , γέροι , εργάτες , γυναίκες , αλλοδαποί κ.λ.π.) (Αν.Ζωγράφου , 1997)

Σύμφωνα με την Καλλινικάκη (1998) , ο όρος «κοινότητα» χαρακτηρίζει μία συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα με στοιχειώδη κοινωνική οργάνωση , η οποία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία συγκροτείται από 500 ως 10.000 κατοίκους. Εκτός αυτού , όμως ο όρος περιγράφει επίσης ένα πλήθος ατόμων τα οποία αισθάνονται ότι ανήκουν σε ένα σύνολο , συνδέονται μεταξύ τους με κοινά ενδιαφέροντα , κοινά συμφέροντα και κοινούς στόχους και συνήθως αντιμετωπίζουν ένα ή περισσότερα κοινωνικά προβλήματα των οποίων υφίσταται τις επιπτώσεις. Κοινότητες αποτελούν όμως και άτομα που έχουν κοινή προέλευση , γλώσσα , θρησκεία , κοινό ιστορικό παρελθόν και κοινά ήθη και έθιμα , παρότι δεν ζουν μαζί.

Σύμφωνα με τον Σταθόπουλο (2001) , ο όρος κοινότητα έχει πολλές διαστάσεις και σημασίες. Ο απλούστερος ορισμός της κοινότητας αναφέρεται σε ένα σύνολο (aggregate) ατόμων , που κατοικούν σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Η περιοχή αυτή μπορεί να περιλαμβάνει μια μικρή γειτονιά , μια συνοικία , μια πολιτεία ή και μια ομάδα κρατών , όπως είναι για παράδειγμα , η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Συνήθως , όμως , με τον όρο κοινότητα εννοούμε μικρές γεωγραφικές περιοχές.

Ο George Hillery (1955), γνωστός κοινωνιολόγος , ειδικευμένος στη μελέτη της κοινότητας , αναφέρει ότι υπάρχουν ενενήντα τέσσερις ορισμοί της κοινότητας , και ότι το μόνο κοινό σημείο τους είναι η αναφορά σε κάποια μορφή επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων. Αν και θεωρείται δεδομένη η ύπαρξη κοινωνικών σχέσεων μεταξύ των κατοίκων μίας κοινότητας , ιδιαίτερα αν κατοικούν σε μία μικρή γεωγραφική περιοχή , πολλοί ερευνητές της αστικής , ιδιαίτερα κοινότητας , πιστεύουν ότι δεν είναι απαραίτητα η συσχέτιση κοινωνικών σχέσεων και γεωγραφικού χώρου.

Η βιβλιογραφία που αναφέρεται στη μελέτη της κοινότητας , μωρή να ταξινομηθεί σε τρεις βασικές κατηγορίες. Στην πρώτη , εντάσσονται μελέτες που αναλύουν την έννοια της κοινότητας όπως διαμορφώνεται σε μικρές πόλεις ή χωριά , στις παραδοσιακές κοινωνίες. Στη σύγχρονη αστική κοινωνία , ο άνθρωπος έχει χάσει την αίσθηση της κοινότητας. Στη δεύτερη κατηγορία , υποστηρίζει την άποψη ότι στη μετα-βιομηχανική εποχή , που χαρακτηρίζεται από πολλή μεγάλη κινητικότητα , είναι αδύνατη η σύνδεση της «έννοιας» «κοινότητα» με μια συγκεκριμένη τοποθεσία. Υπάρχουν μόνο

κοινότητες ομάδων και ατόμων που συνδέονται με κάποιους δεσμούς ή συμφέροντα.
(Σταθόπουλος ,2001)

3. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

«Κοινωνική εργασία με κοινότητα» είναι μία διαδικασία κινητοποίησης και βοήθειας της κοινότητας ούτως ώστε να αντιληφθεί την πραγματική διάσταση των ζητημάτων που την απασχολούν , να τα αξιολογήσει , να τα ιεραρχήσει και να σχεδιάσει με συστηματικό και κατάλληλο τρόπο την αντιμετώπιση τους. (Θ.Καλλινικάκη ,1998)

Ο Dunham , ορίζει την κοινωνική εργασία με κοινότητα σαν μια «διαδικασία που επιφέρει και διατηρεί μια εναρμόνιση ανάμεσα σε βοηθητικές πηγές της Κοινωνικής Πρόνοιας και τις κοινωνικές ανάγκες μέσα σε μια γεωγραφική περιοχή ή ένα ειδικό τομέα εργασίας».

Η Carter βλέπει την κοινωνική εργασία με κοινότητα σαν μία μέθοδο και μια διαδικασία που περιέχει τα παρακάτω κοινά στοιχεία :

- α) κοινωνική μελέτη και διάγνωση ,
- β) εκτίμηση των εσωτερικών δυνάμεων της κατάστασης ,
- γ) χρήση των βοηθητικών μέσων ,
- δ) τροποποίηση και αλλαγή και
- ε) αξιολόγηση (Αν .Ζωγράφου, 1997)

Σύμφωνα με την Carter , η κοινωνική εργασία με κοινότητα περιλαμβάνει οργανωτικές , ηγετικές , και συντονιστικές δραστηριότητες , δημόσιες σχέσεις , επιμορφωτικές και παιδαγωγικές δραστηριότητες , διοικητική και γραφική εργασία ,

έρευνα και συλλογή στοιχείων. Ο Ross νοεί την κοινωνική εργασία με κοινότητα σαν μία «διαδικασία», στην οποία μια κοινότητα εξακριβώνει τις ανάγκες και τους στόχους της, του ταξινομεί και του ιεραρχεί, αναπτύσσει εμπιστοσύνη και την θέληση να ενεργοποιήσει τις εσωτερικές και εξωτερικές πηγές για την ικανοποίηση των αναγκών, να ενεργοποιηθεί δηλαδή σ' αυτή την κατεύθυνση και με αυτό τον τρόπο να καλλιεργήσει το πνεύμα συνεργασίας και αλληλεγγύης για την επίτευξη των στόχων αυτών». Ο Specht βλέπει την κοινωνική εργασία με κοινότητα σαν μια διαδικασία ευαισθητοποίησης, ενεργοποίησης και κινητοποίησης των ενδιαφερόμενων για την απαίτηση και επιβολή των δικαιωμάτων τους ακόμη και με τη σύγκρουση στο πλαίσιο του συστήματος. Ο Alinsky νοεί την κοινωνική εργασία με κοινότητα σαν δράση των καταπιεσμένων στο πλαίσιο της αυτοοργάνωσης με σκοπό την απόκτηση δύναμης. (Αν. Ζωγράφου, 1997)

4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο όρος κοινοτική εργασία χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει : α) τη συστηματική αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων τα οποία απασχολούν κατηγορίες ή ομάδες πολιτών σε μια κοινότητα, συνοικία, γειτονιά, β) την κινητοποίηση των κατοίκων για την επίλυση τοπικών προβλημάτων, γ) για την παρέμβαση και ανάπτυξη αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ κοινοτικών οργανώσεων και φορέων κοινωνικής δράσης. Ως διαδικασία η κοινοτική εργασία επιδιώκει την ανάπτυξη συναισθηματικών δεσμών και κοινωνικής αλληλεγγύης μεταξύ των κατοίκων μιας περιοχής. (Π. Σταθόπουλος, 2001)

5. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ο Δαουτόπουλος (1995) ορίζει την Κοινοτική Ανάπτυξη ως : (α) Σχεδιασμένη αλλαγή (β) σε κοινοτικό επίπεδο (γ) που αποβλέπει στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού και (δ) μπορεί να υποβοηθείται από έναν φορέα αλλαγής με τρόπο ώστε (ε) να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή συμμετοχή των κατοίκων τόσο στον προσδιορισμό του περιεχομένου του τοπικού προγράμματος αλλαγής όσο και στη διαδικασία υλοποίησής του .

6. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ο όρος «κοινοτική οργάνωση» σημαίνει τη διαδικασία με την οποία μια κοινότητα αναγνωρίζει τις ανάγκες της ή τους αντικειμενικούς σκοπούς , αναπτύσσει την εμπιστοσύνη και την θέληση να εργασθεί για αυτές τις ανάγκες ή τους σκοπούς , βρίσκει τις πηγές βοήθειας (μέσα ή και έξω από την κοινότητα) , για να ασχοληθεί με τις ανάγκες αυτές ή τους σκοπούς , δρα για την επιτυχία τους και με τον τρόπο αυτό επεκτείνει και αναπτύσσει συνεταιριστικές και συνεργατικές στάσεις και συνήθειες μέσα στην κοινότητα . (M. Ross , 1972)

7. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ως Τοπική Αυτοδιοίκηση ορίζεται , η διοίκηση που ασκείται από όργανα που εκλέγονται απ' ευθείας από τον πληθυσμό που κατοικεί σε καθορισμένα γεωγραφικά όρια και σε θέματα που ορίζονται από το νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει κάθε φορά. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

B. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ

Η Αγγλία , σύμφωνα με τον Αν.Ζωγράφου (1997) , κατέχει μια ιδιαίτερη θέση στην ιστορία της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα , διότι εκεί δημιουργήθηκε το «κίνημα κοινοτικών εστιών» (settlements movement) ,που είναι ένας από του σπουδαιότερους προδρόμους κοινωνικής εργασίας με κοινότητα με αρχή το Λονδίνο τον 19^ο αιώνα η συσσώρευση του κεφαλαίου , σε συνδυασμό με την βιομηχανική επανάσταση και η αναγκαστική μετακίνηση μεγάλων μαζών του αγροτικού πληθυσμού προς τα βιομηχανικά κέντρα , οδήγησε σε μεγάλη εκμετάλλευση , μέχρι τη φυσική εξολόθρευση των μαζών αυτών. Μια ομάδα φιλομαθών αστών του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης ανακάλυψε την ιδέα εγκατάστασης μορφωμένων ανδρών και γυναικών σε διάφορες συνοικίες της πόλης , όπου διέμεναν μεγάλα ποσοστά προλετάρων , με σκοπό να βοηθήσουν το προλετάριο με κοινωνική εργασία , δημιουργώντας έτσι μία γέφυρα με τους «απόκληρους».

Οι εστίες ήταν σχεδιασμένες σαν κοινόβια και κέντρα επιμόρφωσης. Το 1884 δημιουργήθηκε και η πρώτη εστία.

Την εποχή αυτή έχουμε μία διαφοροποιημένη κοινωνική βοήθεια , που εγκαταλείπει την μεσαιωνική αρχή παροχής ατομικής ελεημοσύνης , η οποία δεν μπορούσε πλέον να ελέγξει τη μαζική αθλιότητα. Με την συνοικιακή βοήθεια που έχει σκοπό την ανάπτυξη των ατομικών δυνάμεων των ενδιαφερομένων έχουμε μία νέα

μέθοδο προσέγγισης και κοινωνικής ένταξης των μαζών με παράλληλη ανάπτυξη του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας. Η κίνηση αυτή ήθελε να δημιουργήσει ένα νέο κόσμο με την ανάπτυξη της «κοινωνικής κατανόησης , της αυτονομίας και της αυτοβοήθειας». Εκτός από τις γενικές αρχές , το «settlement movement»είχε πληθώρα στόχων που είχαν σαν σκοπό την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλα τα κοινωνικά στρώματα. Η «πολιτική ουδετερότητα» δείχνει ότι η κοινωνική εργασία με κοινότητα ακόμη και σε αυτό το αρχικό στάδιο της στάδιο είχε «διπλό χαρακτήρα , ο οποίος καθορίζει την κοινωνική εργασία με κοινότητα και την κοινωνική εργασία μέχρι σήμερα». Από μία μεριά αναγνωρίζονται τα κοινωνικά προβλήματα σαν αποτέλεσμα της κοινωνικής δομής και λαμβάνονται μέτρα για την αλλαγή του περιβάλλοντος και από την άλλη μεριά η «πολιτική ουδετερότητα» και η καλλιέργεια της ουτοπίας της άρσης των ταξικών διαφορών δείχνουν , ότι οι προσπάθειες αυτές των αστών αποσκοπούσαν στη δημιουργία ανεκτικότερων συνθηκών διαβίωσης. (Αν. Ζωγράφου , 1997)

2. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Συνεχίζοντας , ο Ζωγράφου (1997) αναφέρει ότι η κοινωνική εργασία με κοινότητα άρχισε βασικά στην Αμερική κατά τη διάρκεια και μετά το τέλος του εμφυλίου (1861-1865).

Η κοινωνική εργασία με κοινότητα αρχίζει να διαμορφώνεται το έτος 1873 με τη δημιουργία των πρώτων φιλανθρωπικών οργανώσεων (charity organization societies). Το 1886 δημιουργήθηκε σύμφωνα με το αγγλικό πρότυπο στη Νέα Υόρκη , η πρώτη

«κοινοτική εστία» με πρωτοβουλία του καθηγητή του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης , Stanton Poit , μερικών φοιτητών και πολιτών , που είχαν του ίδιους στόχους με τους Άγγλους ιδρυτές των εστιών. Έτσι λοιπόν , νέα άτομα από τα μεσαία και ανώτερα κοινωνικά στρώματα , στις διάφορες εστίες (κέντρα επικοινωνίας και επιμόρφωσης) , έδειχναν στους εργάτες και στους φτωχούς των φτωχών γειτονιών μια έμπρακτη αλληλεγγύη. Για πρώτη φορά χρησιμοποιείται ο όρος «κοινωνική εργασία»(Αν. Ζωγράφου , 1997)

Η ανάγκη για τον συντονισμό των διαφόρων προγραμμάτων και βοηθητικών μέτρων δημιούργησε την ιδέα της «Community Organization» , που υλοποιήθηκε το 1887 στο Buffalo. Οι θεμελιωτές των «Settlements» , ενδιαφέρονται βασικά για την εξάλειψη των περιβαλλοντικών παραγόντων των κοινωνικών προβλημάτων.

Την δεκαετία του 20' οι κοινωνικοί λειτουργοί μετατοπίζουν το ενδιαφέρον τους από τη «μαζική βελτίωση» στην «ατομική βελτίωση» με μοναδικό επαγγελματικό εργαλείο τη μέθοδο της «case work». Κάπου στα τέλη του 1950 έχουμε και τη δημιουργία των πρώτων προγραμμάτων εκπαίδευσης στην κοινωνική εργασία με κοινότητα. Ο OelschtageI διαπιστώνει γενικότερα ότι στην Αμερική η κοινωνική εργασία με κοινότητα χαρακτηρίζεται από αντιφατικές τάσεις. Από τη μία μεριά υπάρχει η «ριζοσπαστική-δημοκρατική , σοσιαλιστική κατεύθυνση» και από την άλλη η «επίσημη γραμμή» της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα που προσανατολίζεται σε «πρότυπα κοινωνικού συνδυασμού και τεχνολογικά πρότυπα ή στην ανοικοδόμηση τοπικών κοινοτήτων». (Αν. Ζωγράφου , 1997)

Γ. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

1. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η κοινωνική εργασία με κοινότητα , στηρίζεται σε κάποιες αξίες , δηλαδή σε πεποιθήσεις , προτιμήσεις ή υποθέσει σχετικά με το τι θεωρείται επιθυμητό ή καλό για τον άνθρωπο. Αξίες οι οποίες θεωρούνται ως υπόβαθρο της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα , περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων :

- το δικαίωμα αυτοδιάθεσης των ατόμων και των ομάδων
- τη σημασία της συλλογικής δράσης και συνεργασίας μεταξύ διαφόρων ομάδων
- τον σεβασμό και την υποστήριξη πολυπολιτισμικής δομής στη σύγχρονη κοινωνία
- την εξατομίκευση κάθε ατόμου , ομάδας και κοινότητας ως προς τις αξίες , τον πολιτισμό , τις παραδόσεις που συνολικά προσδιορίζουν την ταυτότητα τους.(Π. Σταθόπουλος , 2001)

Όσον αφορά τις αρχές , σύμφωνα με τον Αν. Ζωγράφου (1997) η κοινωνική εργασία αντλεί τις γνώσεις της από δύο πηγές :

α) Από την ανάλυση της πρακτικής εργασίας , από την οποία πληροφορείται σχετικά με το είδος των προβλημάτων , τις διαδικασίες που πραγματοποιούνται στη σχέση ανάμεσα στον κοινωνικό λειτουργό και τον πελάτη, τα αίτια των προβλημάτων , τις συνέπειες τους και τον τρόπο αντιμετώπισής τους. Ταυτόχρονα , η πράξη δημιουργεί ερωτήματα , τα οποία καλείται να απαντήσει η θεωρία , ή δίνει νέα ερεθίσματα στη θεωρία με τη επιβεβαίωση ή τη διαφοροποίηση θεωρητικών υποθέσεων. Έτσι από τη

συνεχή εναλλαγή θεωρίας και πράξης δημιουργείται μία ταυτόχρονη βελτίωση της θεωρίας και της πράξης.

β) από τις κοινωνικές επιστήμες (π.χ. Ψυχολογία , Κοινωνιολογία , Ανθρωπολογία κ.α.) από τις οποίες αντλούνται σπουδαία στοιχεία και θεωρίες για την πράξη της κοινωνικής εργασίας.

Επίσης ,η έκθεση Gubenkian(1973) παραθέτει τις βασικές αρχές που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην άσκηση της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα. Σύμφωνα με αυτή , μία βασική αρχή είναι η πεποίθηση ότι ο άνθρωπος έχει μεγαλύτερη αξία από τις διάφορες πολιτικές και προγράμματα. Οι οργανώσεις και τα προγράμματα τους κρίνονται από τη βοήθεια που παρέχουν τα άτομα για να ζήσουν στην κοινότητα χωρίς στερήσει , χωρίς αισθήματα αποξένωσης και αλλοτρίωσης. Δηλαδή , η φιλοσοφία της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα είναι ανθρωποκεντρική. Μία άλλη αρχή είναι η πεποίθηση ότι , με τη συλλογική δράση , οι άνθρωποι αποκτούν την ικανότητα να ασκούν πίεση και να επιλύουν τα διάφορα προβλήματα που τους απασχολούν. Η κοινωνία πρέπει να παρέχει στα μέλη της τη δυνατότητα συμμετοχής στον οικονομικό , κοινωνικό , πολιτικό τομέα της κοινοτικής δραστηριότητας. Η πολύπλευρη συμμετοχή των κατοίκων στη ζωή της κοινότητας αποτελεί συστατικό δημοκρατίας. Τέλος μία ακόμη αρχή της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα αναφέρεται στην ανάγκη ανακατανομής των κοινωνικών και οικονομικών αγαθών υπέρ των ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού.(Π. Σταθόπουλος , 2001)

2. ΟΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

α) ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ

Σύμφωνα με τη θεωρία της κοινωνικής ισορροπίας , η κοινωνία διακρίνεται για την τάξη , τη συναίνεση και τη σταθερότητα των κοινωνικών φαινομένων. Λειτουργεί σαν το ανθρώπινο σώμα , στο οποίο τα επιμέρους όργανα διατηρούν μία σχετική αυτονομία , υπακούουν όμως σε μία συντονιστική ρύθμιση που εξασφαλίζει την ομαλότητα στη λειτουργία του οργανισμού.

ι. Δομή και λειτουργίες της κοινωνίας

Ο Π. Σταθόπουλος (2001) αναφέρει ότι , ο Άγγλος φιλόσοφος και κοινωνιολόγος Herbert Spencer , πίστευε ότι η ανθρώπινη κοινωνία έχει , όπως η φύση , τους δικούς της νόμους. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να επέμβει στη νομοτέλεια της κοινωνίας , μπορεί να μελετήσει τα κοινωνικά φαινόμενα και να επιδείξει προσαρμοστικότητα στους κανόνες λειτουργίας της κοινωνίας. Οι θέσεις του είναι γνωστές με τον όρο «κοινωνικός δαρβινισμός». Ο Spencer υποστήριξε , ότι όπως στη φύση τα δυνατότερα είδη επιβιώνουν και εξελίσσονται , έτσι και στην κοινωνία οι καλύτεροι θεσμοί , οι καλύτερες μορφές κοινωνικής οργάνωσης και κοινωνικής ζωής γενικά επιβιώνουν. Η παρέμβαση του ανθρώπου σε διάφορα προγράμματα παρεμποδίζουν την κοινωνική εξέλιξη.

Ο Spencer και ο Durkheim είναι οι κύριοι εκπρόσωποι της λειτουργικής σχολής. Στην ανάλυση του Γάλλου κοινωνιολόγου Emile Durkheim πρωταγωνιστούν οι ηθικές αρχές και οι λόγοι των κοινωνικών και οικονομικών επιστημών. Ο Durkheim πίστευε ότι

ο καθένας μπορεί να εργάζεται και να μην επιβαρύνει την κοινωνία. Τον απασχολούσε ιδιαίτερα το ζήτημα της κοινωνικής οργάνωσης (social order) που θα επέτρεπε στα άτομα να ζουν σε μία κοινωνία με βασικό χαρακτηριστικό την αρμονία. Κατά την άποψη του , πρέπει να υπάρχει μία συλλογική συνείδηση , αποδεκτή απ' όλους , η εξασθένιση ή η απουσία της οδηγεί στην αποδιοργάνωση της κοινωνίας (ανομία). Για τον Durkheim η λειτουργία των επιμέρους συστημάτων μίας κοινωνίας συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία ολόκληρης της κοινωνίας.(Π. Σταθόπουλος , 2001)

Τόσο ο Spencer όσο και ο Durkheim βλέπουν την κοινωνία σαν ένα οργανισμό που χαρακτηρίζεται από τη συναίνεση και τη συνεργασία. Μέσα από αυτή την προοπτική αναπτύχθηκαν οι θεωρίες της κοινωνικής τάξης , της κοινωνικής ισορροπίας και αργότερα , η θεωρία των συστημάτων. Η θεωρία της κοινωνικής ισορροπίας στοχεύει στ σταθερότητα , τη συναίνεση και την κοινωνική συνοχή.(Δ. Τσαούσης , 1998)

Πιο πρόσφατα τη θεωρία της κοινωνικής ισορροπίας υποστήριξαν και ανέπτυξαν οι Talcott Parsons και Robert Merton. Ο Parsons είναι ιδιαίτερα γνωστός για τη θεωρία των συστημάτων. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή , οι βασικές λειτουργίες κάθε συστήματος είναι τέσσερις : η διατήρηση , η προσαρμογή , η εκπλήρωση των σκοπών και τέλος , η ολοκλήρωση του συστήματος. Η δομή του συστήματος σχετίζεται με τη σταθερότητα και τη διάρκεια του. Οι βασικές λειτουργίες συντελούν κατά κανόνα στη διατήρηση του συστήματος , του οποίου ενίοτε η ισορροπία διαταράσσεται. Η αστάθεια που προκαλείται από τη διατάραξη της ισορροπίας παρέχει τη δυνατότητα για αλλαγή.(Π. Σταθόπουλος , 2001)

Ο Merton θεωρείται ο κυριότερος εκπρόσωπος του λειτουργισμού. Ισχυριζόταν ότι μία κοινωνική μονάδα δεν είναι αναγκαστικά λειτουργική και πως μπορεί να υπάρχουν περισσότερες από μία δομές για την κάλυψη μίας λειτουργικής ανάγκης. Ο Merton διέκρινε τις λειτουργίες ενός συστήματος σε έκδηλες και λανθάνουσες. Έκδηλες λειτουργίες είναι οι αντικειμενικές συνέπειες που συντελούν στη διατήρηση του συστήματος και τις οποίες τα μέλη του συστήματος αναγνωρίζουν και επιδιώκουν. Λανθάνουσες λειτουργίες είναι οι αντικειμενικές συνέπειες που συντελούν στη διατήρηση του συστήματος χωρίς ούτε να τις αναγνωρίζουν ούτε να τις επιδιώκουν τα μέλη. (Δ. Τσαούσης , 1998)

Οι υποστηρικτές της θεωρίας των συστημάτων , παρομοιάζουν το κοινωνικό σύστημα με μία πολύπλοκη μηχανή που τα διάφορα μέρη της βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση ώστε να λειτουργεί ομαλά. Όπως η ελαττωματική λειτουργία ενός τμήματος θα επηρέαζε την αποδοτικότητα μίας τέτοιας μηχανής , κατά τον ίδιο τρόπο η δυσλειτουργία ενός τμήματος η δυσλειτουργία ενός τμήματος της κοινότητας διαταράσσει την ομαλή λειτουργία του όλου. Στόχος της παρέμβασης στο κοινωνικό σύστημα είναι η αποκατάσταση της λειτουργικής ισορροπίας και όχι η ριζική αλλαγή του , η επίτευξη συναίνεσης στην κοινότητα. (Π. Σταθόπουλος , 2001)

ii. Έννοια της κοινωνικής αλλαγής στη θεωρία της κοινωνικής ισορροπίας

Σύμφωνα με τον Σταθόπουλο (2001) , η θεωρία της κοινωνικής ισορροπίας επικρίθηκε για στατικότητα , εξαιτίας της έμφασης που δίνει στην σταθερότητα των κοινωνικών σχέσεων , όμως αυτό δεν σημαίνει ότι αποκλείει τη δυνατότητα για

κοινωνική αλλαγή. Η κοινωνική δομή , αν και έχει ως κύριο χαρακτηριστικό τη σταθερότητα, συνεχώς αλλάζει. Όταν οι αλλαγές είναι έντονες και γίνονται με ταχύ ρυθμό , αντιμετωπίζονται σαν συμπτώματα μίας παθολογίας που διαταράσσει την ισορροπία της κοινωνίας. Αλλαγές μπορεί να προέλθουν από φυσικές καταστροφές , από πολέμους , επιδημίες ή άλλες παρόμοιες απρογραμμάτιστες καταστάσεις. Η έννοια της κοινωνικής αλλαγής εμπεριέχει επίσης τις βαθμιαίες αλλαγές που παρατηρούνται σε κάθε κοινωνία. Όμως εδώ αναφερόμαστε στην επιδιωκόμενη και προγραμματισμένη αλλαγή των θεσμών και των δομών της κοινωνίας όσον αφορά την έννοια της κοινωνικής αλλαγής. Όταν αναφερόμαστε σε προγραμματισμένη κοινωνική αλλαγή εννοούμε : 1) μία συνειδητή διαδικασία για να επιτύχουμε κάποιο στόχο. 2) ότι η διαδικασία της προγραμματισμένης κοινωνικής αλλαγής πρέπει να εξετάζεται από την άποψη εκείνου του ατόμου ή της ομάδας η οποία ενδιαφέρεται να επιτύχει κάποιο σκοπό.

iii. Το υπολειμματικό πρότυπο της κοινωνικής πρόνοιας στη λειτουργική θεωρία

Το υπολειμματικό πρότυπο της πρόνοιας στηρίζεται στη θεωρία της λειτουργικής σχολής. Από τη σκοπιά αυτής της θεωρίας οι προσπάθειες για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων έχουν αντιμετωπιστεί με σκεπτικισμό.

Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα , οι σοσιαλιστές και ιδιαίτερα οι Φαβιανοί στη Βρετανία , υποστήριξαν ότι ο άνθρωπος δεν είναι αμέτοχος παρατηρητής της κοινωνίας και έρμαιο των κοινωνικών νόμων. Αντίθετα , συμμετέχει στη διαμόρφωση τους και επηρεάζει με τη στάση του το κοινωνικό γίνεσθαι. Σε αυτή τη θεωρητική τοποθέτηση έχει τις ρίζες της η

ενεργός και συντονισμένη προσπάθεια για τη θεμελίωση του κράτους πρόνοιας. Το κράτος πρόνοιας στηρίζεται κυρίως στο αξίωμα ότι η κοινωνία έχει ευθύνη για την ευημερία του ανθρώπου. Η κοινωνική πρόνοια , δηλώνει τη θέληση και τη δέσμευση της κοινωνίας για ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής όλων των πολιτών χωρίς διάκριση. Η εδραίωση του κράτους πρόνοιας στηρίχτηκε σε μία σειρά υποθέσεων. Σύμφωνα με μία άποψη , ο ρυθμός της οικονομικής ανάπτυξης θα επιτρέπει την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών όλο και περισσότερων ατόμων. Συνεπώς η αυξανόμενη ευημερία θα μειώνει τα προβλήματα της οικονομικής δυσπραγίας. Επειδή όμως ένα «υπόλειμμα» του πληθυσμού αντιμετωπίζει οικονομικά και άλλα κοινωνικά προβλήματα , η πρόνοια καλύπτει τις ανάγκες αυτού του «υπολείμματος» με διάφορα προγράμματα κοινωνικών παροχών. (Π. Σταθόπουλος , 2001)

Το «υπολειμματικό πρότυπο» της κοινωνικής πρόνοιας στηρίζεται στην αισιόδοξη άποψη ότι η οικονομική ευημερία θα επεκταθεί σε όλο το πληθυσμό. Είναι ζήτημα χρόνου. Σύμφωνα με τις αρχές του «υπολειμματικού προτύπου» , τα άτομα πρέπει να στηρίζονται στις δικές τους δυνάμεις και πόρους για την αντιμετώπιση των αναγκών τους.

β) ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ

Η θεωρία της κοινωνικής σύγκρουσης υποστηρίζει ότι σε κάθε κοινωνία υπάρχει σύγκρουση και διαμάχη μεταξύ διαφόρων υποσυστημάτων. Ομάδες με αντίθετες επιδιώξεις και συμφέροντα , βρίσκονται σε σύγκρουση για να επιτύχουν τους στόχους τους. Συνεπώς η σύγκρουση είναι συστατικό στοιχείο κάθε κοινωνίας.

i. Δομή και λειτουργίες της κοινωνίας

Σύμφωνα με τον Σταθόπουλο (2001), ο Karl Marx , που θεωρείται ως κύριος εκπρόσωπος αυτής της προσέγγισης , πίστευε ότι τα διάφορα προγράμματα κοινωνικής μεταρρύθμισης αποτελούν παραπλανητικές προσπάθειες της αστικής τάξης με σκοπό την υπονόμευση ή την καθυστέρηση της επαναστατικής διαδικασίας που πραγματοποιείται με την πάλη των τάξεων.

Πριν αναλύσουμε την μαρξιστική θεωρία θα ήταν χρήσιμο να εκθέσουμε τη θεωρία της σύγκρουσης. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή , κύριο χαρακτηριστικό της κοινωνίας είναι η αντιπαράθεση και η διαμάχη. Η σύγκρουση εμπεριέχει την έννοια του συναγωνισμού , δηλαδή την άμιλλα μεταξύ δύο ή περισσότερων ομάδων για την επίτευξη κάποιου στόχου. Η σύγκρουση γεννιέται από τον συναγωνισμό για απόκτηση ισχύος , προωθεί τον σχηματισμό κοινωνικών ομάδων και συνεισφέρει στην κοινωνική συνοχή. Στόχος της σύγκρουσης είναι η ήττα του αντιπάλου ενώ ο συναγωνισμός αποβλέπει στην επιτυχία του σκοπού. Στις αιτίες που προκαλούν τη σύγκρουση περιλαμβάνονται : η άνιση κατανομή του εισοδήματος , η άνιση κατανομή του πλούτου , ο διαφορικός έλεγχος των μέσων παραγωγής και διανομής των αγαθών και υπηρεσιών σε μία κοινωνία.

Ο Simmel διακρίνει τέσσερα είδη σύγκρουσης : 1) τον πόλεμο μεταξύ των ομάδων, 2) τη βεντέτα ή πάλη μεταξύ φατριών , 3) τη λύση της διαφοράς μέσα από διαιτησία και 4) τη σύγκρουση για διαφορετικά ιδανικά.

Όπως αναφέρθηκε , η σύγκρουση συμβάλλει στην ενίσχυση του αισθήματος της ενδοομαδικής ταυτότητας` τα μέλη μίας ομάδας αποκτούν συνείδηση των κοινών στοιχείων που τα συνδέουν` συνειδητοποιούν ότι ανήκουν σε μία ξεχωριστή ομάδα. Η σύγκρουση εκτονώνει τα άτομα , τα οποία στη συνέχεια μπορεί να επαναλάβουν τη συνεργασία τους. Αυτό σημαίνει πως δεν δίνονται ριζικές λύσεις στα προβλήματα και πως η σύγκρουση ενδέχεται να συντελεί στη διατήρηση παρά στην αλλαγή του κοινωνικού συστήματος. Ωστόσο η σύγκρουση δεν παύει να είναι ο κύριος παράγοντας της κοινωνικής αλλαγής. Το συμπέρασμα είναι ότι η σύγκρουση , ως διαδικασία , μπορεί να αποβλέπει στη διατήρηση του συστήματος με ορισμένες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις ή στη ριζική αλλαγή του κοινωνικού συστήματος. Στη δεύτερη περίπτωση εντάσσεται και η θεωρία της πάλης των τάξεων του Μαρξ. Η θεωρία αυτή τονίζει τις διαταξικές και ενδοταξικές συγκρούσεις μέσα στην κοινωνία , σε μακρο-κοινωνιολογικό επίπεδο. Η θεωρία της πάλης των τάξεων προβάλλει την άποψη ότι οι αστοί και οι εργάτες βρίσκονται σε συνεχή αντιπαράθεση , γιατί τα συμφέροντα τους είναι αντίθετα.

Σύμφωνα με τη μαρξιστική θεωρία , το κράτος , σε μεγάλο βαθμό εκφράζει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Αυτό συμβαίνει γιατί η άρχουσα τάξη εκπροσωπείται σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων και συνεπώς επηρεάζει τη διαμόρφωση της πολιτικής προς εξυπηρέτηση των δικών της συμφερόντων.

Το κράτος περιορίζει ή και ασκεί έλεγχο στη δράση του κεφαλαίου. Όμως αυτή η παρέμβαση έχει ως στόχο τη διατήρηση του συστήματος , κάτι που το κεφάλαιο δεν μπορεί μέσα από τις ανταγωνιστικές σχέσεις να εξασφαλίσει. Τα προβλήματα που

υπάρχουν σε μία κοινωνία , δημιουργείται από τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής. Υπάρχει βασική σύγκρουση οικονομικών συμφερόντων μεταξύ των εργατών και των εργοδοτών που ελέγχουν τα μέσα παραγωγής. Σε αντίθεση με τον Spenceg που υποστήριξε τη σταδιακή εξέλιξη της κοινωνίας , ο Marx πίστευε στην επανάσταση του προλεταριάτου που θα αποκαθιστούσε την κοινωνική ισότητα των τάξεων. Για τον Marx η σύγκρουση μεταξύ εκείνων που έχουν στη διάθεση τους τα μέσα παραγωγής και των εργαζομένων που γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους εργοδότες , αναστέλλει την εξέλιξη του καπιταλισμού.

ii. Έννοια της κοινωνικής αλλαγής

Όπως αναφέρθηκε , θεωρητική αυτή προσέγγιση στηρίζεται στην άποψη ότι την κοινωνία απαρτίζουν ομάδες με συγκρουόμενα συμφέροντα. Η κοινωνική αλλαγή είναι απόρροια της σύγκρουσης. Μέσα από μία συνεχή αντιπαράθεση που ακολουθεί μία διαλεκτική θέσης -αντίθεσης- σύνθεσης , η κοινωνία αλλάζει και κατευθύνεται προς ένα πιο σύνθετο επίπεδο οργάνωσης , ώσπου να φθάσει στην κατάργηση της ταξικής διάρθρωσης της κοινωνίας , στην αταξική κοινωνία , όπου οι άνθρωποι θα δίνουν ανάλογα με τις ανάγκες τους. Αυτή η αέναη διαλεκτική διαδικασία στηρίζεται στη σύγκρουση , που είναι η κινητήρια δύναμη της κοινωνικής αλλαγής.(Π. Σταθόπουλος, 2001)

Ο Marx δίνει πρωτεύουσα θέση στη σύγκρουση και στη συμβολή της στην εξέλιξη και την κοινωνική αλλαγή. Πιστεύει ότι στην καπιταλιστική κοινωνία υπάρχουν ασυμβίβαστες αντιθέσεις και για την αντιμετώπιση αυτού του είδους των αντιθέσεων

χρειάζεται συνολική κοινωνική αλλαγή που επέρχεται με μία ριζική αναδιάρθρωση της κοινωνίας.

Ο Coser υποστήριξε ότι οι συγκρούσεις μπορεί να είναι αποτέλεσμα διαφορετικών αξιών , συμφερόντων και απόψεων ακόμη και μεταξύ ατόμων της ίδιας κοινωνικής τάξης και των ίδιων κοινωνικών αντιλήψεων καθώς και απόρροια των εκάστοτε κοινωνικών ρόλων και συμφερόντων. Θεωρεί τις συγκρούσεις απαραίτητες γιατί έχουν σταθεροποιητικές λειτουργίες για το σύστημα. (Αν. Ζωγράφου , 1997)

Ο Dahrendorf υποστηρίζει ότι πολιτικοί παράγοντες , όπως η άνιση κατανομή εξουσίας , προεξάρχουν στην πάλη των κοινωνικών τάξεων. Διαπίστωσε ότι σε μία κοινωνία υπάρχει ένα φάσμα αντιφατικών κοινωνικών θεσμών , συμφερόντων και αξιών. Η ύπαρξη αντιμαχόμενων συμφερόντων καθιστά αναγκαία τη σύγκρουση μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων με στόχο την αναζήτηση της εκάστοτε παραδεκτής λύσης, η οποία είναι αναγκαία για το γενικό όφελος , καθότι οι συγκρούσεις αποτελούν το ανθρώπινο νόημα της ιστορίας.(Αν. Ζωγράφου , 1997)

Η θεωρία της σύγκρουσης κατά τον Smelser , στηρίζεται στις εξής υποθέσεις :

- 1) Τα κύρια χαρακτηριστικά της κοινωνίας είναι η αλλαγή , η σύγκρουση και ο καταναγκασμός.
- 2) Η κοινωνική δομή στηρίζεται στην κυριαρχία κάποιων κοινωνικών ομάδων σε άλλες.
- 3) Κάθε κοινωνική ομάδα έχει τα δικά της συμφέροντα , ανεξάρτητα από την αναγνώριση των συμφερόντων αυτών από τα μέλη της.
- 4) Όταν τα μέλη μιας ομάδας αποκτήσουν επίγνωση των κοινωνικών τους χαρακτηριστικών , τότε αποτελούν

μία κοινωνική τάξη. 5) Η ένταση της κοινωνικής σύγκρουσης εξαρτάται από την ύπαρξη συγκεκριμένων πολιτικών και κοινωνικών συνθηκών. (Π. Σταθόπουλος , 2001)

iii. Ριζοσπαστικό πρότυπο κοινωνικής πρόνοιας

Το ριζοσπαστικό πρότυπο κοινωνικής πρόνοιας , βασίζεται στις αρχές της θεωρίας της κοινωνικής σύγκρουσης. Σύμφωνα με αυτό , τα κοινωνικά προβλήματα και οι κοινωνικές ανισότητες δεν είναι περιστασιακά συμπτώματα του κοινωνικού συστήματος· πηγάζουν από αυτό και συντηρούνται για το συμφέρον της κυρίαρχης τάξης. Η κοινωνική εργασία περιλαμβάνει ανθρωπιστικά κίνητρα , προθέσεις και πρακτικές , ο κύριος ρόλος της όμως είναι ο κοινωνικός έλεγχος της κοινωνικής τάξης. Στο πλαίσιο του ριζοσπαστικού προτύπου είναι δυνατή και αναγκαία πολλές φορές , η χρησιμοποίηση μεθόδων και τεχνικών αντιπαράθεσης στα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Μόνο η αναδιανομή της κοινωνικής ισχύος θα εξυπηρετούσε τα συμφέροντα των κατωτέρων οικονομικά και κοινωνικά τάξεων. Τα προβλήματα του ατόμου πηγάζουν διαιωνίζονται από το κοινωνικό σύστημα. Είναι έκφραση κοινωνικής αποδιοργάνωσης παρά ατομικής ψυχοπαθολογίας. Σκοπός της ριζοσπαστικής πρακτικής είναι η αναδιανομή του πλούτου, της εξουσίας και της κοινωνικής ισχύος γενικά. Τα προσωπικά προβλήματα όπου και όταν εμφανίζονται , μπορούν να αντιμετωπιστούν πιο αποτελεσματικά με την παροχή υψηλότερου εισοδήματος , καλύτερης κατοικίας και κοινωνικού περιβάλλοντος , ευκαιριών για μάθηση και ψυχαγωγία , παρά με συμβουλές και ψυχοθεραπεία. (Π. Σταθόπουλος, 2001)

Δ. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

1. ΕΡΕΥΝΑ

Η έρευνα έχει οριστεί από τον Kerlinger ως η συστηματική , ελεγχόμενη , εμπειρική και κριτική διερεύνηση υποθετικών προτάσεων σχετικά με τις εικαζόμενες σχέσεις ανάμεσα σε φυσικά φαινόμενα. Η έρευνα έχει τρία ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Πρώτον είναι συστηματική και ελεγχόμενη, βασίζοντας τις ενέργειες της στο επαγωγικό – απαγωγικό μοντέλο. Δεύτερο , είναι εμπειρική , δηλαδή ο επιστήμονας στρέφεται στην εμπειρία για επαλήθευση. Και τρίτον ,η έρευνα αυτοδιορθώνεται. (Cohen&Manion ,1997)

Η επιστημονική κοινωνική έρευνα , γενικά , χωρίζεται σε δύο είδη : α) στις περιγραφικές έρευνες και β)στις πειραματικές ή αιτιολογικές έρευνες. Στο πρώτο είδος ο ερευνητής περιγράφει την κατάσταση ή το φαινόμενο το οποίο τον ενδιαφέρει , στο δεύτερο είδος προσπαθεί να εντοπίσει τις αιτίες που το προκαλούν. Στις κοινωνικές επιστήμες παρουσιάζεται κυρίως το πρώτο είδος. Στην κοινωνική εργασία , οι πειραματικές ή αιτιολογικές έρευνες είναι είτε διερευνήσεις για την εντόπιση κοινωνικών προβλημάτων , είτε αξιολογήσεις προγραμμάτων και μεθόδων εργασίας. (B. Φίλιας , 1996)

Βασική προϋπόθεση για τη διεξαγωγή έρευνας είναι να γνωρίζει καλά ο κοινωνικός λειτουργός τις θεωρητικές αρχές του επαγγέλματος και των συγγενών κοινωνικών επιστημών , προκειμένου να στηριχθεί στη θεωρία για την ερεύνηση

φαινομένων. Έπειτα πρέπει να γνωρίζει ποια μεθοδολογικά εργαλεία προσφέρονται για ποίο είδος έρευνας. Τέλος ο κοινωνικός λειτουργός χρειάζεται να γνωρίζει ορισμένες μεθόδους αναλύσεως των δεδομένων , προκειμένου να βγάλει τα σωστά συμπεράσματα από τα στοιχεία που συλλέγει.

Τα κυριότερα στάδια που ακολουθούνται στη διεξαγωγή μιας έρευνας είναι :

- Ο σχεδιασμός της έρευνας.
- Η διατύπωση της υπόθεσης ή του ερωτήματος της έρευνας.
- Ο καθορισμός του σκοπού και των στόχων της έρευνας.
- Η επιλογή της μεθόδου διερεύνησης.
- Η σύνταξη του ερευνητικού πρωτοκόλλου.
- Ο προϋπολογισμός του κόστους.
- Η επιλογή στατιστικού πακέτου.
- Η συγκέντρωση – συλλογή ερευνητικού υλικού.
- Η ανάλυση – αξιολόγηση των ερευνητικών δεδομένων.
- Η εξαγωγή συμπερασμάτων.
- Η συσχέτιση των συμπερασμάτων με την αρχική υπόθεση της έρευνας.
- Η συσχέτιση με ήδη υπάρχοντα συμπεράσματα. (Θ. Καλλινικάκη , 1998)

2. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Οι σχέσεις μέσα στην κοινότητα αφορούν τις μεθόδους ή τους τρόπους με τους οποίους μία οργάνωση , ένας σύλλογος ή ένα συμβούλιο δημιουργεί επαφή. Ένας τρόπος , είναι οι δημόσιες σχέσεις , οι οποίες λειτουργούν ως «συνθετικά της κοινοτικής

οργανώσεως» στη λειτουργία μίας λέσχης , μίας οργανώσεως κοινοτικής πρόνοιας ή ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος. Είναι , επίσης , σημαντικές γιατί πολλές κοινότητες ειδικού ενδιαφέροντος (όπως τα συμβούλια πρόνοιας , ψυχαγωγίας , εκπαιδεύσεως ενηλίκων) , πρέπει να συσχετίζουν τις δραστηριότητες τους με τις δραστηριότητες μέσα στην ευρύτερη γεωγραφική κοινότητα και στη περίπτωση αυτή εμπλέκονται σε ένα πρόγραμμα σχέσεων μέσα στην κοινότητα , σε μία διαδικασία που συχνά παραλείπουν να ξεχωρίσουν από τη διαδικασία που πραγματοποιείται μέσα στην κοινότητα ειδικού ενδιαφέροντος. Οι δημόσιες σχέσεις είναι απλώς η απόπειρα ενός οργανισμού-ή μιας οργάνωσης-να ενδυναμώσει το γόητρο της , τη θέση της ή το έργο της στην ευρύτερη κοινότητα , ειδικότερα , σημαίνει προσεκτική μελέτη(συχνά με τη χρησιμοποίηση ειδικών σε κοινοτικά θέματα) των υπαλλήλων , των καταναλωτών και της ευρύτερης κοινότητας , ώστε να ενημερώνεται η οργάνωση σχετικά με τις δυνάμεις και τις αδυναμίες της θέσεώς της μέσα στην κοινότητα. (M. Ross , 1972)

3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Κοινωνικός σχεδιασμός αποκαλείται η επιστημονική μέθοδος εργασίας –η διαδικασία – η οποία επιδιώκει την ορθολογική λήψη αποφάσεων με στόχο τη μεθόδευση και την υλοποίηση επιθυμητών στόχων , την επίλυση των υπαρχόντων κοινωνικών προβλημάτων και την έγκαιρη αντιμετώπιση εκείνων που προβλέπεται να προκύψουν στο μέλλον.

Σύμφωνα με τον Αν. Ζωγράφου (1997) , ο κοινωνικός σχεδιασμός αποτελεί μαζί με την κοινωνική εργασία ένα σημαντικό στοιχείο της κοινωνικής πολιτικής της τοπικής

αυτοδιοίκησης. Ενώ η κοινωνική εργασία ασχολείται με τη «μεσίτευση» των κοινωνικών παροχών , ο κοινωνικός σχεδιασμός ασχολείται με το σχεδιασμό και την οργάνωση της κοινωνικής υποδομής και των κοινωνικών υπηρεσιών. Ενώ η κοινωνική εργασία ασχολείται με ομάδες στόχου , ο κοινωνικός σχεδιασμός στρέφεται σε γεωγραφικές-τοπικές κατηγορίες.

Η Χρ. Βάγια αναφέρει πως τα είδη του κοινωνικού σχεδιασμού είναι τα εξής :

- i. Σχεδιασμός για τη μεταβολή των συνηθειών , της συμπεριφοράς και των συνθηκών διαβίωσης των ανθρώπων ή των κοινοτικών ομάδων με τη κατάστρωση προγραμμάτων ανάπτυξης και επιμόρφωσης.
- ii. Σχεδιασμός για τη προώθηση και μεταρρύθμιση νομοθετικών και διοικητικών συστημάτων για να πλαισιωθούν και να εξασφαλισθούν σημαντικές προοδευτικές προσπάθειες και εξελίξεις.
- iii. Σχεδιασμός για την αλλαγή της πολιτικής των κοινωνικών οργανώσεων και του συστήματος των παροχών κοινωνικής πρόνοιας μίας κοινότητας ή και ενός κράτους.(Εκλογή ,1978)

Οι κοινωνικοί λειτουργοί που ασχολούνται με το σχεδιασμό πρέπει να έχουν συγκεκριμένες γνώσεις σχετικά με τις θεωρίες , τους τύπους και τα μοντέλα σχεδιασμού, και να κατέχουν εξειδικευμένες δεξιότητες για την υλοποίηση των στόχων. Επιπλέον πρέπει να διαθέτουν γνώσεις αναφορικά με τις πρόσφατες διαδικασίες λήψης αποφάσεων , το νομικό πλαίσιο , τον υπολογισμό του κόστους των σχεδιαζόμενων υπηρεσιών , την επαγγελματική στελέχωση , την αξιολόγηση κ. α.(Θ. Καλλινικάκη ,1998)

4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Η Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα ταυτίζεται με τη συλλογική δράση και την λήψη αποφάσεων από συλλογικά όργανα. Για τα διάφορα συλλογικά όργανα λήψης αποφάσεων συχνά χρησιμοποιείται ο όρος επιτροπή. Μια επιτροπή είναι βασικά μία ομάδα δύο ή περισσότερων ατόμων η οποία αναλαμβάνει να εκπληρώσει ένα έργο.

Μερικά από τα κύρια *γνωρίσματα* μίας επιτροπής είναι η αλληλεπίδραση των μελών , η ανταλλαγή γνώμων , απόψεων , πληροφοριών με σκοπό πάντα τη διαμόρφωση ενός κοινού αποτελέσματος. Για τη λειτουργία της επιτροπής απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται η διάθεση των μελών για συνεργασία , η αμοιβαία εμπιστοσύνη και η διάθεση να είναι ανοιχτά τα μέλη στις απόψεις των άλλων μελών.(Π. Σταθόπουλος , 2000)

Οι *λόγοι* που μπορεί να οδηγήσουν στη συγκρότηση μιας επιτροπής σχετίζονται πολύ με τη δημοκρατία και την ομαλή κοινωνική συμβίωση , γιατί αποφεύγεται η κατάχρηση εξουσίας από ένα άτομο και η εξουσία λήψης αποφάσεων ασκείται από συλλογικά όργανα. Επίσης γιατί :

- αρκετά άτομα μαζί μπορούν να συγκεντρώσουν περισσότερες πληροφορίες απ' ότι ένα άτομο
- αρκετά άτομα μαζί έχουν περισσότερες πιθανότητες να καλύψουν όλες τις αξίες ενός προβλήματος
- αρκετά άτομα μαζί μπορούν να δώσουν την ευρύ παρουσίαση ενός προβλήματος και να προσφέρουν την καλύτερη αντιμετώπισή του

- τα άτομα δεσμεύονται περισσότερο από μία απόφαση γιατί το καθένα από αυτά συμμετείχε στη λήψη της απόφασης.

Οι επιτροπές μπορούν να ταξινομηθούν με βάση ορισμένα χαρακτηριστικά. Ως προς τη διάρκεια λειτουργίας, διακρίνουμε τις *μόνιμες* επιτροπές (έχουν μόνιμη διάρκεια και η λειτουργία τους στηρίζεται σε νομικό πλαίσιο) και επιτροπές *περιορισμένης διάρκειας* (λειτουργούν μέχρι την αντιμετώπιση του προβλήματος). Μία επιτροπή θεωρείται τυπική όταν είναι υπόλογη σε κάποια ανώτερη αρχή, και άτυπη όταν δεν έχει την έγκριση ενός νομικά θεσμοθετημένου οργάνου. Ως προς τον αριθμό των μελών, οι επιτροπές κυρίως αποτελούνται από 5-9 μέλη, υπάρχουν όμως και εξαιρέσεις όπου επιτροπές αποτελούνται από 50-100 μέλη και συγκροτούνται για να καλύψουν τελετουργικού σκοπούς.

Οι επιτροπές διακρίνονται ακόμη και ως προς τις βασικές τους λειτουργίες. Μια κατηγορία είναι οι επιτροπές που έχουν εκτελεστικό χαρακτήρα, δηλαδή αρμοδιότητα τους είναι να αποφασίζουν για κάποιο θέμα, να χαράζουν πολιτική, να διοικούν ένα οργανισμό. Μια άλλη κατηγορία είναι οι επιτροπές που έχουν σκοπό να εισηγούνται, να συμβουλεύουν, να προτείνουν δράση και πολιτική σε κάποια ανώτερη εκτελεστική αρχή. Τέλος, υπάρχουν και οι εκπρόσωποι Οργανώσεων (εκπροσωπούν, εκφράζουν την Οργάνωση) που αποτελούν μια διαφορετική κατηγορία επιτροπής. (Π. Σταθόπουλος, 2000)

Οι *αρμοδιότητες* των επιτροπών είναι εκτελεστικές ή συμβουλευτικές. Γενικότερα αρμοδιότητες των επιτροπών είναι :

- να αποφασίζουν για θέματα πολιτικής , διοίκησης και λειτουργίας ενός οργανισμού
- να κάνουν προτάσεις και εισηγήσεις για θέματα πολιτικής ,προγράμματος και άλλων ενεργειών
- να παρέχουν συμβουλές προς τον διευθυντή , το διοικητικό συμβούλιο ή κάποιο άλλο όργανο
- να συντονίζουν τις δραστηριότητες διαφόρων τμημάτων ενός οργανισμού
- να συγκεντρώνουν στοιχεία και να διερευνούν κάποιο θέμα σε βάθος
- να εκτελέσουν διοικητικές και οργανωτικές δραστηριότητες
- να διοργανώσουν κάποια ειδική εκδήλωση με σκοπό την προαγωγή των δημοσίων σχέσεων , την επικοινωνία με τους εργαζομένους κ.τ.λ.

Στις διάφορες επιτροπές οι οποίες λειτουργούν στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της οργανωμένης ομάδας για προγράμματα κοινοτικής ανάπτυξης και κοινωνικής δράσης , κατά κανόνα συμμετέχει και ο επαγγελματίας κοινωνικός λειτουργός.

Κατά τη Χρ. Βάγια , ο κοινωνικός λειτουργός εντός μίας επιτροπής είτε με την ιδιότητα του μέλους είτε ως βοηθός αυτής , χρησιμοποιεί την επιτροπή για να :

- i. Αντιπροσωπεύει και εξυπηρετεί τους σκοπούς και τα συμφέροντα της οργανώσεως , τις αρχές του επαγγέλματος του , τις ανάγκες της κοινότητας με την οποία εργάζεται.
- ii. Καθιστά ικανά τα άτομα-μέλη να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες τους , προς εξυπηρέτηση συγκεκριμένων σκοπών.
- iii. Είναι ειδήμων , του οποίου οι γνώσεις και οι συμβουλές είναι χρήσιμα για την κατάρτιση προγραμμάτων και την εξεύρεση πηγών.

- iv. Επιβλέπει και προωθεί την εκπαίδευση των μελών μίας επιτροπής.
- v. Φροντίζει για την αντιπροσωπευτικότητα της επιτροπής και πρέπει να αποφεύγει την ταύτιση με οποιαδήποτε επιτροπή.
- vi. Αξιολογεί και ενημερώνεται επί των αποτελεσμάτων της δράσεως της επιτροπής , ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων προς ζημία της κοινότητας ως συνόλου. (Πτυχιακή εργασία , 1997)

Επίσης λειτουργεί ως τεχνικός σύμβουλος και καταλύτης. Με τις ειδικές γνώσεις και δεξιότητες που διαθέτει για επικοινωνία και ομαδική συμπεριφορά , βοηθά στην επίλυση συγκρούσεων που είναι φυσικό να δημιουργούνται κατά τη διάρκεια των συσκέψεων της επιτροπής και στη δημιουργία κλίματος κατανόησης και εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών. Τέλος , αναλαμβάνει να κρατήσει τα πρακτικά των συνεδριάσεων και ετοιμάζει για λογαριασμό της επιτροπής , εκθέσεις για τα διάφορα θέματα , οι οποίες υποβάλλονται , ανάλογα με το θέμα , σε διάφορους οργανισμούς του δημοσίου , σε χρηματοδότες , στα Μ.Μ.Ε. , προετοιμάζει δελτία τύπου ή συνεντεύξεις με δημοσιογράφους. (Π. Σταθόπουλος , 2000)

Στόχος του κοινωνικού λειτουργού είναι η εκπαίδευση των μελών της επιτροπής σε θέματα διαδικασίας και λειτουργίας , ώστε η δική του παρέμβαση να περιορίζεται στο βαθμό που η επιτροπή μπορεί αποτελεσματικά να φέρει σε πέρας το έργο της.

Ε. ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1. ΤΟ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ (κοινωνική εργασία των φορέων κοινωνικής εργασίας)

Σύμφωνα με τον Αν. Ζωγράφου (1997) , το πρότυπο αυτό αποσκοπεί στη βελτίωση της οργάνωσης και το συντονισμό των παρεχόμενων κοινωνικών παροχών. Με την αποτελεσματικότερη ενημέρωση (δημόσιες σχέσεις) επιτυγχάνεται η δίκαιότερη διανομή των μέσων και η αποφυγή πολλαπλής εξυπηρέτησης. Με τη συνεργασία , τη συνεχή επικοινωνία και το συντονισμό διευκολύνεται η πρόσβαση των ενδιαφερομένων στο δίκτυ των κοινωνικών παροχών και διαπιστώνονται ενδεχόμενες ελλείψεις. Στο πλαίσιο αυτού του προτύπου εντάσσεται και η «λειτουργική κοινωνική εργασία με κοινότητα» , η οποία αποσκοπεί στην «αλλαγή» αποφάσεων των διαφόρων υπηρεσιών προς όφελος των ενδιαφερόμενων σε συνεργασία με τις αρχές.

Οι εργασίες του κοινωνικού λειτουργού επικεντρώνονται σε μία συνοικία. Οργανώνει ομάδες μαθητών , διοργανώνει εκδηλώσεις για τους κατοίκους , παρέχει υποστήριξη και ενημέρωση σε αλλοδαπούς. Εκτός αυτών , ο κοινωνικός λειτουργός συνεργάζεται και με όλους τους σχετικούς φορείς και θεσμούς της κοινότητας για την αποφυγή υπερκάλυψης της εξυπηρέτησης και το συντονισμό του δικτύου παροχής υπηρεσιών.

Η προσέγγιση αυτή θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν κοινωνική εργασία για τους ενδιαφερόμενους χωρίς τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι παίζουν

βασικά το ρόλο του απλού αποδέκτη των διαφόρων προγραμμάτων των κοινωνικών φορέων. (Αν. Ζωγράφου , 1997)

2. ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ – ROSS

Ο Ross στηρίζει τη μεθοδολογία και τη θεωρία του στο υπολειμματικό πρότυπο κοινωνικής πρόνοιας και στη θεωρία της κοινωνικής σταθερότητας.

Ο Ross ξεκινά από τη διαπίστωση ότι ο άνθρωπος , λόγω της βιομηχανικής ανάπτυξης , παρουσιάζει προβλήματα προσαρμογής. Δεν αναφέρει τα κοινωνικά αίτια των προβλημάτων , περιορίζεται στην ονομασία «ατομικών συμπτωμάτων» , για τα οποία καθιστά υπεύθυνη τη βιομηχανική κοινωνία , η οποία αναγκαστικά οδηγεί στην αλλοτρίωση. Τα «συμπτώματα» αυτά τα ονομάζει «τίμημα της προόδου». Πιστεύει ότι το κοινωνικό σύστημα λειτουργεί κατά βάση ικανοποιητικά. Το πρόβλημα είναι ότι οι άνθρωποι δεν έχουν μάθει να κάνουν χρήση των δυνατοτήτων που τους παρέχει το κοινωνικό σύστημα , πράγμα που οφείλεται στην έλλειψη συνεργασίας.(Αν. Ζωγράφου ,1997)

Βασική θέση του Ross είναι ότι οι άνθρωποι , με συνεργασία και βοήθεια , μπορούν να αλλάξουν και να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής στην κοινότητα τους , αξιοποιώντας τους πόρους , τις πηγές που βρίσκονται μέσα και έξω από την κοινότητα (π.χ. κρατικές πηγές , διεθνείς οργανώσεις , εκκλησιαστικές υπηρεσίες κ.λ.π). (Π. Σταθόπουλος , 2001)

Κινούμενος σε ένα προκαθορισμένο πλαίσιο αξιών και κανόνων συμπεριφοράς , ο κοινωνικός λειτουργός προσπαθεί να υποτάξει τον «πελάτη» και σε περίπτωση που

αυτός δεν συμμορφώνεται , χρησιμοποιεί διάφορα τεχνάσματα για να τον φέρει στο «σωστό δρόμο». Με τον όρο «συμμετοχή» του «πελάτη» ο Ross δεν εννοεί τη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στην εφαρμογή τους , αλλά τη συμμετοχή στην υλοποίηση αποφάσεων που έχουν ληφθεί από άλλους , με γνώμονα το 'γενικό καλό» της κοινότητας. Γενικά ο Ross απορρίπτει τη σύγκρουση γιατί πιστεύει ότι σε μία πλουραλιστική κοινωνία όλες οι ομάδες συμφερόντων ενδιαφέρονται για το κοινό συμφέρον. Ενώ το πρότυπο αυτό επιτρέπει τη συνεργασία με τους πελάτες και την κριτική συζήτηση των προβλημάτων , η συναπόφαση των «αντιπάλων» εμποδίζει την κινητοποίηση και αποκλείει τη σύγκρουση , ακόμη και τελευταίο μέσο άσκησης πίεσης εκ μέρους των ενδιαφερομένων. Το θεωρητικό πρότυπο του Ross και γενικά η δομολειτουργική προσέγγιση , σύμφωνα με την οποία η επίλυση των προβλημάτων πρέπει να γίνεται χωρίς αμφισβήτηση των υφισταμένων θεσμικών και δομικών λειτουργιών και χωρίς εντάσεις και συγκρούσεις , στρέφεται βασικά ενάντια στη χειραφέτηση των ενδιαφερομένων , καθότι η ικανότητα ανάπτυξης κριτικής αντίληψης της κοινωνικής πραγματικότητας και εποικοδομητικής αντιμετώπισης προβλημάτων.(Αν. Ζωγράφου , 1997)

3. ΤΟ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ(SPECHT)

Σύμφωνα με τον Αν. Ζωγράφου (1997) , το πρότυπο αυτό διαφέρει σημαντικά από τα δύο προηγούμενα πρότυπα και πλησιάζει τα όρια της επαγγελματικής κοινωνικής εργασίας με κοινότητα. Το εν λόγω μπορεί να αποτελέσει εύκολα και τον

προσανατολισμό μίας πολιτικής οργάνωσης που εργάζεται στο πλαίσιο μιας συνοικίας με στόχο την επίτευξη κοινωνικών αλλαγών. Βασικός στόχος αυτής προσέγγισης είναι η αυτοοργάνωση των ενδιαφερομένων για την απόκτηση δύναμης με σκοπό την αλλαγή του συσχετισμού δύναμης και των κοινωνικών δομών με κοινωνικές και πολιτικές ενέργειες εκ μέρους των ενδιαφερομένων. Αυτή η μορφή κοινωνικής εργασίας με κοινότητα επιδιώκει να βοηθήσει τις μη προνομιούχες ομάδες να απαιτήσουν τα δικαιώματα που τους έχουν στερηθεί για την επίτευξη ίσων ευκαιριών. Το επιθετικό πρότυπο καταπολεμά τα αίτια των κοινωνικών προβλημάτων και στρέφεται ενάντια στους κρατικούς, δημοτικούς και ιδιωτικούς φορείς σαν πιθανούς φορείς κοινωνικής εργασίας με κοινότητα.

Βασικός στόχος της κοινωνικής εργασίας, σύμφωνα με τον Specht, είναι να βοηθήσει την κοινότητα να αποκτήσει την ικανότητα να αναπτύξει μία στρατηγική του συμβιβασμού και της εξισορρόπησης, για να μεταπηδήσει από τη στάση, μέσω του αγώνα και της ανταγωνιστικής εκστρατείας, στη συνεργασία. Στον επαγγελματία κοινωνικό λειτουργό συνιστά να μη χρησιμοποιήσει τη βία και να επιζητά το γεφύρωμα του κενού και όχι τη διαπλάτυνσή του. Οι διασπαστικές τακτικές του Specht χαρακτηρίζονται από τις παρακάτω ενέργειες :

- i. Σύγκρουση θέσεων
- ii. Παράβαση των κανόνων επικοινωνίας
- iii. Παράβαση νομίμων κανόνων. (Αν. Ζωγράφου, 1997)

Το πρότυπο αυτό ξεπερνά τις δυνατότητες των φορέων της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα και μπορεί να υλοποιηθεί μόνο στα πλαίσια της αυτοοργάνωσης των ενδιαφερόμενων. Το συναντάμε στη θεσμοποιημένη μορφή των αγώνων των εργαζομένων στο πλαίσιο των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων και ήταν ένα βασικό μέσο αγώνα του οικολογικού κινήματος και των διαφόρων ομάδων πρωτοβουλίας ενάντια στην καταστροφή του περιβάλλοντος.

4. ΤΟ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ (ALINSKY)

Ο Alinsky θεωρεί πως οι άνθρωποι χωρίζονται σε εκείνους που δεν διαθέτουν κανένα είδος δύναμης , εκείνους που έχουν λίγη και θέλουν περισσότερη και εκείνους που έχουν δύναμη. Οι τελευταίοι για να διατηρήσουν τη δύναμη τους και όσα οφέλη τους παρέχει , θέλουν να παραμείνουν τα πράγματα όπως είναι , ενώ αυτοί που δεν έχουν δύναμη , θέλουν να τα αλλάξουν. Για τον Alinsky η έννοια της δύναμης αποτελεί τον κεντρικό άξονα στη διαμόρφωση της στρατηγικής που καλείται να χρησιμοποιήσει όποιος αναλαμβάνει την οργάνωση μίας κοινότητας. (Π. Σταθόπουλος , 2001)

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στην εργασία του Alinsky είναι ότι προσφέρει συστηματική βοήθεια για την οργάνωση και τη δράση των οργανώσεων των πολιτών και παίρνει θέση υπέρ των αδικούμενων.

Βασική αρχή της κοινωνικής εργασίας με κοινότητα θεωρεί , πως η εργασία πρέπει να αρχίζει από το σημείο που βρίσκονται οι άνθρωποι , σεβόμενη τις ιδιαιτερότητες τους. Αντί οι ενδιαφερόμενοι να στηρίζουν συνεχώς ξένα άτομα , θα

πρέπει να αναπτύξουν εμπιστοσύνη στον εαυτό τους , να αυτοοργανωθούν και να επιδιώξουν δικούς τους στόχους. Ο Alinsky απορρίπτει την εκπροσώπηση των ενδιαφερόμενων από θεσμούς και πιστεύει ότι οι άνθρωποι είναι σε θέση και πρέπει να λύσουν μόνοι τους τα προβλήματα τους. Ο πληθυσμός πρέπει να αποκτήσει τη δύναμη και να πάψει να βλέπει μία μειοψηφία , που έχει τη δύναμη , να αποφασίζει μόνη της για το κοινωνικό σύνολο. (Αν. Ζωγράφου , 1997)

Το πρότυπο του Alinsky διαφέρει από τα άλλα πρότυπα της κοινωνικής εργασίας στα εξής βασικά σημεία :

- i. ότι σαν βασική αρχή έχει την «αυτοοργάνωση του πληθυσμού»
- ii. ότι η επιτυχία του στόχου εξαρτάται βασικά από τη «δύναμη του πληθυσμού» και
- iii. η οργάνωση των ενδιαφερομένων σε τοπικό επίπεδο πρέπει να επεκτείνεται σε υπερτοπικό επίπεδο. (Αν. Ζωγράφου , 1997)

Το πρότυπο του Alinsky εντάσσεται στη θεωρία της σύγκρουσης για τη διατήρηση του συστήματος και ίσως να ανταποκρίνεται και στο θεσμικό πρότυπο αφού επιδιώκει θεσμικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις.

ΣΤ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η κοινοτική ανάπτυξη χρησιμοποιεί τρεις προσεγγίσεις / μεθόδους για να υλοποιήσει τα προγράμματα της και να πετύχει στους στόχους της , που δεν είναι άλλοι από τη βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας των ανθρώπων στις αγροτικές περιοχές.

1) Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΒΟΗΘΕΙΑΣ

Η στρατηγική αυτοβοήθειας είναι μία πολύ δημοφιλής στρατηγική κοινοτικής ανάπτυξης. Ο Littrell , ορίζει τη στρατηγική της αυτοβοήθειας ως :

«...μία διαδικασία η οποία υποθέτει ότι οι άνθρωποι μπορούν να συγκεντρωθούν όλοι μαζί , να εξετάσουν τα προβλήματά τους , να σχεδιάσουν στρατηγικές που να ασχολούνται με τα διάφορα τμήματα του χώρου τους και να εφαρμόσουν σχέδια για βελτίωση». (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Οι κάτοικοι των τοπικών κοινοτήτων έχουν όχι μόνο το δικαίωμα , αλλά και μπορούν με συλλογικές προσπάθειες και με ελάχιστη ή καθόλου εξωκοινοτική βοήθεια να προσδιορίσουν τα προβλήματά τους , να σχεδιάσουν τον τρόπο επίλυσης τους και να θέσουν αυτά τα σχέδια σε εφαρμογή.

Ο ρόλος των στελεχών κοινοτικής ανάπτυξης είναι να βοηθούν την κοινότητα να προσδιορίσει τους στόχους της και να τους πραγματοποιήσει. Δηλαδή ο ρόλος τους είναι εκπαιδευτικός ή/ και οργανωτικός. Τα στελέχη κοινοτικής ανάπτυξης δεν θα πρέπει να υιοθετούν μία συγκεκριμένη πορεία δράσης αλλά θα πρέπει να βοηθούν τους κατοίκους να ανακαλύψουν όλες τις εναλλακτικές λύσεις των αποφάσεων τους.

Σε αυτό το σημείο θα ήταν χρήσιμο να παραθέσουμε ορισμένες έννοιες συγγενικές με την Κοινωνική Ανάπτυξη , που η γνώση αυτών είναι απαραίτητη σε όσους χρησιμοποιούν τη στρατηγική της αυτοβοήθειας. Και βέβαια όπως διαμορφώνονται κάτω από την οργάνωση της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας.

- α) Η αυτονομία των τοπικών κοινοτήτων: Η αυτονομία των κοινοτήτων στη χώρα μας μειώθηκε σημαντικά από τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους ως αποτέλεσμα της συγκέντρωσης όλων των εξουσιών από την κεντρική κυβέρνηση. Η αυτονομία τους μειώθηκε ακόμη περισσότερο καθώς με την ανάπτυξη των μέσων μαζικής επικοινωνίας και μεταφορών και την ενσωμάτωση τους στην εθνική αγορά έπαψαν να είναι απομονωμένοι κοινωνικοί χώροι οι οποίοι βασίζονταν στους δικούς τους πόρους για την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους των αναγκών τους.
- β) Η στρατηγική της αυτοβοήθειας δεν είναι πλέον μία αυτοδύναμη διαδικασία : Η στρατηγική της αυτοβοήθειας είναι γνωστή ως μία στρατηγική όπου οι κάτοικοι των τοπικών κοινοτήτων συνδράμουν όχι μόνο σε υλικά μέσα αλλά και εκτελούν οι ίδιοι τα έργα που έχουν προγραμματίσει. Η πρακτική αυτή έχει αλλάξει ριζικά. Ενώ στο παρελθόν πολλά έργα κοινωνικής ανάπτυξης βασίζονταν σχεδόν αποκλειστικά σε επιτόπιους πόρους , σήμερα υπάρχει μία ολοένα και μεγαλύτερη ανάγκη για τη χρησιμοποίηση μέσων και υλικών που προέρχονται από εξωκοινοτικούς χώρους.
- γ) Η αντίληψη για την ύπαρξη ομοιογένειας στις κοινότητες είναι ολοένα και περισσότερο ανακριβής : Η τάση αυτή γίνεται ολοένα και πιο έκδηλη ακόμα και στις αγροτικές

κοινότητες της χώρας μας. Οι κοινότητες γίνονται όλο και πιο ετερογενείς τόσο από κοινωνικό – οικονομικής πλευράς όσο και από πλευράς ενδιαφερόντων.

- δ) Η μικρή συμμετοχή στα προγράμματα κοινοτικής ανάπτυξης δεν οφείλεται αποκλειστικά στην έλλειψη ενδιαφέροντος από τη μεριά των κατοίκων : Αν σήμερα εκδηλώνεται απροθυμία συμμετοχής στα κοινά σε σημείο που φτάνει τα όρια της απάθειας αυτό μπορεί να οφείλεται σε δύο κυρίως λόγους. Πρώτον , στο γεγονός ότι οι κάτοικοι των αγροτικών κοινοτήτων πιστεύουν ότι η συμμετοχή τους σε οποιαδήποτε συλλογική προσπάθεια είναι αδύνατον να λύσει τα προβλήματα τους. Δεύτερον , στο γεγονός ότι η ενασχόληση με τα κοινά έχει ταυτιστεί με συγκεκριμένη πολιτική παράταξη και μία σημαντική μερίδα ανθρώπων βλέπει τη συμμετοχή στα κοινά ως μία προσπάθεια που στρέφεται ενάντια στην υπάρχουσα τάξη πραγμάτων.
- ε) Η διαδικασία λήψης των αποφάσεων δεν είναι ανοιχτή : Ενώ η κοινοτική ανάπτυξη προπαγανδίζει το ιδανικό των ανοιχτών διαδικασιών στη λήψη των αποφάσεων η πραγματικότητα είναι συχνά διαφορετική. Ένας πολύ μικρός αριθμός ατόμων σε κάθε κοινότητα αποφασίζει για λογαριασμό του συνόλου των κατοίκων. Η παρατηρούμενη σήμερα απροθυμία των πολιτών να συμμετάσχουν σε συμμετοχικές διαδικασίες ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι διαπίστωσαν ότι αυτές οι διαδικασίες δεν είναι τόσο ανοιχτές όσο ισχυρίζονταν οι εμπνευστές τους.
- στ) Όταν οι άνθρωποι αποφασίζουν να οργανωθούν συλλογικά η διαδικασία λήψης των αποφάσεων δεν είναι πάντα εύκολη : Σήμερα γίνεται δεκτό ότι το στοιχείο της αρμονίας , δηλαδή να φέρνεις τους ανθρώπους κοντά για να συζητούν τα προβλήματά τους και ότι

έτσι θα επιλυθούν πιο γρήγορα και με επιτυχία , δεν αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση προγραμμάτων κοινοτικής ανάπτυξης. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

2) Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Η στρατηγική της τεχνικής βοήθειας είναι αρκετά δημοφιλής στην πρακτική της κοινοτικής ανάπτυξης. Όπως αναφέρει ο Γ. Δαουτόπουλος (1995) , οι Gamm και Fisher ορίζουν την τεχνική βοήθεια ως μία στρατηγική :

«που σκοπεύει στο να βοηθήσει τις κοινότητες να προσδιορίσουν τα προβλήματά και τις ανάγκες τους και τις δυνατές λύσεις ενώ επιτρέπει κάποιο βαθμό αυτονομίας...στον καθορισμό και την επίλυση του προβλήματος».

Η ύπαρξη της τεχνικής βοήθειας βασίζεται σε ορισμένες προϋποθέσεις , όπως :

- α) κάποιος γνωρίζει κάτι το οποίο αγνοεί κάποιος άλλος , υπάρχει δηλαδή ένα γνωστικό χάσμα,
- β) κάποιος αποφασίζει (ο δότης , ο αποδέκτης , ή / και κάποιος άλλος) ότι ο πιθανός αποδέκτης χρειάζεται βοήθεια,
- γ) ότι υπάρχει ένα κλίμα που επιτρέπει τη δημιουργία σχέσεων δότη-αποδέκτη , και κάποιος χορηγεί τη βοήθεια και κάποιιοι την αποδέχονται.

Η σχετικά πρόσφατη και αλματώδης ανάπτυξη της τεχνικής βοήθειας , σε εθνικό και διεθνές επίπεδο , συνδέεται κατά του Gamm και Fisher , με το γεγονός ότι και οι τέσσερις παραπάνω προϋποθέσεις φαίνονται να ταυτίζονται με τις συνθήκες που δημιουργούνται στις σύνθετες κοινωνίες. Ως τέτοιες αναφέρονται :

- α) η αυξανόμενη διαφοροποίηση και εξειδίκευση ανάμεσα στους οργανισμούς ,
- β) η αυξανόμενη αλληλεξάρτηση ανάμεσα στους οργανισμούς και τις κοινωνίες ,
- γ) τα βελτιωμένα μέσα επικοινωνίας και
- δ) οι αυξανόμενες ποσότητες πληροφοριών που διατρέχουν τα δίκτυα επικοινωνίας και άλλοι παράγοντες. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Η χρησιμοποίηση της στρατηγικής της τεχνικής βοήθειας δημιουργεί ορισμένα προβλήματα τα οποία πρέπει να έχουν υπόψη τους όσοι επιλέγουν αυτή τη στρατηγική για την εφαρμογή προγραμμάτων κοινοτικής ανάπτυξης. Τέτοια προβλήματα είναι :

- i. Η επιβολή της τεχνικής αυθεντίας. Στη στρατηγική αυτή συμβαίνει συχνά άτομα ή στελέχη οργανισμών που ασχολούνται με την κοινοτική ανάπτυξη να καθορίζουν οι ίδιοι αποκλειστικά το είδος της βοήθειας που χρειάζονται οι κάτοικοι των αγροτικών κοινοτήτων. Με αυτό τον τρόπο , οι τεχνικοί εμπειρογνώμονες καταλήγουν να εργάζονται για λογαριασμό των κατοίκων των κοινοτήτων αντί να εργάζονται με αυτούς.
- ii. Μικρή συμμετοχή στα προγράμματα Κοινοτικής Ανάπτυξης. Η έλλειψη πρόβλεψης στη στρατηγική αυτή για τη συμμετοχή των κατοίκων στην εκτίμηση των αναγκών και προβλημάτων τους και στην επιλογή του κατάλληλου προγράμματος τεχνικής βοήθειας έχει ως αποτέλεσμα να μεταβάλλονται οι ίδιοι σε παθητικούς δέκτες αυτών των προγραμμάτων. Το αποτέλεσμα μίας τέτοιας πρακτικής , είναι η συμμετοχή των κατοίκων να είναι πολύ μικρή αν όχι ανύπαρκτη και φυσικά ανάλογη να είναι και η επτυχία των προγραμμάτων.

- iii. Έλλειψη αμφίδρομων σχέσεων. Παρόλο που η ίδια η στρατηγική αναγνωρίζει , την ανάγκη για την ύπαρξη ενός κλίματος που επιτρέπει τη δημιουργία σχέσεων δότη-αποδέκτη , οι σχέσεις αυτές δεν είναι πάντα ισότιμες , αλλά συχνά άνισες και ετεροβαρείς. Φυσικά ένα τέτοιο επίπεδο σχέσεων δεν είναι ευνοϊκό για την επιτυχία των προγραμμάτων κοινοτικής ανάπτυξης. Στα σύγχρονα προγράμματα τεχνικής βοήθειας λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την αποκατάσταση αμφίδρομων σχέσεων μεταξύ του δότη και του αποδέκτη σε όλα τα στάδια του προγράμματος της τεχνικής βοήθειας.
- iv. Άγνοια των κοινωνικών επιπτώσεων. Η στρατηγική της τεχνικής βοήθειας έχει κατηγορηθεί για το γεγονός ότι δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη της τις κοινωνικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των προγραμμάτων της. Δηλαδή , αγνοεί με άλλα λόγια για το ποιος πληρώνει το κόστος των προγραμμάτων της και ποιος αποκομίζει τα οφέλη της. Η έρευνα έχει δείξει ότι τα προγράμματα τεχνικής βοήθειας δεν είναι κοινωνικά ουδέτερα , αλλά αντίθετα ευνοούν υπέρμετρα μια μικρή μερίδα του πληθυσμού.
- v. Μεγάλο κόστος. Η στρατηγική της τεχνικής βοήθειας έχει πολύ μεγαλύτερο κόστος από τη στρατηγική της αυτοβοήθειας , εξαιτίας της ανάγκης δημιουργίας υποδομής τόσο σε έμπειρο και ειδικευμένο προσωπικό όσο και σε εγκαταστάσεις και μέσα για την υποβοήθηση του έργου του.

Σε αναγνώριση όλων αυτών των προβλημάτων η σημερινή πρακτική της τεχνικής βοήθειας αναγνωρίζει την ανάγκη να ληφθούν σοβαρά υπόψη οι προτιμήσεις και προσδοκίες των ανθρώπων στους οποίους απευθύνονται τα προγράμματα της και να

δημιουργήσει κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης ανάμεσα στους δότες και αποδέκτες των προγραμμάτων αυτών. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

3) Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

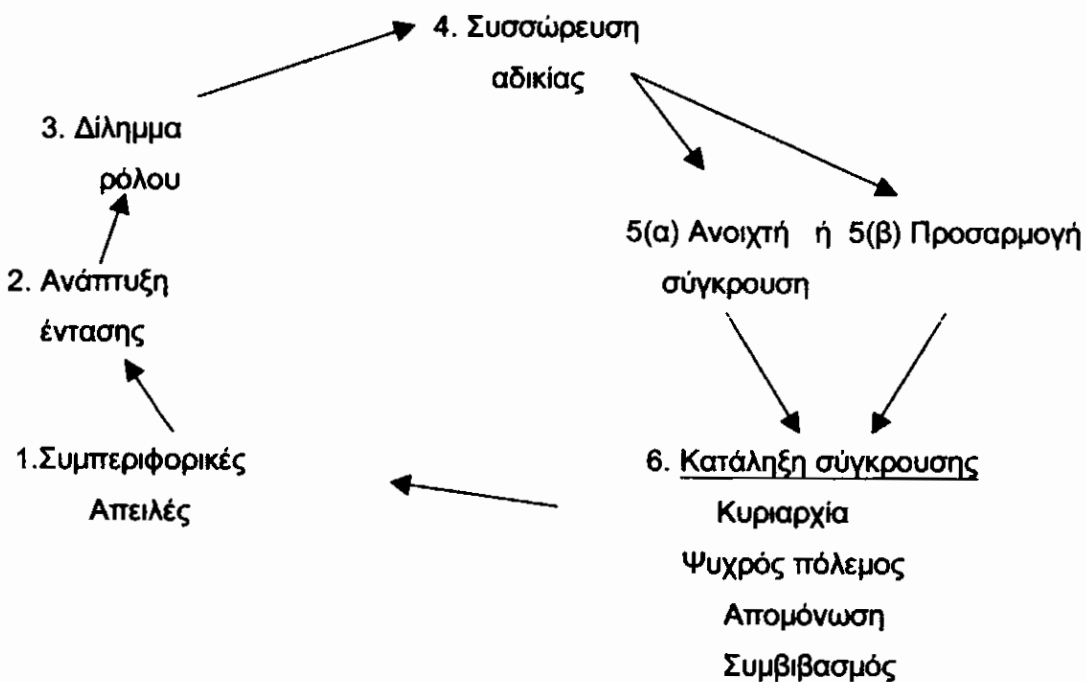
Σε αντίθεση με τις δύο προηγούμενες στρατηγικές που προσπαθούν να βελτιώσουν μέσα από συναινετικές διαδικασίες , τις υφιστάμενες δομές και λειτουργίες στον κοινοτικό χώρο , η στρατηγική των συγκρούσεων παίρνει μία πιο δυναμική θέση στο θέμα της κοινωνικής αλλαγής. Οι υποστηρικτές της στρατηγικής των κοινωνικών συγκρούσεων πιστεύουν ότι η ανακατανομή των δικαιωμάτων και προνομίων μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την αντιπαράθεση των ομάδων που τα κατέχουν και αυτών που τα στερούνται. Ένας ορισμός της κοινωνικής σύγκρουσης θα μπορούσε να διατυπωθεί ως : «τον άμεσο και ανοιχτό ανταγωνισμό ανάμεσα σε άτομα ή κοινωνικές ομάδες για την πραγματοποίηση του ίδιου αντικειμενικού σκοπού που μπορεί να επιτευχθεί με την αδρανοποίηση , νίκη ή υποταγή του ενός από τα δύο αντιμαχόμενα μέρη». (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Ο Lewis Coser , αμερικάνος κοινωνιολόγος , σε ένα έργο του για τις κοινωνικές λειτουργίες της σύγκρουσης ισχυρίζεται ότι αυτή επιτελεί στις σύγχρονες κοινωνίες τις παρακάτω λειτουργίες έξη λειτουργίες :

- i. επιτρέπει την εξωτερίκευση των εσωτερικών διαφωνιών και ανικανοποιήσεων και επιτρέπει στην κοινωνική ομάδα την αυτοδιοργάνωση της ή την αντιμετώπιση αυτών των ανικανοποιήσεων , προλαμβάνοντας έτσι μεγαλύτερες και πιο εκρηκτικές κοινωνικές αναταραχές.

- ii. επιτρέπει τη δημιουργία νέων κανόνων κατάλληλης συμπεριφοράς με την αποκάλυψη των μειονεκτημάτων των παλαιών προτύπων συμπεριφοράς.
- iii. επιτρέπει την εξακρίβωση κάθε φορά της δύναμης των δομών της εξουσίας.
- iv. μπορεί να συμβάλλει στην ισχυροποίηση των συνόρων που χωρίζουν τις διάφορες κοινωνικές ομάδες.
- v. Συμβάλλει στη δημιουργία ισχυρών δεσμών ανάμεσα στα μέλη των κοινωνικών ομάδων που παρουσίαζαν μικρό βαθμό συνοχής πριν από την εκδήλωση της σύγκρουσης
- vi. Λειτουργεί ως ερέθισμα για την καταπολέμηση της στασιμότητας και αδράνειας που μπορεί να επικρατήσει σε δεδομένη στιγμή σε μία κοινωνία. (Γ. Δαουτόπουλος, 1995)

Στη συνέχεια θα αναλυθούν τα στάδια της σύγκρουσης , που σύμφωνα με το Kriesberg , όλες οι κοινωνικές συγκρούσεις ακολουθούν μια προδιαγεγραμμένη πορεία.

Σχήμα : Τα στάδια του Κύκλου της Κοινωνικής Σύγκρουσης (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Η διαδικασία της σύγκρουσης στο επίπεδο της κοινότητας ξεκινά από μία απειλή εκ μέρους του ενός από τα δύο αντιμαχόμενα μέρη , ενάντια στα συμφέροντα του άλλου μέρους. Τα μέλη της κοινότητας παίρνουν θέση υπέρ τη μίας ή της άλλης πλευράς και αναπτύσσεται η ένταση. Στο τρίτο στάδιο που είναι το Δίλημμα Ρόλου παίρνουν θέση και όσα άτομα ή ηγέτες δεν είχαν πάρει θέση στα δύο προηγούμενα στάδια. Αυτό συμβαίνει γιατί τα άτομα αναζητούν πληροφορίες για το επίμαχο θέμα και το που θα καταλήξει αυτό πριν προχωρήσουν στη μία ή την άλλη ομάδα. Η συνέχιση της αντιδικίας οδηγεί στη συσσώρευση αδικίας. Σε αυτό το στάδιο τα δύο αντιμαχόμενα μέρη αλληλοεκτοξεύουν ανοιχτά κατηγορίες και υπονοούμενα με βάση ακριβείς ή εσφαλμένες πληροφορίες και στοιχεία. Στη συνέχεια η σύγκρουση μπορεί να ακολουθήσει δύο εναλλακτικές πορείες. Η μία είναι η ανοιχτή σύγκρουση , τα αποτελέσματα της οποίας μπορεί να είναι πολύ αν ένα από τα δύο μέρη πάρει σε αυτό το στάδιο μια έντονα επιθετική στάση , και η άλλη είναι η προσαρμογή. Εάν η σύγκρουση ακολουθήσει την προσαρμογή , θα οδηγηθεί στο τελικό της στάδιο. Η ρύθμιση της σύγκρουσης μπορεί να γίνει με έναν από τους εξής τρόπους :

- ~ Κυριαρχία : Όταν επιβάλλεται από το ένα από τα δύο μέρη που ήταν ο νικητής της σύγκρουσης.
- ~ Ψυχρός πόλεμος : Επιβάλλεται όταν δεν υπάρχει ουσιαστικά νικητής από τη σύγκρουση.
- ~ Απομόνωση : Η λύση της απομόνωσης επιλέγεται από το ασθενέστερο μέρος των αντιμαχόμενων ομάδων.

~ Συμβιβασμός : Για να επιτευχθεί μία τέτοια λύση θα πρέπει και τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη να πιστέψουν στη ανάγκη του διαλόγου ως μέσου επίλυσης της σύγκρουσης.

4) ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ

Σύμφωνα με τον Γ. Δαουτόπουλο (1995) , έρευνα και πρακτική της κοινοτικής ανάπτυξης έχει διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει τέλεια στρατηγική. Η εκλογή της στρατηγικής που θα χρησιμοποιηθεί πρέπει να εκτιμάται κάθε φορά και εξαρτάται από τους παρακάτω τέσσερις παράγοντες :

- i. Η φύση του προβλήματος. Ορισμένα προβλήματα προσφέρονται για τη χρησιμοποίηση της συγκεκριμένης μεθόδου. Για παράδειγμα , ένα πρόβλημα διεκδίκησης μάλλον καθιστά προς χρήση τη μέθοδο της σύγκρουσης.
- ii. Ο προσανατολισμός του στελέχους Κοινοτικής Ανάπτυξης. Οι ιδιαίτερες προτιμήσεις του στελέχους Κοινοτικής Ανάπτυξης σε κάποια από αυτές τις τρεις στρατηγικές είναι ένας εύλογος λόγος προτίμησης κάποιας σε βάρος των άλλων. Αν δηλαδή αισθάνεται σιγουριά στη χρήση μίας στρατηγικής τότε αυτός είναι ένας καλός λόγος για να τη χρησιμοποιήσει . πολλές φορές υπάρχουν προβλήματα στο γεγονός ότι το στέλεχος Κοινοτικής Ανάπτυξης έχει προτίμηση σε μία συγκεκριμένη στρατηγική που δεν είναι της αρεσκείας ή της έγκρισης του φορέα στον οποίο εργάζεται ή και αντίστροφα.
- iii. Ο προσανατολισμός του φορέα της αλλαγής. Αν ο φορέας , στον οποίο εργάζεται το στέλεχος , έχει προσανατολιστεί προς τη χρήση μίας συγκεκριμένης στρατηγικής είναι δύσκολο το στέλεχος να χρησιμοποιήσει μια άλλη στρατηγική. Αν για παράδειγμα , ο φορέας είναι υπέρ της χρήσης της στρατηγικής της αυτοβοήθειας και το στέλεχος κρίνει

ότι πρέπει να χρησιμοποιήσει τη στρατηγική της σύγκρουσης , αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα το στέλεχος να έρθει σε αντίθεση με προϊστάμενους του και να κινδυνεύει η θέση του στον φορέα.

- iv. Ο προσανατολισμός του πληθυσμού-στόχου. Η επιθυμία του τοπικού πληθυσμού στη χρησιμοποίηση μίας στρατηγικής πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τα στελέχη της Κοινοτικής Ανάπτυξης. Αν ο πληθυσμός πιστεύει ότι με τη στρατηγική της αυτοβοήθειας θα ξεπεράσει το πρόβλημα του δεν είναι σωστό το στέλεχος να επιμένει στη χρήση μίας άλλης στρατηγικής , για παράδειγμα της σύγκρουσης.

Καμία από τις στρατηγικές δεν είναι τέλειες και όλες έχουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τους. Τις τελευταίες δεκαετίες , αντί της χρησιμοποίησης μίας και μόνο στρατηγικής , είναι προτιμότερη η συνδυασμένη χρήση δύο στρατηγικών. Όπως για παράδειγμα η χρησιμοποίηση των στρατηγικών τεχνικής βοήθειας και σύγκρουσης μαζί.

Z. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ

Στο Προεδρικό Διάταγμα (φ.213 , 7/12/1978) αναγνωρίζεται η πολύπλευρη δραστηριότητα του κοινωνικού λειτουργού και σε τομείς λιγότερο καθιερωμένους , όπως η Κοινοτική Οργάνωση και Ανάπτυξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 :

«Τομείς Κοινοτική Οργάνωσης και Αναπτύξεως»

Ο κοινωνικός λειτουργός εις τον τομέα της κοινοτικής οργανώσεως και αναπτύξεως συμβάλλει εις την επικοινωνίαν και συναισθηματική προσσέγγισιν των κατοίκων περιοχής τίνος ως και εις την ανάπτυξιν μεταξύ αυτών πνεύματος συνεργασίας , κοινωνικής ευθύνης , αλληλεγγύης.

Δια των εν λόγω υπηρεσιών του κοινωνικού λειτουργού σκοπεύετε ιδία :

- α) Η ευαισθητοποιήσεις των παραγόντων και κατοίκων της περιοχής εις θέματα κοινού ενδιαφέροντος ή υφιστάμενα κοινωνικά προβλήματα.
- β) Η δημιουργία προϋποθέσεων και αξιοποίησης ευκαιριών προς ανάπτυξιν πνεύματος συλλογικής ευθύνης και δράσεως είτε κατά τη διερεύνησιν και προώθησιν θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος , είτε κατά την πρόληψιν ή αντιμετώπισιν προβλημάτων της κοινότητας.
- γ) Η ενθάρρυνσιν και η ενεργοποίησης της συλλογικής κοινοτικής δράσεως , κατά την προώθησιν ή αντιμετώπισιν των εν λόγω προηγουμένου εδαφίω θεμάτων ή προβλημάτων.

Ο M. Ross (1972), ορίζει το ρόλο του επαγγελματία κοινωνικού λειτουργού :

- α) σαν «οδηγού»
- β) σαν του προσώπου εκείνου που καθιστά τους άλλους ικανούς να δράσουν , «βοηθού»
- γ) σαν εμπειρογνώμονος και
- δ) σαν θεραπευτού.

Ο πρωταρχικός ρόλος του επαγγελματία κοινωνικού λειτουργού είναι εκείνος του «οδηγού» , ο οποίος βοηθά την κοινότητα να καθορίσει ή να εξεύρει τα μέσα για να επιτύχει τους σκοπούς της. Ο ρόλος του «οδηγού» δίνει εδώ επιπλέον την έννοια ενός προσώπου αφιερωμένου στη βοήθεια της κοινότητας για να κινηθεί αποτελεσματικά προς την κατεύθυνση που έχει διαλέξει να κινηθεί. Ο «οδηγός» έχει κάποια ευθύνη να βοηθήσει την κοινότητα , να διαλέξει αυτή την κατεύθυνση με εξυπνάδα , με την οφειλόμενη εξέταση των πολλών παραγόντων που ο ίδιος σαν «οδηγός» , έχει επίγνωση , εξαπτίας των έμπειρων γνώσεων του. Η εκλογή όμως αυτής της κατευθύνσεως και η μέθοδος της κινήσεως πρέπει να ανήκουν στην κοινότητα. Αυτό σημαίνει ότι ο επαγγελματίας κοινωνικός λειτουργός , δεν χρησιμοποιεί ποτέ και σε οποιαδήποτε περίπτωση , την κοινότητα για τους δικούς του σκοπούς , δεν χειρίζεται τους ανθρώπους και ούτε πιέζει για να προκαλέσει δράση. (M.Ross , 1972)

Στο ρόλο του «βοηθού» , ο κοινωνικός λειτουργός , βοηθά ή καθιστά τους άλλους ικανούς για δράση , με το να ξεκινά και να εντοπίζει τη δυσαρέσκεια για τις συνθήκες της κοινότητας. Το έργο του κοινωνικού λειτουργού είναι να βοηθήσει τους ανθρώπους να

εκφράσουν προφορικά τις δυσαρέσκείες τους. Ο κοινωνικός λειτουργός , οφείλει να έχει τη δεξιοτεχνία να ασχολείται με το άτομο που μένει στο περιθώριο , οφείλει να επιτρέπει να ξεχυθεί ο χείμαρρος των αρνητικών και εχθρικών εκφράσεων , των συναισθημάτων , οφείλει να είναι ικανός να βοηθά τα άτομα και τις ομάδες να δουν , ότι πολλά από τα «προσωπικά» τους προβλήματα είναι κοινωνικά προβλήματα. (M. Ross , 1972)

Ο ρόλος του κοινωνικού λειτουργού σαν Εμπειρογνώμονος , είναι να παράσχει στοιχεία και άμεσες συμβουλές σε έναν αριθμό τομέων πάνω στους οποίους μπορεί να μιλήσει με αυθεντία. Τούτο δεν συγκρούεται με το ρόλο του σαν βοηθού , γιατί ο ρόλος του αυτός είναι πρωταρχικά η διαλεύκανση της διαδικασίας της κοινότητας. Σαν εμπειρογνώμων , προσφέρει στοιχεία έρευνας , τεχνική πείρα , βοηθητικό υλικό , συμβουλές πάνω στις μεθόδους , πράγματα που η οργανωμένη ομάδα μπορεί να χρειάζεται και να απαιτεί για την εργασία της. Αλλά απευθείας , προσφέρει το υλικό επί του περιεχομένου , συμβάλλει άμεσα στις συσκέψεις της οργανωμένης ομάδας. Οι διάφορες ευθύνες που εκτελεί ο Εμπειρογνώμων , μπορούν να συνοψιστούν ως εξής :

- Διάγνωση της κοινότητας
- Δεξιοτεχνία στην έρευνα
- Πληροφορίες για άλλες κοινότητες
- Συμβουλές πάνω στις μεθόδους
- Τεχνική ενημέρωση (M. Ross , 1972)

Ορισμένοι επαγγελματίες κοινωνικοί λειτουργοί στην κοινότητα , εργάζονται σαν κοινωνικοί θεραπευτές. Πρόκειται για θεραπεία στο επίπεδο της κοινότητας.

Συνεπάγεται διάγνωση και θεραπεία της κοινότητας σαν συνόλου. Ο επαγγελματίας , που εργάζεται με αυτόν τον τρόπο στο επίπεδο της κοινότητας , έχει φυσικά ένα ευρύ τομέα διαγνώσεως. Πρέπει να γνωρίζει την καταγωγή και την ιστορία της κοινότητας σαν συνόλου και των ξεχωριστών τμημάτων της , πρέπει να καταλαβαίνει τις κοινωνικές ρίζες πολλών πεπτοιθήσεων και εθίμων που παρουσιάζονται στην κοινότητα , τη σχέση των πεπτοιθήσεων και των πράξεων , τη δομή της ισχύος της κοινότητας , τους ρόλους και τις σχέσεις ανάμεσα στους «ρόλους» που είναι κατεστημένα στην κοινότητα. Η διάγνωση του πρέπει να προσφέρει κάποια κατανόηση για τη φύση και τον χαρακτήρα της. Η θεραπεία του πρέπει να εμπλέκει την κοινότητα σε μία διαδικασία στην οποία η αυτοκατανόηση μειώνει την ένταση και μετακινεί τα εμπόδια για τη συνεργασία. (M.Ross , 1972)

Ο Π. Σταθόπουλος (2000) αναφέρει ακόμη δύο ρόλους του κοινωνικού λειτουργού. Ο ένας είναι ο ρόλος του συνηγόρου. Αυτός προέρχεται από το χώρο της Νομικής και της δικηγορίας. Στην περίπτωση αυτή , ο κοινωνικός λειτουργός , δρα υπερασπιζόμενος τα συμφέροντα της οργανωμένης ομάδας σε σχέση με Οργανώσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα με τις οποίες υπάρχει διένεξη. Στο ρόλο του συνηγόρου , κοινωνικός λειτουργός , τάσσεται με τις θέσεις και το μέρος της ομάδας με την οποία εργάζεται. Ο άλλος είναι ο ρόλος του κοινωνικού ακτιβιστή. Στο ρόλο αυτό ο κοινωνικός λειτουργός εγκαταλείπει την ουδετερότητα και συντάσσεται έντονα με τις θέσεις της ομάδας κοινοτικής δράσης. Η ουδετερότητα μάλιστα του κοινωνικού λειτουργού θεωρείται ότι εξυπηρετεί τα συμφέροντα των προνομιούχων ομάδων και

Οργανώσεων. Οι μέθοδοι και τακτικές που χρησιμοποιούνται είναι εκείνες της αντιπαράθεσης και της μη-βίας.

Σύμφωνα με την Χρ. Βάγια , οι γενικές ικανότητες του κοινωνικού λειτουργού σε σχέση με την Κοινοτική Οργάνωση , είναι :

- 1) Επαγγελματική διορατικότητα , δηλαδή να γνωρίζει ο κοινωνικός λειτουργός , ποιες μεθόδους θα ακολουθήσει , πότε να τις χρησιμοποιήσει , μέσω ποιών ομάδων. Δηλαδή γνώση των ορθών μεθόδων , του ορθού χρόνου , της ορθής επιλογής ομάδας.
- 2) Γνώση των ζωντανών πηγών (ανθρώπινο υλικό) της κοινότητας. Ικανότητα του κοινωνικού λειτουργού είναι η επιλογή της πάσης φύσεως πολιτών μίας κοινότητας , για προσφορά βοήθειας στο έργο του. Ο κοινωνικός λειτουργός , πρέπει να έχει την ικανότητα να συνεργάζεται με τους κατοίκους και με τους ειδικούς της κοινότητας και να προσαρμόζεται ανάλογα τις περιστάσεις.
- 3) Διατήρηση πολλαπλών σχέσεων σε ομάδες και άτομα της κοινότητας και ικανότητα να γνωρίζει το χρόνο και τον τρόπο χρησιμοποίησης αυτών των σχέσεων. Η δημιουργία σχέσεων , έχει ως αποτέλεσμα την διαπίστωση προβλημάτων , αλλά και την συμμετοχή πολιτών στην επίλυσή τους.
- 4) Ο κοινωνικός λειτουργός πρέπει να διαπνέεται από ενθουσιασμό , ο οποίος θα του χρησιμεύει ως κινητήριο δύναμη. Επιπρόσθετα , θα πρέπει να έχει διπλωματικότητα για να αποφεύγονται κοινωνικές συγκρούσεις , καθώς και ελαστικότητα στους χειρισμούς.

- 5) Δεξιότητα , για να γνωρίζει τον κατάλληλο χρόνο που θα ασχοληθεί αλλά και θα εγκαταλείψει ένα συγκεκριμένο έργο.
- 6) Δεξιότητα , να αντιλαμβάνεται τη δομή ισχύος της κοινότητας και άλλα στοιχεία της ανεπίσημης οργάνωσης μίας κοινότητας. (Πτυχιακή Εργασία , 1997)

Η. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

1) ΔΟΜΗ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

α. Η ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα από την αρχαιότητα ως τα χρόνια του Καποδίστρια

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης , ιδιαίτερα στη χώρα μας , έχει μακρόχρονη ιστορία η οποία , έχει τις ρίζες της στην αρχαιότητα. Η εξελικτική όμως πορεία του θεσμού συχνά διακόπηκε από την επιβολή συγκεντρωτικών συστημάτων διοίκησης που όπως ήταν φυσικό παρέλυσαν το θεσμό.

Στην αρχαιότητα οι ελληνικές πόλεις βασιζόνταν στην αυτονομία των πόλεων και των περιφερειακών κοινοτήτων. Σε αυτή την αρχή ανταποκρίνονταν ο θεσμός της συμπολιτείας ή των κοινών με βάση τον οποίο διάφορες κοινότητες ενώνονταν για να εξασφαλίσουν την αυτονομία τους. Το πρότυπο της κοινοτικής ανάπτυξης φτάνει στο απόγειο του στη διάρκεια του Χρυσού Αιώνα του Περικλή. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Στην αρχαία Σπάρτη παραδείγματα τοπικής αυτοδιοίκησης αποτέλεσαν οι Πέντε Εφοροι και η Γερουσία , που έλεγχαν τους βασιλείς , καθώς και η Συνέλευση των πολιτών , η Απέλλα , η οποία εξέλεγε τους Εφόρους και τη Γερουσία. Στην αρχαία Αθήνα παράδειγμα αποτέλεσαν η Εκκλησία του δήμου και η Βουλή.

Η ρωμαϊκή κατάκτηση που ακολούθησε επέφερε ριζικές αλλαγές τόσο στον τρόπο διοίκησης των πόλεων όσο και στις επάλληλες βαθμίδες αυτοδιοίκησης.

Στο Μεσαίωνα αρχίζει να εμφανίζεται ο θεσμός των τοπικών κοινοτήτων και κυρίως από τον 11^ο αιώνα. Ξεκίνησε ως ένα κοινωνικό κίνημα ενάντια στους φεουδάρχες με σκοπό τη διεκδίκηση από αυτούς διαφόρων μορφών συλλογικών ελευθεριών ή προνομίων. Η αντίδραση των φεουδαρχών στα αιτήματα αυτά ήταν άμεση και βίαιη. Στον επόμενο αιώνα οι βασιλιάδες και τοπικοί ηγεμόνες αντιλήφθηκαν ότι δεν ήταν δυνατό να αναχαιτίσουν τα κοινωνικά κινήματα αυτονομίας με τη δύναμη των όπλων και ότι θα μπορούσαν παραχωρώντας ορισμένες ελευθερίες να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη. Η παραχώρηση κοινοτικού Χάρτη , ορισμένων ελευθεριών και ενός βαθμού αυτονομίας συνδυάστηκε με την παραχώρηση χρηματικών ανταλλαγμάτων εκ μέρους των κατοίκων. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Στο Βυζάντιο , ύστερα από τη στάση του Νίκα (532μ.Χ.) , επικράτησε εκτεταμένος συγκεντρωτισμός που εξαφάνισε τα στοιχεία αυτονομίας που υπήρχαν. Αργότερα , στην εποχή της εικονομαχίας καθιερώθηκαν κοινότητες ελευθέρων χωρικών , τα λεγόμενα «ελεύθερα χωριά». Παράλληλα αναπτύχθηκαν αξιόλογες αστικές κοινότητες. Παράδειγμα αποτελεί η Βυζαντινή κοινότητα της Θεσσαλονίκης που το 14^ο αιώνα εξέλεγε τους δικούς της άρχοντες. Παράλληλα στη περιοχή του Μοριά και κάτω από την επιρροή της Φραγκοκρατίας αναπτύχθηκαν κοινότητες οι οποίες απέκτησαν αυτονομία. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Κατά τη περίοδο της Τουρκοκρατίας , οι Οθωμανοί μη έχοντας τη δυνατότητα να δημιουργήσουν άρτια διοικητική οργάνωση στις υποτελείς χώρες της αυτοκρατορίας τους , παραχώρησαν στη δυναστεία του Μωάμεθ Β΄ το προνόμιο της αυτοδιοίκησης για

τη συγκέντρωση και απόδοση των φόρων. Έτσι ευνοήθηκε η δημιουργία κοινοτήτων η οποία συνδυάστηκε με διάφορες μορφές οικονομικής συνεργασίας. Με τη βαθμιαία μεταβολή του παραγωγικού χαρακτήρα σε αρκετές ελληνικές κοινότητες άρχισε η συσσώρευση οικονομικής δύναμης η οποία χρησιμοποιήθηκε με κατάλληλους χειρισμούς για την αντικατάσταση των Οθωμανών αξιωματούχων που λειτουργούσαν ως φορολογικοί τοποτηρητές με αιρετά μέλη των ελληνικών κοινοτήτων (προεστοί , δημογέροντες , κοτζαμπάσηδες). (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

Οι δημογέροντες φρόντιζαν για τη διαχείριση των υποθέσεων της κοινότητας , για την είσπραξη και κατανομή των φόρων που θα αποδίδονταν στους Οθωμανούς , για την ίδρυση σχολείων και την επίλυση διαφορών μεταξύ των κατοίκων. Αυτοί συντέλεσαν στη περιορισμένη επέμβαση του κατακτητή και συγχρόνως στη δημιουργία πολιτικής ηγεσίας του Ελληνισμού.

Κατά τους νεότερους χρόνους , μετά την επανάσταση του 1821 , οι συνελεύσεις που συγκροτήθηκαν δεν έδωσαν ανάλογη σημασία στο θεσμό της κοινοτικής διοίκησης. Στα χωριά όμως συνεχίστηκε η εκλογή δημογερόντων και η λειτουργία του θεσμού. Η αδυναμία της πρώτης Κυβέρνησης να ελέγξει την επικράτεια και να «υποτάξει» τους Προύχοντες οδήγησε στην κατάργηση του Κοινοτικού Συστήματος.(Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

β. Περί συστάσεως των Δήμων

Οι βάσεις για ένα σύγχρονο (για την εποχή εκείνη) σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης τέθηκαν το έτος 1828, από τον πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδος Ιωάννη

Καποδίστρια (1 Φεβρουαρίου 1776 - 27 Σεπτεμβρίου 1831 - εξελέγη Κυβερνήτης από την εν Τροιζήνι Εθνοσυνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου του έτους 1827) με την καθιέρωση των Κοινοτικών και Επαρχιακών Δημογεροντιών. Ο Καποδίστριας φαίνεται ότι μετέφερε στην Ελλάδα τις σύγχρονες τότε Ευρωπαϊκές Απόψεις και την αντίστοιχη πρακτική (κυρίως τη Γαλλική) περί διοικητικής διαίρεσης και τοπικής διοίκησης της χώρας.

Με το Ι' ψήφισμα της 13ης Απριλίου 1828 και διάφορα άλλα νομοθετήματα και διοικητικές πράξεις του Κυβερνήτη, η χώρα διαιρέθηκε σε δεκατρία (13) τμήματα (Νομούς), σε εξήντα δυο (62) Επαρχίες και σε Πόλεις, Κωμοπόλεις και Χωριά. Το τμήμα διοικείτο από τον Επίτροπο, ο οποίος ήταν αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης, η επαρχία από την κοινοτική δημογεροντία και η πόλη, η κωμόπολη, το χωριό από την κοινοτική δημογεροντία, που αποτελούσαν την τοπική διοίκηση. Το σύστημα που εισήγαγε ο Καποδίστριας απέβλεπε περισσότερο στην αντιπροσώπευση της Κυβέρνησης στην Περιφέρεια παρά στην αυτοδιοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Με όσα ισχύουν σήμερα θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το σύστημα των επαρχιακών και κοινοτικών δημογεροντιών αποτελούσε ένα μικτό σύστημα τοπικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης και ο διοικητικός (ή εκτελεστικός) ρόλος των δημογεροντιών περιλάμβανε λειτουργίες κρατικού και τοπικού χαρακτήρα. Από το περιεχόμενο της αριθμ. 1883/19-4-1828 Εγκυκλίου του Καποδίστρια, σε γενικές γραμμές και σ' ότι αφορά τις τοπικές υποθέσεις, προκύπτει ότι οι δημογεροντίες είχαν την υπευθυνότητα για την υγεία, την αγορανομία και τις καθημερινές υποθέσεις.

Ουσιαστικότερα βήματα για μια πραγματική τοπική αυτοδιοίκηση έγιναν με το ν. της 27ης Δεκεμβρίου 1833 "Περί συστάσεως των Δήμων", ο οποίος θέσπισε την αρχήν, ότι "όλον το Βασίλειο της Ελλάδος θέλει διαιρεθεί εις δήμους" και ότι "παν χωρίον, έχον τουλάχιστον 300 κατοίκους, δύναται να σχηματίσει ίδιον δήμων με ιδίαν δημοτικήν αρχήν". Έτσι δια του νόμου αυτού εισήχθη ένα είδος πρωτοβαθμίων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι δήμοι διαβαθμίστηκαν σε τάξεις κατά μέγεθος. Το μέγεθος (τάξη) κάθε δήμου ήταν συνάρτηση του πληθυσμού, ενώ για τον καθορισμό της έκτασης ελήφθησαν υπόψη τα γεωφυσικά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής. Με δεδομένα τα κριτήρια αυτά, δημιουργήθηκαν τρεις τάξεις Δήμων:

- α) τάξη με πληθυσμό από 10.000 κατοίκους
- β) τάξη με πληθυσμό από 2.000 έως 10.000 κατοίκους και,
- γ) τάξη με πληθυσμό μέχρι 2.000 κατοίκους

Να σημειώσουμε ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου δημιουργήθηκαν 750 δήμοι, οι οποίοι όμως αργότερα με το Ν. 16/22-9-1840 μειώθηκαν σε 250 σαν αποτέλεσμα της οικονομικής δυσπραγίας και του κατά το 1836 εισαχθέντος επαρχιακού συστήματος, αντί του μέχρι τότε νομαρχιακού, που είχε εγκαταστήσει ο Καποδίστριας.

Κατά το άρθρο 39 του Νόμου της 27/12/1833 "περί συστάσεως των Δήμων" η σύνθεση των δημοτικών αρχών ήταν η ακόλουθη:

- α) Για τους δήμους α' τάξεως, ένας (1) Δήμαρχος, τέσσερις (4) μέχρι έξι (6) πάρεδροι και δημοτικό συμβούλιο δεκαοχτώ (18) μελών.

β) Για τους δήμους β' τάξεως, ένας (1) Δήμαρχος, δυο (2) μέχρι τέσσερις (4) πάρεδροι και δημοτικό συμβούλιο δώδεκα (12) μελών και

γ) Για τους δήμους γ' τάξεως, ένας (1) Δήμαρχος, ένας (1) πάρεδρος και δημοτικό συμβούλιο έξι (6) μελών.

Ο Νόμος του 1833 ίσχυσε με μικρές μεταβολές, για 80 συνεχή χρόνια. Στη δομή όμως του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης δεν πραγματοποιήθηκε καμιά απολύτως μεταβολή παρά μόνο ότι ο αριθμός των δήμων, σύμφωνα με την απογραφή του 1890 ανήλθε σε 442 (27 α' τάξης, 356 β' τάξης και 59 γ' τάξης. Η αύξηση των δήμων από 250 σε 442 οφειλόταν σχεδόν εξολοκλήρου στην απελευθέρωση των Θεσσαλικών και Ηπειρωτικών Επαρχιών και στην τάση για δημιουργία μεγάλων δήμων με τη συνένωση των μικρών χωριών, είτε μεταξύ τους είτε με τις πόλεις και κωμοπόλεις.

Ο νόμος, λοιπόν, αυτός, ο οποίος αποτελεί πλέον βασικό νόμο στην εξέλιξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθόρισε με ακρίβεια και σαφήνεια τις λειτουργίες της, που για την εποχή τους, μπορεί να υποστηριχθεί ότι κάλυπταν ένα μεγάλο εύρος τοπικών αναγκών. Οι λειτουργίες που καθόρισε ο Νόμος ήσαν :

- Η προστασία των κατοίκων από διαφόρους κινδύνους. (Η τοπική αυτοδιοίκηση είχε την υπευθυνότητα για την οργάνωση και συντήρηση της τοπικής αστυνομίας και της αντίστοιχης αγρονομικής).
- Η βελτίωση και ο έλεγχος του περιβάλλοντος (κατασκευή και συντήρηση δημοτικών δρόμων, γεφυρών, υδραγωγείων, φρεατίων και υδραυλικών έργων) και
- Η κατασκευή και συντήρηση των πρωτοβάθμιων σχολείων

γ. Περί συστάσεως των Δήμων & Κοινοτήτων

Το ανωτέρω ενιαίο καθεστώς τοπικής αυτοδιοίκησης κατήργησε ο νόμος Δ. ΝΖ' / 1912 "Περί συστάσεως δήμων και κοινοτήτων" (ίσχυσε από το 1914), ο οποίος εκτός του Δήμου, εισήγαγε και δεύτερο είδος πρωτοβαθμίων Ο.Τ.Α., τις κοινότητες.

Κατά το χρόνο δημοσίευσης του νομού αυτού η διάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης ήταν η εξής :

16 Νομοί - Νομάρχης

88 Επαρχίες - Έπαρχος

442 Δήμοι - Δημοτικό Συμβούλιο - Δήμαρχος

Ο Νόμος ΔΝΖ' του 1912 άλλαξε ουσιαστικά το πρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης και οι διατάξεις του αποτέλεσαν τον κορμό όλων των μετέπειτα νομοθετημάτων των σχετικών με την Τ.Α. Ως προς τη δομή όμως ελάχιστες μεταβολές έγιναν και συνέχισε να ισχύει το σύστημα ενός βαθμού Τ.Α.

Κατά το άρθρο 1 του νόμου, δήμους πλέον αποτελούν οι πρωτεύουσες των νομών και οι πόλεις που έχουν πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους, ενώ σαν βάση για τις κοινότητες τέθηκε ως ελάχιστο όριο πληθυσμού ο αριθμός των 300 κατοίκων, με δυνατότητα, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, να αναγνωρίζονται κοινότητες και με πληθυσμό μικρότερο από 300 κατοίκους.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου δημιουργήθηκαν 6000 δήμοι και κοινότητες, δηλαδή 5558 μονάδες περισσότερες απ' όσες υπήρχαν κατά την απογραφή του 1890.

Μια άλλη καινοτομία που εισήγαγε ο Νόμος ΔΝΖ' ήταν οι σύνδεσμοι Κοινοτήτων. Δυο ή περισσότερες Κοινότητες είχαν την δυνατότητα να ιδρύσουν ιδιαίτερο νομικό πρόσωπο"προς θεραπεία κοινών τοπικών συμφερόντων ή εκτέλεσιν κοινών τοπικών υπηρεσιών" (αρθ. 85 Ν. ΔΝΖ'). Ανεξάρτητα από το κατά πόσο έγινε χρήση της διάταξης αυτής πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάταξη αυτή έδινε κάποια λύση στα προβλήματα που δημιουργούσε η καθαρά στενή τοπική βάση στην ίδρυση κοινοτήτων και η έλλειψη δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ως προς τη σύνθεση τέλος των κοινοτικών και δημοτικών αρχών ο νόμος καθόριζε τα εξής:

- για κοινότητες μέχρι 1000 κατοίκους, συμβούλιο 5 μελών.
- για κοινότητες από 1001 μέχρι 2000 κατοίκους, συμβούλιο 6 μελών.
- για κοινότητες από 2001 μέχρι 4000 κατοίκους, συμβούλιο 9 μελών.
- για κοινότητες από 4001 μέχρι 6000 κατοίκους, συμβούλιο 12 μελών.
- για κοινότητες πάνω από 6000, κατοίκους, Συμβούλιο 15 μελών.

Οι δήμοι διοικούνταν από το Δημοτικό Συμβούλιο, τους παρέδρους και τη Δημαρχιακή Επιτροπή, ίσχυε δε η εξής διαβάθμιση στη σύνθεση των δημοτικών συμβουλίων :

- για δήμους μέχρι 30.000 κατοίκους, 3 πάρεδροι και 18 Σύμβουλοι.
- για δήμους από 30.001 μέχρι 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 24 Σύμβουλοι και
- για δήμους πάνω από 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 30 σύμβουλοι.

Μετά το σύνταγμα του 1864, το οποίο περιελάμβανε διάταξη για την τοπική αυτοδιοίκηση και αποκλειστικά και μόνο για τον τρόπο εκλογής των δημοτικών αρχών, το σύνταγμα του 1927 και συγκεκριμένως το άρθρο 107 αποτελεί το πρώτο συνταγματικό κείμενο που αναφέρεται στη δομή και σε άλλα ζητήματα της Τ.Α. Για την ιστορία αξίζει νομίζω να το παραθέσουμε : "Το Κράτος διαιρείται εις περιφέρειας, εντός των οποίων οι πολίτες διαχειρίζονται απ' ευθείας τας τοπικάς υποθέσεις, αις ο νόμος θέλει ορίσει".

Η Κοινότητα αποτελεί απαραίτητως την πρώτη βαθμίδα αυτών των Ο.Τ.Α., οι οποίοι πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον όριο δυο βαθμών ανεξαρτήτων των δήμων και των συνδέσμων κοινοτήτων.

Το δικαίωμα του αποφασίζειν εις τους ανωτέρω οργανισμούς επί ζητημάτων υπαγομένων εις την σφαίρα της τοπικής αυτοδιοικήσεως ανήκει απαραίτητως εις αιρετά όργανα εκλεγόμενα δια καθολικής ψηφοφορίας ή και αμέσως εις το σύνολον των εις έκαστον εξ' αυτών ανηγόντων πολιτών.

Το Κράτος ασκεί, καθώς ο νόμος θέλει ορίσει, μόνον ανωτάτη εποπτεία επί των Ο.Τ.Α., μη εμποδίζουσαν την πρωτοβουλία και την ελευθέραν δράσιν αυτών.

Το κράτος δύναται να συντρέχει οικονομικούς τους οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο Νόμος ΔΝΖ' του 1912, που αποτελεί το δεύτερο μεγάλο σταθμό στην εξέλιξη του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης στη χώρα μας, έδωσε ιδιαίτερη έμφαση όταν αντιπροσωπευτικό ρόλο της Τ.Α., ενώ για τον εκτελεστικό ρόλο οι αντίστοιχες διατάξεις

είναι λιγότερο σαφείς και περιορισμένες σε σύγκριση με το Ν. του 1833. Τα άρθρα 35 και 92 ορίζουν: "Εις την αρμοδιότητα του κοινοτικού συμβουλίου υπάγεται πάσα υποθέσεις αναφερομένη εις τα τοπικά συμφέροντα της κοινότητας, εφ' όσον ο νόμος δεν ώρισεν άλλως" και "Οι δήμοι έχουσι την αυτοδιοίκησιν των εκ του κοινωνικού και δημοσίου αυτών σκοπού απορρεουσών ιδίων τοπικών υποθέσεων..." αντίστοιχα.

Όπως διαπιστώνουμε ο Νόμος ΔΝΖ' δεν συγκεκριμενοποιεί τις λειτουργίες της Τ.Α. αναφέροντας, στο άρθρο 129, περιοριστικά τους σκοπούς για τους οποίους οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συνομολογούν δάνεια. Έμμεσα λοιπόν προκύπτει ότι η εκτέλεση έργων για την ικανοποίηση τοπικών κοινωνικών αναγκών ήσαν τα έργα ύδρευσης, αντιπλημμυρικά, δημόσιας υγείας, αποξήρανσης ελών και τελμάτων και κατασκευής σχολείων.

Στο μεταξύ διάστημα μέχρι την κωδικοποίηση του 1926 (Ν.Δ. της 13/9/1926), δεν έγιναν ουσιαστικές μεταβολές στα όσα είχε καθορίσει ο Νόμος ΔΝΖ' εκτός από το ότι διευρύνθηκαν οι σκοποί για τους οποίους επιτρεπόταν στους δήμους και τις Κοινότητες να συνάπτουν δάνεια. Έτσι στις λειτουργίες που προέβλεπε αρχικά ο Νόμος ΔΝΖ' προσετέθησαν και οι εξής (άρθρο 124 Ν.Δ.): Κατασκευή ναών και οποιουδήποτε άλλου ιδρύματος που εξυπηρετούσε τις δημοτικές ή κοινοτικές ανάγκες, φωτισμός και εκτέλεση έργων επαρχιακής, δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας. Αλλά και από την κωδικοποίηση του 1936 (διάταγμα 31ης Ιουλίου 1936) δεν προκύπτει ότι έγινε κάποια μεταβολή στις λειτουργίες της Τ.Α. Να σημειώσουμε μόνο ότι με το άρθρο 275 του Ν.Δ. της 13/9/1926 καταργήθηκε κάθε δαπάνη των δήμων και κοινοτήτων για τη στοιχειώδη εκπαίδευση,

καθώς επίσης και κάθε υποχρέωσή τους για εισφορά στους μισθούς των οπλιτών της χωροφυλακής που υπηρετούσαν σε κάθε δήμο ή κοινότητα, που σημαίνει ότι μέχρι το 1926 η Τ.Α., όχι μόνο είχε υπευθυνότητα για την οργάνωση της Τοπικής Αστυνομίας και την κατασκευή σχολείων, αλλά συμμετείχε και στις δαπάνες συντήρησης και λειτουργίας αυτών.

δ. Περί κυρώσεως Δημοτικού & Κοινοτικού κώδικα

Το 1954 και αφού προηγήθηκε η συνταγματική διάταξη του άρθρου 99 του Συντάγματος του 1952, ψηφίστηκε το Ν.Δ. 2888/1954 (ΦΕΚ 139/1-7-1954 τ.Α) "περί κυρώσεως πεντακοσίων (500) τουλάχιστον κατοίκων.

Άμεσα όργανα των δήμων είναι ο Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο και η Δημαρχιακή Επιτροπή των δε κοινοτήτων ο Πρόεδρος της Κοινότητας και το Κοινοτικό Συμβούλιο. Τα μέλη του Δημοτικού και Κοινοτικού Συμβουλίου εκλέγονται από το λαό με άμεση, καθολική, μυστική και δια ψηφοδελτίων ψηφοφορίας. Αντιθέτως ο Δήμαρχος, τα μέλη της Δημαρχιακής Επιτροπής και ο Πρόεδρος της Κοινότητας εμμέσως από το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι βουλευόμενο όργανο του Δήμου και απαρτίζεται εκ μελών, ο αριθμός των οποίων είναι ανάλογος προς τον πληθυσμών. Σε δήμους των οποίων ο πληθυσμός υπερβαίνει τις 100.000, εκλέγονται 31, στους έχοντες πληθυσμό άνω των 30.000 κατοίκων 25, στους έχοντες άνω των 20.000 κατοίκων 19, στους έχοντες άνω των 7000 κατοίκων 15, στους έχοντες άνω των 4000 κατοίκων 11 και στους λοιπούς 9 σύμβουλοι.

Η Δημαρχιακή Επιτροπή είναι βουλευόμενο και συγχρόνως εκτελεστικό όργανο του Δήμου και ο αριθμός των μελών της εξαρτάται από τον αριθμό των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, και για μεν συμβούλια μέχρι 19 μελών αποτελείται από 3 και για τα πολυμελέστερα από 5. Πρόεδρος της Δημαρχιακής Επιτροπής είναι ο Δήμαρχος.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο είναι βουλευόμενο και συγχρόνως εκτελεστικό όργανο. ο αριθμός των συμβούλων εξαρτάται εκ του αριθμού των κατοίκων: 5 σε κοινότητες που έχουν μέχρι 1.000 κατοίκους, 7 μέχρι 2.000 κατοίκους, 9 μέχρι 4.000 κατοίκους, 11 μέχρι 7.000 κατοίκους και 15 στις λοιπές.

Σύμφωνα με το νέο κώδικα οι λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης διευρύνθηκαν και καθορίστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια και ενιαίο τρόπο. Πέρα από τη γενική διάταξη του άρθρου 20, με το οποίο καθορίζεται ότι στην αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων ανήκει η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, με το άρθρο 21 καθορίστηκαν οι λειτουργίες που ανήκουν αποκλειστικά στην αρμοδιότητά τους. Έτσι στις περιβαλλοντικές Υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. ανήκουν οι υπόνομοι, η αποχέτευση, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γέφυρες, η Υδρευση και η Καθαριότητα, στις προσωπικές υπηρεσίες η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, (1) στις υπηρεσίες αναψυχής τα άλση, οι κήποι, οι παιδικές χαρές, οι χώροι αναψυχής και τα θαλάσσια λουτρά, στις Εμπορικές Υπηρεσίες οι αγορές και οι Επιχειρήσεις και στις παραγωγικές και αναπτυξιακές υπηρεσίες η άρδευση, τα εγγειοβελτιωτικά έργα και οι βοσκότοποι.

Το Σύνταγμα του 1968 καθόρισε περιοριστικά τη δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης περιορίζοντάς την (άρθρο 121 παρ. 1) στους δήμους και στις κοινότητες, χωρίς να

αφήνει περιθώρια στον κοινό νομοθέτη για διαφορετική διάρθρωση εκτός αυτής του πρώτου βαθμού.

Η εικοσαετία που μεσολάβησε από την εφαρμογή του Δ.Κ.Κ. του 1954 (Ν.Δ. 2888/54) και κυρίως οι διαπιστωθείσες ατέλειες αυτού και η συνειδητοποίηση της ανάγκης προσαρμογής της νομοθεσίας στις σύγχρονες τάσεις είχαν καταστήσει αναγκαία τη θέσπιση ενός νέου Δ.Κ.Κ. Όμως ο συντάκτης του Δ.Κ.Κ. (Ν.Δ. 222/1973) επηρεασθείς από την ανάγκη προσαρμογής βασικών διατάξεων του στο νέο πνεύμα του Σ. 1968 δεν απέδωσε τη βαρύτητα που έπρεπε στην κατάρτιση ενός κώδικα που να ανταποκρίνεται στις κοινωνίες και οικονομικές εξελίξεις της εποχής.

ε. Μεταπολίτευση (23 Ιουλίου 1974)

Η μεταπολίτευση της 23ης Ιουλίου 1974 απέφερε το Ν. 180/1975 "περί επαναφοράς εν ισχύει διατάξεων του δια του Ν.Δ. 2888/1954 κυρωθέντος Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος, ως "τροποποιήθησαν, συνεπληρώθησαν και αντικατεστάθησαν μέχρι της 20ης Απριλίου 1967, συμπληρώσεως ενίων διατάξεων αυτού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων".

Το Σύνταγμα του 1975 (άρθρο 102) αποσαφήνισε πλήρως τη δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία διαρθρώνεται σε βαθμίδες την πρώτη εκ των οποίων αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες, ενώ τις λοιπές αφήνει να τις καθορίσει ο κοινός νομοθέτης. Η συνταγματική αυτή διάταξη πιο σαφής από την αντίστοιχη διάταξη του Σ. 1927, άνοιξε το δρόμο προς διάρθρωση ενός συστήματος Τ.Α., προσαρμοσμένου στις σύγχρονες ανάγκες της Ελληνικής Κοινωνίας.

Σε εκτέλεση της συνταγματικής αυτής επιταγής ψηφίσθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων ο Ν. 1065/1980 (ΦΕΚ 168/24-7-1980). Οι καινοτομίες που εισήγαγε ο νόμος ήταν η καθιέρωση της πρώτης βαθμίδος της τοπικής αυτοδιοίκησης, την οποία αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες και η εσωτερική διάρθρωση της πρώτης βαθμίδος, δηλαδή το μέγεθος των δήμων και κοινοτήτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 1065/1980, Δήμοι είναι οι πρωτεύουσες των νομών και οι πόλεις που έχουν περισσότερους από 10.000 κατοίκους. Οι δε δήμοι που έχουν περισσότερους από 150.000 κατοίκους διαιρούνται σε διαμερίσματα. Μάλιστα με το άρθρο 110 του Ν. καθορίσθηκαν για τις τρεις μεγαλύτερες πόλεις και τα διαμερίσματα στα οποία μπορούσαν να διαιρεθούν. Έτσι ο μεν Δήμος της Αθήνας μπορούσε να διαιρεθεί από 5 μέχρι 7 διαμερίσματα οι δε Δήμοι Θεσσαλονίκης και Πειραιά από τρεις μέχρι πέντε. Εξ' άλλου ως προς τις κοινότητες ο νέος κώδικας καθόρισε ελάχιστο όριο πληθυσμού, για να αποτελέσει ένας συνοικισμός ιδιαίτερη κοινότητα, τους 1000 κατοίκους. Για τους λοιπούς δήμους ο αριθμός των διαμερισμάτων και τα όριά τους καθορίζονται με διάταγμα, ύστερα από γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου, αφού ληφθούν υπόψη η κατανομή του πληθυσμού και η καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 28, η κοινότητα διοικείται από το Κοινοτικό Συμβούλιο και τον Πρόεδρο. Το Κοινοτικό Συμβούλιο αποτελείται από 5 μέλη σε κοινότητες με πληθυσμό έως χιλίων (1000) κατοίκων, επτά (7) μέλη σε κοινότητες 1001 έως 2000 κατοίκων, εννέα (9) σε κοινότητες 20001 έως 5.000 κατοίκων και έντεκα (11)

στις λοιπές κοινότητες. Στον αριθμό αυτό των συμβούλων περιλαμβάνεται και ο Πρόεδρος.

Κατά δε το άρθρο 29 για την διοίκησή τους οι δήμοι διαθέτουν τρία όργανα το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημαρχιακή Επιτροπή και το Δήμαρχο. Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι πολυπρόσωπο όργανο και έχει πάντοτε μονό αριθμό μελών, της συνθέσεώς του εξαρτώμενης από τον πληθυσμό του Δήμου. Έτσι για δήμους με πληθυσμό έως 7000 κατοίκων αποτελείται από 11 μέλη, για δήμους έως 20.000 κατοίκων από 15 μέλη, για δήμους έως 30.000 κατοίκων από 19 μέλη, για δήμους έως 60.000 κατοίκων από 25 μέλη, για δήμους και έως 100.000 κατοίκων από 31 μέλη, για δήμους έως 150.000 κατοίκων από 39 μέλη, για δήμους έως 300.000 κατοίκων από 47 μέλη, για δήμους έως 500.000 κατοίκων από 55 μέλη και για δήμους από 500.001 κατοίκους και πάνω από 61 μέλη.

Η Δημαρχιακή Επιτροπή αποτελείται από το Δήμαρχο ή τον βοηθό δημάρχου που έχει ορίσει ο ίδιος ο Δήμαρχος ως πρόεδρο και από δυο μέλη αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα αν το συμβούλιο έχει έως και τριάντα ένα μέλη, έξι αν το συμβούλιο έχει έως και πενήντα πέντε μέλη και οκτώ αν το συμβούλιο έχει έως και εξήντα ένα μέλη.

Παρά το ότι στις αποκλειστικές και συντρέχουσες λειτουργίες των Δήμων και Κοινοτήτων δεν έγιναν σημαντικές μεταβολές σε σχέση με τον κώδικα του 1954, αξίζει να αναφερθούμε σ' αυτές γιατί με τους Ν. 1270/1982 και 1416/1984 και την

ακολουθείσασα κωδικοποίηση του 1985 (Π.Δ. 76/1985) διευρύνθηκαν αυτές και προσαρμόσθηκαν στις νέες συνθήκες και αντιλήψεις.

Έτσι στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων ανήκουν οπωσδήποτε (αρ. 23):

α) Η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία συστημάτων υδρεύσεως. Βέβαια από το έτος 1980 με το Ν. 1069/1980 για την αντιμετώπιση του σοβαρότατου προβλήματος της ύδρευσης παρεσχέθη η δυνατότητα στους δήμους και τις κοινότητες να συστήνουν δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης.

β) Η κατασκευή, η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών οδών, πλατειών και γεφυρών.

γ) Η καθαριότητα καθώς και η συλλογή, η αποκομιδή, η διάθεση και η επεξεργασία των απορριμμάτων.

δ) Η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία των δημοτικών ή κοινοτικών αλσών και κήπων των υπαίθρων κοινοχρήστων χώρων αναψυχής και των εξωραϊστικών χώρων.

ε) Η αστική συγκοινωνία.

στ) Η κατασκευή και η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών αγορών και τόπων αγορών καθώς και ζωαγορών και η ρύθμιση της λειτουργίας τους.

ζ) Η κατασκευή και η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων, κέντρων νεότητας και παιδικών χαρών.

η) Η κατασκευή κάθε δημοτικού ή κοινοτικού κτιριακού έργου, που προορίζεται για οποιονδήποτε κοινωφελή σκοπό, καθώς και δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων.

θ) Η ίδρυση, η συντήρηση και η λειτουργία κοιμητηρίων.

ια) Η τοποθέτηση και η λειτουργία μετρητών ή εγκαταστάσεων αναγκαίων για τη ρύθμιση της σταθμεύσεως σε κοινόχρηστους χώρους.

ιβ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση γης για τη βοσκή των ζώων των δημοτών και η βελτίωση των βοσκοτόπων. Και,

ιγ) Η σύσταση, κατάργηση και ρύθμιση της λειτουργίας των εμποροπανηγύρεων και ο ορισμός του τόπου και του χρόνου τέλεσής τους.

Στις συντρέχουσες αρμοδιότητες (αρθρ. 24 Π.Δ. 76/1985) οι οποίες είναι απλά ενδεικτικές, σε αντίθεση με την αυστηρά περιοριστική των αποκλειστικών αρμοδιοτήτων και προαναφέραμε και οι οποίες ασκούνται εφόσον τις αποφασίσει το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ανήκουν ιδίως :

α) Η αξιοποίηση, για τουριστικούς λόγους, δημοτικών ή κοινοτικών περιοχών, παραθαλάσσιων χωρών και δασικών εκτάσεων που παραχωρούνται από το κράτος και η κατασκευή και εκμετάλλευση ξενοδοχειακών μονάδων, ξενώνων, κατασκηνωτικών κέντρων και κέντρων χειμερινού τουρισμού.

β) Η κατασκευή και η συντήρηση συγκροτημάτων λαϊκών κατοικιών και θερέτρων και η φροντίδα για τη λειτουργία τους.

γ) Η ίδρυση παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και άλλων νομικών προσώπων για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (κέντρων ψυχαγωγίας και αναψυχής για τους ηλικιωμένους, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, γηροκομείων, Κ.Α.Π.Η.).

- δ) Η ίδρυση και η φροντίδα για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων (βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθήκων, φιλαρμονικών, θεάτρων).
- ε) Η κατασκευή και η συντήρηση συστημάτων αρδεύσεως και εγγειοβελτιωτικών έργων και η προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού της περιφέρειάς των.
- στ) Η αξιοποίηση και η εκμετάλλευση ιαματικών πηγών της περιοχής και η κατασκευή, συντήρηση και φροντίδα για τη λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.
- ζ) Η κατασκευή έργων και η λήψη μέτρων για την προστασία του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος και του δομημένου χώρου και η φροντίδα για την προστασία της ζωής και των υλικών αγαθών, των κατοίκων και της δημόσιας και δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας, από βίαια ή έκτακτα γεγονότα και περιστατικά, όπως οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές, οι σεισμοί.
- η) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων, που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και την στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση και την αποχέτευση, την μόλυνση του περιβάλλοντος, την προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού και την εκπομπή καυσαερίων και η υποβολή μηνύσεων για τυχόν παραβάσεις.
- θ) Η προστασία και αξιοποίηση των ακτών και των δασικών εκτάσεων της περιοχής μετά από συναίνεση του οικείου φορέα και σε συνεργασία μαζί του.
- ι) Η συντήρηση δημοσίων έργων, δημοτικού ή κοινοτικού ενδιαφέροντος, που ανατίθενται από δημόσιους φορείς και η επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.

- ια) Η αξιοποίηση και εκμετάλλευση τοπικών φυσικών πόρων και η ανέγερση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων, στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες.
- ιβ) Η αξιοποίηση και εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, βιοενέργεια, γεωθερμία).
- ιγ) Η ανάληψη αποθήκευσης, διακίνησης και εμπορίας υγρών καυσίμων και υγραερίων, ιδιαίτερα σε νησιωτικές περιοχές.
- ιδ) Η προώθηση πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών δραστηριοτήτων ιδρύοντας κέντρα διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής, αθλημάτων, σχολές γονέων, σχολές λαϊκής τέχνης και επαγγελματικού προσανατολισμού.
- ιε) Ο προσδιορισμός των χώρων στάθμευσης οχημάτων. Και,
- ιστ) Η άσκηση κάθε αρμοδιότητας που τους ανατίθεται ή αναλαμβάνει με προγραμματικές συμβάσεις από τους φορείς του δημόσιου τομέα.

στ. Δημοτικός & Κοινοτικός κώδικας

Τέλος, σ' ότι αφορά τη σύνθεση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, ο Νόμος 1270/1982 (ΦΕΚ 93/10-8-1982 τ.Α.) καθόρισε διάφορον του Ν. 1065/1980, την οποία και παραθέτουμε γιατί ισχύει μέχρι σήμερα.

Κατά τις διατάξεις, λοιπόν του Π.Δ. 323/1989 (ΦΕΚ Α' 146/1-6-1989), με το οποίο κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο νόμου, με τίτλο "Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας" οι ισχύουσες διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 76/1985), όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με νόμους και διατάγματα που ψηφίσθηκαν από το 1982 μέχρι το 1988, η μεν κοινότητα διοικείται από το κοινοτικό συμβούλιο και τον

Πρόεδρο ο δε δήμος από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημαρχιακή Επιτροπή και το Δήμαρχο (άρθρο 32 και 33).

Το κοινοτικό συμβούλιο αποτελείται από 7 μέλη σε κοινότητες με πληθυσμό έως 2000 κατοίκους, 9 σε κοινότητες 2000 έως 5000 κατοίκων και 11 στις λοιπές κοινότητες. Στον αριθμό αυτό των συμβούλων, περιλαμβάνεται και ο Πρόεδρος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελείται από έντεκα (11) μέλη σε δήμους με πληθυσμό έως 5000 κατοίκων, δεκαπέντε (15) μέλη σε δήμους 5001 έως 10.000 κατοίκων, δεκαεννέα (19) σε δήμους 10.001 έως 30.000 κατοίκων, εικοσιπέντε (25) σε δήμους 30.001 έως 60.000 κατοίκων, τριάντα ένα (31) σε δήμους 60.001 έως 100.000 κατοίκων, τριάντα πέντε (35) σε δήμους 100.001 έως 150.000 κατοίκων, τριάντα εννέα (39) σε δήμος 150.001 έως και 500.000 κατοίκων και σαράντα ένα (41) σε δήμους 500.001 κατοίκων και πάνω.

Η Δημαρχιακή Επιτροπή (άρθρο 98) αποτελείται από το Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο που έχει ορίσει ο Δήμαρχος ως Πρόεδρο και από δυο μέλη αν το συμβούλιο έχει έως και 15 μέλη, 4 αν το συμβούλιο έχει έως και 31 μέλη και 6 μέλη αν το συμβούλιο έχει έως και 41 μέλη.

ζ. Ίδρυση νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Και ενώ έτσι έχουν τα πράγματα στο χώρο της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης στις 13 Ιουνίου 1994 και στο αρ. 90 ΦΕΚ Τ.Α., δημοσιεύεται ο Ν. 2218/1994 "Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις", ο οποίος ουσιαστικά

εισάγει στη χώρα μας το θεσμό του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης και δίνει άλλη δυναμική στους πρωτοβάθμιους αντίστοιχους οργανισμούς.

Η τοπική αυτοδιοίκηση Β' βαθμού είχε θεσπιστεί συνταγματικά για πρώτη φορά με το σύνταγμα του 1927. Το Σύνταγμα του 1975 παρέχοντας τη συνταγματική κατοχύρωση του θεσμού της δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, οδήγησε επιτέλους στη θέσπισή του με το Νόμο 1622/1986 (ΦΕΚ 92 της 14-7-1986 τ.Α) χωρίς όμως ποτέ να τεθεί σε εφαρμογή. Ανάλογες απόπειρες έγιναν και με τους Νόμους 1878/1990 και 1900/1990, χωρίς όμως καμιά πρακτική σημασία.

Ο Νόμος 2218/1994, ύστερα από 166 χρόνια από την ψήφιση του Ι' ψηφίσματος της 13ης Απριλίου 1828, εισήγαγε και καθιέρωσε με τις εκλογές της 16ης-10-1994 το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης, τη λεγόμενη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, (Ν.Α.) η οποία έχει ως προορισμό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους, δηλαδή του Νομού. Οι Ν.Α. δεν ασκούν εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδος και δεν θίγουν τις αρμοδιότητές τους. Μεταξύ των δυο βαθμίδων τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση.

η. Νέες προοπτικές για πρωτοβάθμιους Ο. Τ. Α. (Νόμος 2218/1974)

Επειδή όμως στόχος της παρούσης εργασίας δε είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση αλλά η πρωτοβάθμια αυτή, επανερχόμεθα στο θέμα μας για να κλείσουμε με την νέα προοπτική που άνοιξε ο Νόμος 2218/1994 για τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. (Δήμους και Κοινότητες).

Η πρώτη ανήκει στις αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. (άρθρο 41 Ν. 2218/1994) και η δεύτερη στη σύσταση των συμβουλίων περιοχής (άρθρο 48 Ν. 2218/1994).

Στους Ο.Τ.Α. ανήκει πλέον η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων, κύρια μέριμνα των οποίων αποτελεί η προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων τους και ιδίως:

α) Η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία: ι) συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτικών έργων, έργων δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πλατειών, γεφυρών και έργων ηλεκτροφωτισμού των κοινοχρήστων χώρων, ιι) χώρων πρασίνου, βοσκοτόπων, υπαίθριων κοινοχρήστων χώρων, κοιμητηρίων και δημοτικών, κοινοτικών χώρων άθλησης και αναψυχής και ιιι) δημοτικών, κοινοτικών και λαϊκών αγορών.

β) Η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων.

γ) Η καθαριότητα και η διαχείριση των απορριμμάτων, η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.

δ) Η ίδρυση και η λειτουργία παιδικών, βρεφικών, βρεφονηπιακών σταθμών και νηπιαγωγείων, ορφανοτροφείων, Κ.Α.Π.Η. και κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες και η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων.

- ε) Η ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία, πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής και κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.
- στ) Η εξασφάλιση στέγης και η δημιουργία θερέτρων.
- ζ) Η μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης.
- η) Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας.
- θ) Η ίδρυση και η φροντίδα για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων (βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθηκών, φιλαρμονικών, θεάτρων) η συντήρηση και επισκευή παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και η συντήρηση και φροντίδα της λειτουργίας αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.
- ι) Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.
- ια) Η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων.
- ιβ) Η προστασία, η αξιοποίηση και εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, των ιαματικών πηγών και των ήπιων μορφών ενέργειας.

ιγ) Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και τις Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε) καθώς και κάθε άλλο σχέδιο χωροταξικού επιπέδου και η τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής τους.

ιδ) Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας, ο προσδιορισμός και η λειτουργία των χώρων στάθμευσης οχημάτων, η ονομασία οδών και πλατειών και η τοποθέτηση πινακίδων, η αρίθμηση των κτισμάτων καθώς και η διοίκηση της αστικής συγκοινωνίας.

ιε) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, τη ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, την προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος.

ιστ) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία της πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελματιών.

ιζ) Η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών και κοινοτικών εργαστηρίων και ο έλεγχος των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων της θάλασσας.

ιη) Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις.

ιθ) Η χορήγηση αδειών μικροπωλητών και κυλικείων σε κοινόχρηστους χώρους.

κ) Η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων.

κα) Η χορήγηση αδειών λειτουργίας μουσικής σε δημόσια κέντρα.

κβ) Η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών χώρων που προβλέπεται από αστυνομικές διατάξεις.

κγ) Η διαχείριση της δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας και η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων.

κδ) Η μελέτη, εκτέλεση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού και του χωροταξικού σχεδιασμού.

κε) Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής τους.

κστ) Η αποθήκευση και εμπορία υγρών και αερίων καυσίμων. Και,

κζ) Η σύναψη προγραμματικών συμβάσεων.

Με το άρθρο 48 του Ν. 2218/1994 ρυθμίστηκε, η σύσταση και η λειτουργία των συμβουλίων περιοχής προς προώθηση της διαδημοτικής και διακοινοτικής συνεργασίας η οποία είναι απαραίτητη. Παρά τα ικανά κίνητρα που θεσπίστηκαν με τους ν. 1416/1984 και 1622/1986 οι συνενώσεις δήμων και κοινοτήτων δεν ήταν αρκετές. Κατόπιν αυτών η δημιουργία των συμβουλίων περιοχής κρίθηκε επιβεβλημένη.

Τα συμβούλια περιοχής είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αφού ο επιδιωκόμενος σκοπός τους έχει δημόσιο χαρακτήρα και έχουν την δυνατότητα να

ασκήσουν δημόσια εξουσία.

Η εδαφική τους περιφέρεια, προσδιορίζεται με προεδρικό διάταγμα λαμβανομένων υπόψη των συγκοινωνιακών, πληθυσμιακών και δημογραφικών, γεωγραφικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών συνθηκών. Οι αρμοδιότητες των συμβουλίων περιοχής είναι :

α) Η κατάρτιση των μεσοχρόνιων και των ετήσιων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων της περιοχής.

β) Η συμμετοχή στη διαδικασία των μεσοχρόνιων και των ετήσιων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων της περιοχής με σχετικές προτάσεις.

γ) Η διαχείριση των χρηματοδοτήσεων από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και από τους πόρους των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αφορούν την περιοχή τους.

δ) Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού.

ε) Η παροχή οργανωτικής και διοικητικής υποστήριξης στους Ο.Τ.Α. μέλη τους.

στ) Η μέριμνα για την εκτέλεση και λειτουργία διακοινοτικών και διαδημοτικών έργων τεχνικής υποδομής.

ζ) Η μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος σε θέματα διακοινοτικής ή διαδημοτικής σημασίας.

η) Η αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων διακοινοτικής ή διαδημοτικής σημασίας. Και,

θ) Όσες αρμοδιότητες τους ανατίθενται από τους Ο.Τ.Α. μέλη τους και από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Όργανα διοίκησης των συμβουλίων περιοχής είναι: Το διοικητικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή και ο πρόεδρος.

2) ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

α. Πλεονεκτήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης

i. Δια της κοινής των πολιτών δράσεως διαμορφώνεται και διαπλάσσετε ο πολιτικός χαρακτήρας και η ιδέα της φιλοπατρίας.

Αναπτύσσεται ο τοπικός πατριωτισμός και δι' αυτού προάγεται ο εθνικός πατριωτισμός.

Ο βωμός και η εστία του χωριού δίνουν την ιδέα και συνείδηση του μεγάλου βωμού της μεγάλης πατρίδας.

Για τη χώρα μας ειδικότερα ο δήμος ή η κοινότητα δεν αποτελούν μόνο στεγνή διοικητική μονάδα αλλά αποτελούν και αξιόλογες εθνικές μονάδες, οι οποίες, κατά περιόδους, διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην εθνική μας ζωή.

ii. Απαλλάσσεται η κεντρική διοίκηση της ευθύνης επιλύσεως ζητημάτων καθαρά τοπικού ενδιαφέροντος, προάγονται τα τοπικά συμφέροντα και εξυπηρετούνται καλύτερα οι συλλογικές ανάγκες των κατοίκων κάθε πόλεως ή χωριού.

iii. Η τοπική δράση προσαρμόζεται καλύτερα προς τις ανάγκες των πολιτών και δημιουργούνται οι φυσικοί φορείς αντιμετώπισεως και θεραπείας των τοπικών

προβλημάτων.

Εθίζονται οι δημότες σ' αυτενέργεια προς πλήρωση, των συλλογικών αναγκών.

Εκτρέφεται η συναίσθηση της κοινωνικής αποστολής του πολίτου.

Θερμαίνονται τα έμφυτα αισθήματα των κατοίκων προς την πόλη ή το χωριό και αξιοποιούνται αυτά προς συλλογικές εκδηλώσεις και γενικότερα δημιουργείται κλίμα συνεργασίας και συλλογικής δράσεως εντός της κοινοτικής ζωής.

iv. Παρέχεται στ' άτομα μεγαλύτερη ανεξαρτησία και καλλιεργείται σ' αυτά η πολιτική αγωγή. Τ' άτομα αυτά διαχειρίζονται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις τοπικές υποθέσεις. Με μεγαλύτερη προθυμία θυσιάζουν το ατομικό συμφέρον και ευκολότερα δέχονται διάφορες θυσίες προς εξυπηρέτηση των τοπικών προβλημάτων.

v. Ασκείται ευεργετική επίδραση στην ηθική ζωή των ατόμων και διαπαιδαγωγείται καλύτερα ο πολίτης από εθνικής και πολιτικής απόψεως.

vi. Η συγκρότηση των τοπικών υπηρεσιών από διοικητικά όργανα, εκλεγμένα από τους δημότες υπέρ των οποίων συστήθηκαν αυτές και η επιτροπή επ' αυτών του τοπικού συνόλου ευνοούν την καλή λειτουργία τους.

vii. Καλλιεργείται καλύτερα η ιδέα της κοινωνικής συναντιλήψεως.

Στη μικρή κοινωνία της πόλεως ή του χωριού διακρίνονται ευκολότερα τα πραγματικά δυστυχούντα άτομα, προς τα οποία παρέχεται η κοινωνική πρόνοια

viii. Καταβάλλονται προθυμότερα τ' αναγκαία οικονομικά μέσα στους τοπικούς οργανισμούς παρά στο Κράτος.

β. Μειονεκτήματα της τοπικής αυτοδιοικήσεως

- i. Δια της τοπικής αυτοδιοίκησης εξασθενίζεται η δύναμη και η επιρροή της κεντρικής εξουσίας στις περιφέρειες.
- ii. Σε πολλούς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως δεν υπάρχουν δυνάμεις για την ανάδειξη αιρετών αρχόντων ή οι υπάρχουσες πολλές φορές ελάχιστες δυνάμεις δεν δείχνουν ενδιαφέρον προς κατάληψη των δημοτικών και κοινοτικών αξιωμάτων.

Το φαινόμενο αυτό συντελεί στη μείωση και περιορισμό της τοπικής δράσεως.

- iii. Αυξάνονται οι υπηρεσίες και οι δαπάνες λειτουργίας τους. Πολλαπλασιάζονται οι προϋπολογισμοί και κατακερματίζονται οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι.

- iv. Δυσχεραίνεται η ομαλή λειτουργία των δημοτικών και κοινοτικών υπηρεσιών.

Δεν διατίθεται ικανό και ειδικευμένο υπαλληλικό προσωπικό για τη στελέχωση των υπηρεσιών αυτών.

Τα όργανα αυτά στερούμενα επαρκούς μορφώσεως και υπηρεσιακής κατάρτισεως συναντούν τεράστιες δυσχέρειες στην αντιμετώπιση της πολυνομίας και αναρίθμητης περιπτώσιολογίας των υπηρεσιακών αντικειμένων.

Αλλά και τα αιρετά όργανα στερούνται ωριμότητας.

- v. Καλλιεργούνται αντιθέσεις μεταξύ των αιρετών αρχόντων, οι οποίες καταλήγουν όχι σπάνια στο σχηματισμό αντιμαχομένων φατριών, προς βλάβη πάντοτε των συμφερόντων των αυτοδιοικουμένων οργανισμών.

- vi. Παρατηρείται έλλειψη επαρκών πόρων σε πολλούς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης για αποτελεσματική θεραπεία των τοπικών αναγκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ –ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

A. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τα κοινοτικά προγράμματα δεν είναι τίποτε άλλο παρά τα μέσα για την επίτευξη των στόχων που θέτουν οι διάφορες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Μία ταξινόμηση τους θα μπορούσε να τα διακρίνει σε ανταγωνιστικά προγράμματα και σε προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης.

1. Ανταγωνιστικά προγράμματα

Σύμφωνα με τον Γ. Δαουτόπουλο (1995) , ανταγωνιστικά , ονομάζονται όλα εκείνα τα προγράμματα στα οποία το ποσό της χρηματοδότησης δεν έχει κατανεμηθεί στις χώρες-μέλη με ποσοτώσεις αλλά είναι ανοικτό και εξαρτάται από την ποιότητα των προγραμμάτων που υποβάλλονται. Με άλλα λόγια οι προτάσεις που υποβάλλονται αξιολογούνται όλες και οι καλύτερες προκρίνονται ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης τους. Τα προγράμματα αυτά δηλαδή βρίσκονται σε ανταγωνισμό μεταξύ τους για την εξασφάλιση της κοινοτικής χρηματοδότησης. Συνήθως τα προγράμματα αυτά σχετίζονται με την ανάπτυξη της έρευνας , την προστασία του περιβάλλοντος κ.λ.π.

Τα ανταγωνιστικά προγράμματα έχουν μερικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά , όπως :

- i. Η ανακοίνωση , αξιολόγηση , έγκριση και παρακολούθηση αυτών των προγραμμάτων γίνεται απευθείας από τις Βρυξέλλες.
- ii. Η πρόταση για χρηματοδότηση θα πρέπει να υποβληθεί από κοινού από εταίρους που εδρεύουν σε δύο τουλάχιστον χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει

δηλαδή τα προγράμματα αυτά να έχουν , όπως λέγεται στην Κοινοτική Ορολογία , διεθνικό χαρακτήρα , και

- iii. Η χρηματοδότηση των προτάσεων που έχουν εγκριθεί γίνεται απευθείας από την Κοινότητα και μάλιστα σε ECU στο τραπεζικό λογαριασμό του αναδόχου.

2. Προγράμματα Περιφερειακής Ανάπτυξης

Τα Προγράμματα Περιφερειακής Ανάπτυξης είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη λειτουργία του Ταμείου Συνοχής και των διαφόρων Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτών των προγραμμάτων είναι :

- i. η ευθύνη για δημοσιοποίηση , αξιολόγηση , έγκριση , παρακολούθηση και έλεγχο των έργων που εντάσσονται , ανήκει στις εθνικές αρχές των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γίνεται είτε από τα Υπουργεία είτε από τους εποπτευόμενους οργανισμούς που αυτά ορίζουν.
- ii. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Κοινοτικά Όργανα δεν παρεμβαίνουν άμεσα στις διαδικασίες αξιολόγησης και έγκρισης των επιμέρους προγραμμάτων που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η παρέμβαση των Κοινοτικών Οργάνων γίνεται στο επίπεδο των συνολικών εγκρίσεων , της παρακολούθησης , του ελέγχου και των εκταμιεύσεων. Οι εκταμιεύσεις γίνονται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας της χώρας μέσω της Εθνικής Τράπεζας και μέσα από το Δημόσιο Λογιστικό στα έργα που έχουν εγκριθεί. (Γ. Δαουτόπουλος , 1995)

B. ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ Ο.Τ.Α.

1. Άμεση Κοινωνική Βοήθεια

Απευθύνεται σε άτομα, οικογένειες και ομάδες που αντιμετωπίζουν ή κινδυνεύουν άμεσα να βρεθούν σε καταστάσεις κρίσης ή κοινωνικού αποκλεισμού και δεν μπορούν να διαχειρισθούν το πρόβλημά τους ή να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες διαβίωσης ή βρίσκονται σε αδυναμία να αξιοποιήσουν τις παρεχόμενες προνοιακές υπηρεσίες και παροχές. Στη δομή των υπηρεσιών περιλαμβάνονται:

Επιτελικές επιστημονικές υπηρεσίες για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των καταστάσεων κρίσης και γενικότερα της ζήτησης υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας.

Ανοικτή τηλεφωνική γραμμή (γραμμή S.O.S.) επείγουσας επικοινωνίας για ενήλικους και παιδιά για την παροχή ψυχοσυναισθηματικής και συμβουλευτικής στήριξης και ενημέρωσης.

Μονάδες υποδοχής και συμβουλευτικής στήριξης των πολιτών για θέματα κοινωνικής φροντίδας, άμεσης παρέμβασης για την αντιμετώπιση επείγουσών καταστάσεων και έκτακτης φιλοξενίας.

Το δίκτυο της άμεσης κοινωνικής βοήθειας εκτός από τις δομές που θα αναπτύξει το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας, θα έχει την αρμοδιότητα της συνεργασίας και διασύνδεσης με υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και εκπαίδευσης και κυρίως θα έχει την ευθύνη του επιχειρησιακού συντονισμού των υπηρεσιών πρόνοιας (του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ, Εκκλησία, Ιδιωτικών φορέων κοινωνικής αλληλεγγύης, Ελληνικές Επιτροπές Διεθνών Οργανώσεων, κ.ά) που θα διασυνδεθούν για την παροχή

υπηρεσιών επείγουσας κοινωνικής προστασίας. Με αυτό τον τρόπο επιδιώκεται να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο δίκτυο κοινωνικής προστασίας και παρέμβασης που να ανταποκρίνεται στις επείγουσες κοινωνικές ανάγκες και να στοχεύει στον ορθολογισμό και την προσαρμοστικότητα των υπηρεσιών πρόνοιας στις συνεχώς εξελισσόμενες κοινωνικές ανάγκες των πολιτών και στην εξασφάλιση της απρόσκοπτης αξιοποίησης των προσφερόμενων υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας από τους πολίτες που βρίσκονται στο μεγαλύτερο βαθμό αδυναμίας.

Οι προϋποθέσεις οργάνωσης και ανάπτυξης των δράσεων του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας ρυθμίζονται από το άρθρο 6 του Νόμου 3106/03 (ΦΕΚ 30/τ.Α/10-2-03).

Υπηρεσίες

Διασύνδεση με υπηρεσίες

- για Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη

Ενημέρωση

- για Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Ενήλικες σε έκτακτη οικονομική ανάγκη
- για Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη

Επείγουσα παρέμβαση

- για Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Ενήλικες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη

Κάλυψη βασικών αναγκών

- για Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- για Ενήλικες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη

- για Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα
 - για Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - για Ενήλικες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - για Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- Συμβουλευτική στήριξη
 - για Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - για Ενήλικες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - για Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- Τηλεφωνική γραμμή άμεσης κοινωνικής βοήθειας
 - για Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - για Ενήλικες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - για Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
- Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες
 - Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - Ενήλικες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - Ευπαθείς ομάδες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - Παιδιά & έφηβοι με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη
 - Παιδιά και έφηβοι σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη

2. Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

Σκοπός του είναι η παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης και φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα, η ανάπτυξη προγραμμάτων κοινωνικής συμμετοχής και αλληλεγγύης των γενεών, η λειτουργία λέσχης, η ανάπτυξη ψυχαγωγικών προγραμμάτων, η συμμετοχή σε κατασκηνωτικά προγράμματα κλπ.

Συνεργάζονται με το πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι" και σε ορισμένα από αυτά παρέχονται υπηρεσίες φυσιοθεραπείας, εργοθεραπείας, ιατροφαρμακευτικής φροντίδας.

Λειτουργούν στους Δήμους και μέλη τους είναι άτομα που επιθυμούν να εγγραφούν, ηλικίας άνω των 60 ετών, κάτοικοι του Δήμου στο οποίο ανήκει το ΚΑΠΗ.

Υπηρεσίες

Δημιουργική απασχόληση & ψυχαγωγία

για Ηλικιωμένους γενικά

Κάλυψη βασικών αναγκών

για Ηλικιωμένους γενικά

Νοσηλευτική φροντίδα

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

Πρωτοβάθμια ιατροκοινωνική φροντίδα

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

Συμβουλευτική στήριξη

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ηλικιωμένοι γενικά

Οικογένεια με ηλικιωμένο

3. Αντιμετώπιση Εξάρτησης από Ουσίες

Περιλαμβάνει της υπηρεσίες που στοχεύουν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της τοξικοεξάρτησης. Στο πλέγμα των υπηρεσιών αυτών συμπεριλαμβάνονται υπηρεσίες πρόληψης οι οποίες εστιάζονται σε οργανωμένα προγράμματα ενημέρωσης για τις αιτίες και τις επιπτώσεις της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών για κάθε άνθρωπο αλλά και για την κοινωνία. Αυτές υπηρεσίες παρέχονται από εξειδικευμένα Συμβουλευτικά Κέντρα και Μονάδες των φορέων που εξειδικεύονται στην αντιμετώπιση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών. Στις δομές αυτές εκτός από την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού μπορεί να παρασχεθούν και εξειδικευμένες υπηρεσίες σε άτομα που κάνουν χρήση όπως και στις οικογένειές τους. Όπως αξιολόγηση της κατάστασης του

εξαρτημένου και σχεδιασμός της θεραπευτικής παρέμβασης και παραπομπής σύμφωνα με τις ανάγκες του, φροντίδα των θεμάτων υγείας τους, κινητοποίηση και προετοιμασία για την ένταξη του σε κάποιο θεραπευτικό πρόγραμμα, μείωση της χρήσης ουσιών, αποχή από παραβατικές συμπεριφορές και συμβουλευτική των οικογενειών τους.

Τα θεραπευτικά προγράμματα είναι ποικίλα παρέχουν σωματική αποτοξίνωση και αποχή από χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, ψυχική απεξάρτηση και προετοιμασία για την κοινωνική επανένταξη. Ταυτόχρονα παρέχονται υπηρεσίες στήριξης και φροντίδας για όλες της ανάγκες του υπό θεραπεία και της οικογένειάς του.

Οι υπηρεσίες αποκατάστασης συμπεριλαμβάνουν κινητοποίηση προσωπικών ικανοτήτων, εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση προσόντων και δεξιοτήτων απαραίτητα για την επανένταξη στην κοινωνία και την αγορά εργασίας. Ένταξη και σύνδεση με τα δίκτυα κοινωνικής στήριξης, αξιοποίηση παροχών και προγραμμάτων ένταξης, διευθέτηση τυχόν νομικών εκκρεμοτήτων, αποκατάσταση επικοινωνίας με το οικογενειακό περιβάλλον.

Υπηρεσίες

Ειδική θεραπευτική αγωγή & αποκατάσταση

για Χρήστες Εξαρτησιογόνων Ουσιών

Ενημέρωση

για Χρήστες Εξαρτησιογόνων Ουσιών

Κοινωνική ένταξη - επανένταξη

για Χρήστες Εξαρτησιογόνων Ουσιών

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα

για Χρήστες Εξαρτησιογόνων Ουσιών

Συμβουλευτική στήριξη

για Χρήστες Εξαρτησιογόνων Ουσιών

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες: Χρήστες Εξαρτησιογόνων Ουσιών

4. Αποϊδρυματοποίηση – Αποασυλοποίηση

Αφορά σε ένα σύνολο δράσεων που σκοπό έχουν την κοινωνική επανένταξη και απευθύνονται σε άτομα με βαριές αναπηρίες που σήμερα διαβιούν σε ιδρύματα.

Μετά από κατάλληλη προετοιμασία φιλοξενούνται σε δομές αυτόνομης και ημιαυτόνομης διαβίωσης (ξενώνες, οικοτροφεία, προστατευμένα διαμερίσματα) ενώ παράλληλα παρακολουθούν ειδικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης με σκοπό την ένταξή τους στην αγορά εργασίας ή σε άλλες εναλλακτικές δομές απασχόλησης (προστατευμένα εργαστήρια)

Ομάδα ειδικών στελεχώνουν τα προγράμματα, παρέχουν κοινωνική και ψυχοσυναισθηματική στήριξη στους φιλοξενούμενες στις δομές αυτόνομης και ημιαυτόνομης διαβίωσης ενώ παράλληλα ενημερώνουν και ενεργοποιούν την κοινότητα για την αποδοχή και την κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση των ατόμων με βαριά αναπηρία. Οι δράσεις αυτές υλοποιούνται από φορείς με τεχνογνωσία στην φροντίδα ατόμων με αναπηρία και δομές των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Όλες οι δράσεις αποασυλοποίησης πλαισιώνονται από εθελοντές μέσα από την κοινότητα.

Υπηρεσίες

Αποϊδρυματοποίηση-Αποασυλοποίηση

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Τα προγράμματα αυτά λειτουργούν όλο το χρόνο, πέντε ημέρες την εβδομάδα κυρίως από τις 8.00π.μ έως τις 16.00μμ. ή προσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε περιοχής. Σε ορισμένες περιοχές λειτουργούν και απογευματινές βάρδιες.

Προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης αναπτύσσουν κυρίως οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης με τη μορφή Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης ή Βρεφονηπιακών και παιδικών Σταθμών. Αντίστοιχες δραστηριότητες μπορούν να λειτουργήσουν κατόπιν αδειάς ΜΚΟ ή ιδιώτες. Οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των προγραμμάτων ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και οι άδειες χορηγούνται από τις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Υπηρεσίες

Δημιουργική απασχόληση & ψυχαγωγία

για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες

για Παιδιά σχολικής ηλικίας

Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Ανάπτυξη δεξιοτήτων

Κοινωνική ένταξη - επανένταξη

Προστατευμένη ημερήσια φροντίδα

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Παιδιά σχολικής ηλικίας

Συμβουλευτική στήριξη

για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες: Εργαζόμενη οικογένεια

7. Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

Στα προγράμματα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία εντάσσονται παιδιά και έφηβοι με νοητική υστέρηση και κινητικές αναπηρίες. Σκοπός των

προγραμμάτων αυτών είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών μέσω προγραμμάτων έκφρασης και ψυχαγωγίας, άσκησης λόγου, ανάπτυξης ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, άθλησης και σωματικής αγωγής. Επίσης η συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα προεπαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και η παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τα ίδια και το οικογενειακό- συγγενικό τους περιβάλλον.

Διασυνδέονται με τις εκπαιδευτικές μονάδες ειδικής αγωγής, τις κοινωνικές υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, τους φορείς και τις υπηρεσίες στήριξης Ατόμων με Αναπηρία καθώς και με τις υπηρεσίες υγείας της περιοχής τους.

Για τη λειτουργία κάθε προγράμματος Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία προβλέπονται προδιαγραφές που ορίζει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και είναι απαραίτητη η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας. Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγείται από τις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Οι μονάδες αυτές απασχολούν παιδιά με αναπηρία δυναμικότητας 20 - 25 ατόμων και λειτουργούν με ευθύνη των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα προγράμματα αυτά λειτουργούν όλο το χρόνο, πέντε ημέρες την εβδομάδα από τις 8.00π.μ έως τις 16.00μμ. ή προσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε περιοχής.

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Οικογένεια με μέλος ΑμεΑ

Παιδιά & έφηβοι με κινητικές αναπηρίες

Παιδιά & έφηβοι με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

8. Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων

Η ημερήσια φροντίδα ηλικιωμένων είναι προγράμματα ημερήσιας φιλοξενίας ηλικιωμένων ατόμων μη δυναμένων να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, άνοια κλπ), των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον που τα φροντίζει, εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στην φροντίδα που έχει αναλάβει.

Σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και η παραμονή τους στο φυσικό και οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς και η διατήρηση μιας φυσιολογικής κοινωνικής και εργασιακής ζωής των μελών του οικογενειακού και συγγενικού περιβάλλοντος που ασχολούνται με την φροντίδα των ατόμων αυτών. Διασυνδέονται σε λειτουργικό επίπεδο με τα προγράμματα ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων και τα προγράμματα βοήθειας στο σπίτι που ενδεχομένως υπάρχουν στην ίδια περιοχή. Συνεργάζονται επίσης με τοπικούς φορείς που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες και εφαρμόζουν ανάλογα ή παρεμφερή προγράμματα, καθώς και με μονάδες υγείας.

Για τη λειτουργία του προγράμματος προβλέπονται προδιαγραφές που ορίζει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και είναι απαραίτητη η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας. Η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγείται από τις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Υπηρεσίες

Δημιουργική απασχόληση & ψυχαγωγία

για Ηλικιωμένους με προβλήματα

Κάλυψη βασικών αναγκών

για Ηλικιωμένους με προβλήματα

Προστατευμένη ημερήσια φροντίδα

για Ηλικιωμένους με προβλήματα

Πρωτοβάθμια ιατροκοινωνική φροντίδα

για Ηλικιωμένους με προβλήματα

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Οικογένεια γενικά

Οικογένεια με ηλικιωμένο

9. Κατασκηνώσεις – Λουτροθεραπείες

Παρέχουν κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες ομαδική φιλοξενία, ηλικιωμένων άνω των 65 ετών, σε εγκαταστάσεις σε περιοχές πλησίον της θάλασσας ή του βουνού, όπου αναπτύσσονται προγράμματα ψυχαγωγίας, δημιουργικής απασχόλησης, πολιτιστικών δράσεων και προγράμματα ειδικών θεραπειών. Οι κατασκηνώσεις που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες στους ηλικιωμένους. Τα προγράμματα αυτά υλοποιούνται με ευθύνη των Διευθύνσεων Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης.

Για τα προγράμματα κατασκήνωσης των ηλικιωμένων (άνω των 65 χρόνων) οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο ΚΑΠΗ της περιοχής τους ή στη Διεύθυνση Υγείας και Πρόνοιας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Στους ηλικιωμένους η λουτροθεραπεία παρέχεται μετά από σχετική ιατρική γνωμάτευση.

Υπηρεσίες

Θεραπευτικός & κοινωνικός τουρισμός

για Ηλικιωμένους με χαμηλό εισόδημα

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ηλικιωμένοι με χαμηλό εισόδημα

10. Κοινωνικής Ένταξη & Αποκατάσταση Ελλήνων Τσιγγάνων

Τα ολοκληρωμένα προγράμματα αποκατάστασης και κοινωνικής ένταξης των Ελλήνων Τσιγγάνων περιλαμβάνουν υπηρεσίες και δράσεις διατομεακές αρμοδιότητας σχεδόν όλων των Υπουργείων. Οι κύριοι τομείς που καλύπτουν την αποκατάστασή τους περιλαμβάνουν τις οικιστικές ανάγκες, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στους καταυλισμούς (νερό, καθαριότητα, διακομιδή απορριμμάτων, συγκοινωνίες, υγειονομικές συνθήκες, κ.ά), την εκπαίδευση των παιδιών, τον αναλφαβητισμό και την κατάρτιση των ενηλίκων, τις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας, κ.ά.

Το εθνικό σχέδιο για την αποκατάσταση και κοινωνική ένταξη των Ελλήνων Τσιγγάνων περιλαμβάνει δράσει και προγράμματα για όλους τους παραπάνω τομείς που υλοποιούνται σε συνεργασία των οργανισμών τοπικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και των συλλογικών οργάνων των Τσιγγάνων.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας προωθεί προγράμματα τις αρμοδιότητας του και συγκεκριμένα χρηματοδοτεί την δημιουργία Ιατρικο-κοινωνικών Κέντρων στους καταυλισμούς των Τσιγγάνων με ευθύνη των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και διαθέτει ειδική κινητή Ιατροκοινωνική Μονάδα για την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγειονομικής και κοινωνικής φροντίδας. Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν υπηρεσίες εμβολιασμού των παιδιών, οικογενειακού προγραμματισμού, πρόληψης και

αγωγής υγείας, έγκαιρης διάγνωσης προβλημάτων υγείας, δημόσια υγιεινή, συμβουλευτική στήριξη για κοινωνικά προβλήματα, ενημέρωση για κοινωνικές παροχές, διευθέτηση αστικοδημοτικών και νομικών ζητημάτων, αντιμετώπιση έκτακτων κοινωνικών αναγκών και την οργάνωση δράσεων κοινοτικής ανάπτυξης .

Υπηρεσίες

Διασύνδεση με υπηρεσίες

για Τσιγγάνους

Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Ανάπτυξη δεξιοτήτων

για Τσιγγάνους

Κοινωνική ένταξη - επανένταξη

για Τσιγγάνους

Πρωτοβάθμια ιατροκοινωνική φροντίδα

για Τσιγγάνους

Συμβουλευτική στήριξη

για Τσιγγάνους

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες : Τσιγγάνοι

11. Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Εφαρμόζουν δράσεις δημιουργικής απασχόλησης παιδιών μέσω προγραμμάτων έκφρασης και ψυχαγωγίας, άσκησης λόγου, ανάπτυξης ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, άθλησης και σωματικής αγωγής. Ταυτόχρονα παρέχεται ημερήσια προστατευμένη φροντίδα των παιδιών των εργαζομένων γονέων και κυρίως των εργαζομένων γυναικών και οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Επίσης παρέχονται υποστηρικτικές υπηρεσίες προς τα παιδιά μέσα από εξατομικευμένα προγράμματα καθώς και προς το οικογενειακό και ευρύτερα συγγενικό τους περιβάλλον.

Τα προγράμματα αυτά λειτουργούν όλο το χρόνο, πέντε ημέρες την εβδομάδα κυρίως από τις 8.00π.μ έως τις 16.00μμ. ή προσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε περιοχής. Σε ορισμένες περιοχές λειτουργούν και απογευματινές βάρδιες.

Προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης αναπτύσσουν κυρίως οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης με τη μορφή Βρεφονηπιακών και Παιδικών Σταθμών. Αντίστοιχες δραστηριότητες μπορούν να λειτουργήσουν κατόπιν αδειας ΜΚΟ ή ιδιώτες. Οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των προγραμμάτων ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και οι άδειες χορηγούνται από τις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Υπηρεσίες

Δημιουργική απασχόληση & ψυχαγωγία

για Παιδιά προσχολικής ηλικίας

για Παιδιά σχολικής ηλικίας

Προστατευμένη ημερήσια φροντίδα

για Παιδιά προσχολικής ηλικίας

για Παιδιά σχολικής ηλικίας

Συμβουλευτική στήριξη

για την Οικογένεια γενικά

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ενήλικες με αναπηρίες σε έκτακτη κοινωνική ανάγκη

Εργαζόμενη οικογένεια

Οικογένεια με προβλήματα

12. Περίθαλψη Ηλικιωμένων

Παρέχουν υπηρεσίες κλειστής φροντίδας με τη φιλοξενία ηλικιωμένων, άνω των 65 ετών, που διαβιούν μοναχικά, δεν δύνανται να καλύψουν αυτόνομα τις ανάγκες ατομικής φροντίδας και εν γένει επιβίωσης και έχουν χαμηλό οικονομικό εισόδημα .

Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν προστατευμένη φιλοξενία, δημιουργική απασχόληση και ψυχαγωγία, ιατρική παρακολούθηση και θεραπεία όποτε απαιτείται, νοσηλευτική περίθαλψη και ψυχοσυναισθηματική στήριξη. Σκοπός αυτών των υπηρεσιών είναι η προστατευμένη φροντίδα και η αξιοπρεπής διαβίωση των ηλικιωμένων που δεν μπορούν να διαβιούν μόνοι ή που στερούνται συγγενών να τους φροντίσουν ή αδυνατούν να τους φροντίσουν για διάφορους λόγους.

Οι υπηρεσίες περίθαλψης των ηλικιωμένων παρέχονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας (π.χ. Γηροκομεία, Στέγες Ηλικιωμένων, κ.ά.), και με βάση τις προδιαγραφές που έχει εκδώσει μπορεί να παρέχονται από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) κατόπιν πιστοποίησης και από ιδιώτες κατόπιν άδειας ίδρυσης και λειτουργίας από τις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Υπηρεσίες

Δημιουργική απασχόληση & ψυχαγωγία

για Ηλικιωμένους με προβλήματα

Κάλυψη βασικών αναγκών

για Ηλικιωμένους γενικά

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα

για Βρέφη και επίτοκες

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Εργαζόμενη οικογένεια

Ηλικιωμένοι με προβλήματα

Οικογένεια με προβλήματα

13. Στήριξη & Φροντίδα Προσφύγων

Οι υπηρεσίες στήριξης που παρέχονται στους πρόσφυγες καλύπτουν τις φάσεις υποδοχής, κάλυψης των βασικών αναγκών διαβίωσης και αποκατάστασης. Τα κέντρα υποδοχής παρέχουν υπηρεσίες κάλυψης των επείγουσών αναγκών επιβίωσης και προσωρινής φιλοξενίας. Τα κέντρα φιλοξενίας παρέχουν υπηρεσίες βραχείας φιλοξενίας μέχρι να αντιμετωπισθούν οι βασικές ανάγκες διαβίωσης και συμβουλευτικής στήριξης. Τα κέντρα αποκατάστασης παρέχουν υπηρεσίες συμβουλευτικής στήριξης, νομική προστασία, εκπαίδευση και κοινωνική αποκατάσταση.

Τα προγράμματα αυτά οργανώνονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας για την κοινωνική φροντίδα των προσφύγων που εποπτεύει και χρηματοδοτεί το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας επίσης από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) κατόπιν πιστοποίησης και άδειας ίδρυσης και λειτουργίας από τις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε προδιαγραφές που ισχύουν.

Υπηρεσίες

Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Ανάπτυξη δεξιοτήτων
για Πρόσφυγες

Επιδόματα - Παροχές - Ενισχύσεις
για Πρόσφυγες

Κάλυψη βασικών αναγκών
για Πρόσφυγες

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα
για Πρόσφυγες

Συμβουλευτική στήριξη
για Πρόσφυγες

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες : Πρόσφυγες

Γ. ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΝΠΔΔ) Η ΑΠΟ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ (ΜΚΟ)

1. Ειδική Αγωγή

Η ειδική αγωγή αποτελεί αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και την ευθύνη των θεμάτων που αφορούν τα άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Έχει υπό την εποπτεία της όλες τις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης με ηλικίες μαθητών 4-22 ετών.

Το έργο της συνεπικουρείται από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Υ.Σ.Ε.Ε.Π.), που χειρίζεται θέματα του προαναφερόμενου προσωπικού, καθώς και από το Τμήμα Ειδικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου το οποίο είναι το αρμόδιο εισηγητικό όργανο για το σύνολο των θεμάτων της Ειδικής Αγωγής.

Η Διεύθυνση υλοποιεί την εκπαιδευτική πολιτική του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για τα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.), αφενός μέσω των Συμβούλων Ειδικής Αγωγής και των Κέντρων Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.) για θέματα ενημέρωσης, συμβουλευτικής, και σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων, και αφετέρου μέσω των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για θέματα οργάνωσης και στελέχωσης των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής (Σ.Μ..Ε.Α.).

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Παιδιά & έφηβοι με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

2. Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Νοητικά και Μαθησιακά Προβλήματα

Παρέχονται υπηρεσίες ψυχοσυναισθηματικής και συμβουλευτικής στήριξης, επίσης υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένες στις ατομικές ιδιαιτερότητες των ατόμων με νοητικά και μαθησιακά προβλήματα που εξυπηρετούνται. Εκπονούνται ατομικά προγράμματα επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής ένταξης.

Ταυτόχρονα παρέχεται στήριξη και εκπαίδευση στο οικογενειακό περιβάλλον για την κατανόηση και την αντιμετώπιση των αναγκών φροντίδας του μέλους με νοητικά και μαθησιακά προβλήματα και προωθούνται δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινότητας για την αποδοχή της αναπηρίας και σεβασμού της διαφορετικότητας.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με συστηματικό τρόπο από διεπιστημονική ομάδα που περιλαμβάνει ειδικούς παιδαγωγούς κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, εργοθεραπευτές, κοινωνικούς φροντιστές, εκπαιδευτές, κ.ά. Οι μονάδες που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες επιδιώκουν την διασύνδεση με τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε άτομα με νοητικά και μαθησιακά προβλήματα ώστε να αξιοποιούνται οι προσφερόμενες δυνατότητες στα εξυπηρετούμενα άτομα και τις οικογένειές τους.

Σκοπός του μέτρου αυτού είναι η εκπαίδευση, η απόκτηση δεξιοτήτων και η κοινωνική αποκατάσταση των ατόμων με νοητικά και μαθησιακά προβλήματα, και η ανάδειξη των ικανοτήτων τους ώστε να ενταχθούν με το μέγιστο βαθμό αυτοδυναμίας και ανεξαρτησίας στην κοινωνία.

Ορισμένες μονάδες που παρέχουν εκπαίδευσης και αποκατάστασης ατόμων με νοητικά και μαθησιακά προβλήματα διαθέτουν και υπηρεσίες προστατευμένης φιλοξενίας.

Οι υπηρεσίες εκπαίδευσης και αποκατάστασης ατόμων με νοητικά και μαθησιακά προβλήματα παρέχονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας (π.χ. Στουπάθειον) και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) κατόπιν πιστοποίησης και άδειας ίδρυσης και λειτουργίας (π.χ. Σικιαρίδειον Θεοτόκος, ΠΕΓΚΑΠ).

Υπηρεσίες

Δημιουργική απασχόληση & ψυχαγωγία

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Ειδική θεραπευτική αγωγή

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Ανάπτυξη δεξιοτήτων

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Κοινωνική ένταξη - επανένταξη

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Προστατευμένη απασχόληση

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Συμβουλευτική στήριξη

για την Οικογένεια με μέλος ΑμεΑ

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες: Παιδιά & έφηβοι με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

3. Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Αισθητηριακές Αναπηρίες

Παρέχονται υπηρεσίες ψυχοσυναισθηματικής και συμβουλευτικής στήριξης επίσης υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένες στις ατομικές

ιδιαιτερότητες των ατόμων με αισθητηριακές αναπηρίες που εξυπηρετούνται. Εκπονούνται ατομικά προγράμματα επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής ένταξης ή επανένταξης.

Ταυτόχρονα παρέχεται στήριξη και εκπαίδευση στο οικογενειακό περιβάλλον για την κατανόηση και την αντιμετώπιση των αναγκών φροντίδας του μέλους με αισθητηριακή αναπηρία και προωθούνται δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινωνία για την αποδοχή της αναπηρίας και σεβασμού της διαφορετικότητας.

Σκοπός του μέτρου αυτού είναι η εκπαίδευση, η απόκτηση δεξιοτήτων και η κοινωνική αποκατάσταση των ατόμων με αισθητηριακή αναπηρία, και η ανάδειξη των ικανοτήτων τους ώστε να ενταχθούν με το μέγιστο βαθμό αυτοδυναμίας και ανεξαρτησίας στην κοινωνία.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με συστηματικό τρόπο από διεπιστημονική ομάδα που περιλαμβάνει ειδικούς παιδαγωγούς κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, εργοθεραπευτές, κοινωνικούς φροντιστές, εκπαιδευτές, κ.ά. Οι μονάδες που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες επιδιώκουν την διασύνδεση με τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε άτομα με αισθητηριακές αναπηρίες ώστε να αξιοποιούνται οι προσφερόμενες δυνατότητες στα εξυπηρετούμενα άτομα και τις οικογένειές τους.

Οι υπηρεσίες εκπαίδευσης και αποκατάστασης ατόμων με αισθητηριακές αναπηρίες παρέχονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας (π.χ. το Κέντρο Αποκατάστασης Τυφλών –

ΚΕΑΤ ή το Εθνικό Ίδρυμα Προστασίας Κωφών- ΕΙΠΚ) και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) κατόπιν πιστοποίησης και άδειας ίδρυσης και λειτουργίας (π.χ. ο Φάρος Τυφλών).

Υπηρεσίες

Δημιουργική απασχόληση & ψυχαγωγία

Ειδική θεραπευτική αγωγή

Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Ανάπτυξη δεξιοτήτων

για Ενήλικες με προβλήματα ακοής

για Παιδιά & έφηβους με προβλήματα όρασης

Κάλυψη βασικών αναγκών

για Ενήλικες με προβλήματα ακοής

για Ενήλικες με προβλήματα όρασης

για Παιδιά & έφηβους με προβλήματα όρασης

Κοινωνική ένταξη - επανένταξη

για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες

Προστατευμένη απασχόληση

για Ενήλικες με προβλήματα όρασης

Προστατευμένη ημερήσια φροντίδα

για Ενήλικες με προβλήματα ακοής

για Ενήλικες με προβλήματα όρασης

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα

για Ενήλικες με προβλήματα ακοής

για Παιδιά & έφηβους με προβλήματα όρασης

Συμβουλευτική στήριξη

για Ενήλικες με προβλήματα ακοής

για Ενήλικες με προβλήματα όρασης

για την Οικογένεια με μέλος ΑμεΑ

για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες

για Παιδιά & έφηβους με προβλήματα όρασης

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

Οικογένεια γενικά

4. Εκπαίδευση – Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων με Αναπηρίες

Παρέχονται υπηρεσίες ψυχοσυναισθηματικής και συμβουλευτικής στήριξης επίσης υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένες στις ατομικές ιδιαιτερότητες των ατόμων με αναπηρίες που εξυπηρετούνται. Εκπονούνται ατομικά προγράμματα φυσικής και επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής ένταξης ή επανένταξης.

Ταυτόχρονα παρέχεται στήριξη και εκπαίδευση στο οικογενειακό περιβάλλον για την κατανόηση και την αντιμετώπιση των αναγκών φροντίδας του μέλους με αναπηρία και προωθούνται δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινωνία για την αποδοχή της αναπηρίας και σεβασμού της διαφορετικότητας.

Σκοπός του μέτρου αυτού είναι η φυσική και κοινωνική αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρία, η απόκτηση δεξιοτήτων και η ανάδειξη των ικανοτήτων τους ώστε να ενταχθούν με το μέγιστο βαθμό αυτοδυναμίας και ανεξαρτησίας στην κοινωνία.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με συστηματικό τρόπο από διεπιστημονική ομάδα που περιλαμβάνει κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτών, φυσιάτρους, φυσιοθεραπευτές, νοσηλευτές, κοινωνικούς φροντιστές, παιδαγωγούς, εκπαιδευτές, κ.ά. Οι μονάδες που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες επιδιώκουν την διασύνδεση με τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε άτομα με αναπηρίες ώστε να αξιοποιούνται οι προσφερόμενες δυνατότητες στα εξυπηρετούμενα άτομα και τις οικογένειές τους.

Οι υπηρεσίες εκπαίδευσης, κοινωνικής υποστήριξης και κατάρτισης ατόμων με αναπηρίες παρέχονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας που

εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και ανήκουν στα Περιφερειακά Συστήματα Υγείας και Πρόνοιας (π.χ. Κέντρα Εκπαίδευσης Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες – ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ). Επίσης παρέχονται από φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης (π.χ. Κέντρα Αποθεραπείας Φυσικής και Κοινωνικής Αποκατάστασης – ΚΑΦΚΑ) και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) κατόπιν πιστοποίησης και άδειας ίδρυσης και λειτουργίας (Π.Χ. ΕΛΕΠΑΠ,).

Υπηρεσίες

Διασύνδεση με υπηρεσίες

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες γενικά

Ειδική θεραπευτική αγωγή

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες γενικά

Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Ανάπτυξη δεξιοτήτων

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες γενικά

Ενημέρωση

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες γενικά

Κοινωνική ένταξη - επανένταξη

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες γενικά

Συμβουλευτική στήριξη

για Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

για Παιδιά & έφηβους με αναπηρίες γενικά

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ενήλικες με αναπηρίες γενικά

Παιδιά & έφηβοι με προβλήματα όρασης

5. Ίδρυματική Φροντίδα Παιδιών

Ίδρύματα παρέχουν δωρεάν στα παιδιά προστατευμένη επιμέλεια και στέγη, τροφή, ένδυση, συμβουλευτική και ψυχοσυναισθηματική στήριξη, ειδική θεραπεία όταν απαιτείται, σπουδές σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και κάθε άλλη αναγκαία μέριμνα και φροντίδα.

Σκοπεύουν στην απρόσκοπτη ψυχοσυναισθηματική εξέλιξη και σωματική ανάπτυξη, την επιτυχή κοινωνικοποίησή, τη μόρφωση και επαγγελματική εκπαίδευση των παιδιών που αποδεδειγμένα είναι απροστάτευτα διότι στερούνται οικογενειακού περιβάλλοντος ή κατάλληλης οικογενειακής φροντίδας..

Δέχονται παιδιά ηλικίας 5 ½ -16 ετών τα οποία παραμένουν σε αυτό μέχρι να επιστρέψουν στ φυσική τους οικογένεια ή να αποκατασταθούν μέσω του θεσμού της υιοθεσίας ή της αναδοχής ή να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να ενταχθούν αυτοδύναμα στο κοινωνικό σύνολο

Υπηρεσίες

Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Ανάπτυξη δεξιοτήτων

για Παιδιά & έφηβους χωρίς κατάλληλο οικογ. περιβάλλον

για Παιδιά & έφηβους χωρίς οικογένεια

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα

για Παιδιά & έφηβους χωρίς κατάλληλο οικογ. περιβάλλον

για Παιδιά & έφηβους χωρίς οικογένεια

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Παιδιά & έφηβοι χωρίς κατάλληλο οικογ. περιβάλλον

Παιδιά και έφηβοι χωρίς οικογένεια

6. Περίθαλψη Ατόμων Με Κινητικές Αναπηρίες

Παρέχονται υπηρεσίες κλειστής περίθαλψης σε άτομα με κινητικές αναπηρίες που περιλαμβάνουν φιλοξενία και ειδικά προγράμματα θεραπείας. Εκπονούνται και εφαρμόζονται εξατομικευμένα προγράμματα φυσικής και επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής ένταξης ή επανένταξης. Επίσης παρέχονται υπηρεσίες ψυχοσυναισθηματικής και συμβουλευτικής στήριξης, εκπαίδευσης και κατάρτισης προσαρμοσμένες στις ατομικές ιδιαιτερότητες των ατόμων με κινητικές αναπηρίες που εξυπηρετούνται. Εφαρμόζονται προγράμματα προσθετικής και αξιοποίησης της τεχνολογίας για την αποκατάσταση και την κάλυψη των αναγκών τους.

Ταυτόχρονα παρέχεται στήριξη και εκπαίδευση στο οικογενειακό περιβάλλον για την κατανόηση και την αντιμετώπιση των αναγκών φροντίδας του μέλους με αναπηρία και προωθούνται δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινωνία για την αποδοχή της αναπηρίας και σεβασμού της διαφορετικότητας.

Σκοπός του μέτρου αυτού είναι η φυσική και κοινωνική αποκατάσταση των ατόμων με κινητικές αναπηρίες, η απόκτηση δεξιοτήτων και η ανάδειξη των ικανοτήτων τους ώστε να ενταχθούν με το μέγιστο βαθμό αυτοδυναμίας και ανεξαρτησίας στην κοινωνία.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με συστηματικό τρόπο από διεπιστημονική ομάδα που περιλαμβάνει φυσιάτρους, φυσιοθεραπευτές, νοσηλευτές, κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, κοινωνικούς φροντιστές, παιδαγωγούς, εκπαιδευτές, κ.ά. Οι μονάδες που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες επιδιώκουν την διασύνδεση με τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε άτομα με

κινητικές αναπηρίες ώστε να δίδονται ίσες ευκαιρίες και να αξιοποιούνται οι προσφερόμενες δυνατότητες για τις ανάγκες των εξυπηρετούμενων ατόμων και των οικογένειές τους.

Οι υπηρεσίες εκπαίδευσης, κοινωνικής υποστήριξης και κατάρτισης ατόμων με αναπηρίες παρέχονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και ανήκουν στα Περιφερειακά Συστήματα Υγείας και Πρόνοιας (π.χ. το Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων - ΕΙΑΑ).

Υπηρεσίες

Ειδική θεραπευτική αγωγή & αποκατάσταση

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Κάλυψη βασικών αναγκών

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Κοινωνική ένταξη - επανένταξη

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Νοσηλευτική φροντίδα

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες

για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

- για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες
- για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- Πρωτοβάθμια ιατροκοινωνική φροντίδα
- για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες
- για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- Συμβουλευτική στήριξη
- για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες
- για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες
- για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες
- Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες
- Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- Παιδιά & έφηβοι με κινητικές αναπηρίες
- Παιδιά & έφηβοι με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

7. Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

Παρέχονται υπηρεσίες κλειστής περίθαλψης σε άτομα, άνω των 65 ετών με ανίατες σωματικές αναπηρίες ή βαριά νοητική υστέρηση ή χρόνιες ασθένειες λόγω γήρατος, που δεν δύνανται να αυτοεξυπηρετηθούν και στερούνται οικογενειακού περιβάλλοντος να τους φροντίσει και τους προστατεύσει. Οι υπηρεσίες αυτής περιλαμβάνουν προστατευμένη φιλοξενία, ιατρική παρακολούθηση και θεραπεία, νοσηλευτική περίθαλψη και ψυχοσυναισθηματική στήριξη. Σκοπός αυτών των υπηρεσιών είναι η προστατευμένη φροντίδα και η αξιοπρεπής διαβίωση ατόμων που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις. Ταυτόχρονα επιδιώκεται η στήριξη των οικογενειών που αδυνατούν να φροντίσουν τα μέλη τους λόγω εργασίας ή δεν διαθέτουν τους κατάλληλους χώρους ή τις οικονομικές δυνατότητες.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και ανήκουν στα Περιφερειακά Συστήματα Υγείας και Πρόνοιας (π.χ. Θεραπευτήρια Χρόνιων παθήσεων).

Υπηρεσίες

Ειδική θεραπευτική αγωγή

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Ενήλικες με χρόνιες παθήσεις

Νοσηλευτική φροντίδα

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Ενήλικες με χρόνιες παθήσεις

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Ενήλικες με χρόνιες παθήσεις

Πρωτοβάθμια ιατροκοινωνική φροντίδα

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

για Ενήλικες με χρόνιες παθήσεις

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

Παιδιά & έφηβοι με χρόνιες παθήσεις

8. Περίθαλψη Παιδιών Με Αναπηρίες & Χρονιές Παθήσεις

Παρέχονται υπηρεσίες κλειστής περίθαλψης σε παιδιά με ανίατες σωματικές αναπηρίες ή βαριά νοητική υστέρηση που δεν δύνανται να αυτοεξυπηρετηθούν και στερούνται οικογενειακού περιβάλλοντος ή το οικογενειακό τους περιβάλλον αδυνατεί να τα φροντίσει και τα προστατεύσει. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν

προστατευμένη φιλοξενία, δημιουργική απασχόληση, ψυχαγωγία, εκπαίδευση, ιατρική παρακολούθηση και κάθε αναγκαία ειδική θεραπεία, νοσηλευτική περίθαλψη και ψυχοσυναισθηματική στήριξη. Σκοπός αυτών των υπηρεσιών είναι η προστατευμένη φροντίδα και η αξιοπρεπής διαβίωση των παιδιών με αναπηρίες που πάσχουν από χρόνιες παθήσεις.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και ανήκουν στα Περιφερειακά Συστήματα Υγείας και Πρόνοιας (π.χ. Θεραπευτήρια Χρόνιων παθήσεων παιδιών).

Υπηρεσίες

Θεραπευτική αγωγή

- για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες
- για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- για Παιδιά & έφηβους με χρόνιες παθήσεις

Νοσηλευτική φροντίδα

- για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες
- για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- για Παιδιά & έφηβους με χρόνιες παθήσεις

Προστατευμένη στέγαση & φροντίδα

- για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες
- για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- για Παιδιά & έφηβους με χρόνιες παθήσεις

Πρωτοβάθμια ιατροκοινωνική φροντίδα

- για Παιδιά & έφηβους με κινητικές αναπηρίες
- για Παιδιά & έφηβους με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα
- για Παιδιά & έφηβους με χρόνιες παθήσεις

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

- Παιδιά & έφηβοι με κινητικές αναπηρίες
- Παιδιά & έφηβοι με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Παιδιά & έφηβοι με χρόνιες παθήσεις

9. Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια

Αποτελούν εναλλακτική μορφή απασχόλησης για άτομα με βαριά αναπηρία και άτομα με νοητική υστέρηση. Αναπτύσσονται και λειτουργούν από προνοιακές δομές (ιδρύματα, κέντρα κοινωνικής αποκατάστασης και επαγγελματικής κατάρτισης κλπ).

Στα προστατευμένα εργαστήρια εντάσσονται άτομα που έχουν ήδη παρακολουθήσει ολοκληρωμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Τα προστατευμένα παραγωγικά εργαστήρια οργανώνονται από αποκεντρωμένες μονάδες κοινωνικής φροντίδας για την κοινωνική φροντίδα ατόμων με αναπηρίες που εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και ανήκουν στα Περιφερειακά Συστήματα Υγείας και Πρόνοιας, επίσης από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) κατόπιν πιστοποίησης και άδειας ίδρυσης και λειτουργίας από τις Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε προδιαγραφές που ισχύουν.

Υπηρεσίες

Προστατευμένη απασχόληση

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Συμβουλευτική στήριξη

για Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

για Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

Ωφελούμενες Πληθυσμιακές Ομάδες

Ενήλικες με κινητικές αναπηρίες

Ενήλικες με νοητικά & μαθησιακά προβλήματα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV –ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ / ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Υστερα από τη μελέτη της θεωρίας της Κοινωνικής Εργασίας με Κοινότητα και των προγραμμάτων που πραγματοποιούνται σε μία κοινότητα , καταλήξαμε σε μία σειρά συμπερασμάτων που αφορούν , τόσο τα κοινωνικά προγράμματα όσο και τη χρησιμότητα – αναγκαιότητα των κοινωνικών λειτουργιών σε αυτά.

Όσον αφορά τα προγράμματα , είναι γνωστό ότι οι συνεχώς εμφανιζόμενες ανάγκες των διαφόρων πληθυσμιακών ομάδων οδηγούν στην δημιουργία και υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων. Μέσα από τη μελέτη παρατηρούμε τη δημιουργία νέων προγραμμάτων που απευθύνονται σε «γνωστές» πληθυσμιακές ομάδες όπως π.χ. ηλικιωμένοι , Α. μ. Ε. Α. , αλλά και προγράμματα που προσπαθούν να καλύψουν τις ανάγκες «νέων» πληθυσμιακών ομάδων όπως π.χ. τσιγγάνοι , πρόσφυγες. Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονίσουμε ότι δεν γίνεται διαχωρισμός των ομάδων που χρησιμοποιούν τα προγράμματα αλλά απλώς παρατηρούμε πώς η κοινωνική πολιτική στρέφεται πλέον και σε άλλες ευπαθείς ομάδες.

Για την σωστή λειτουργία των κοινωνικών προγραμμάτων , που μελετήσαμε , θεωρούμε ότι δεν είμαστε αρμόδιοι στο να ασκήσουμε απόλυτη κριτική σε αυτά. Μία κριτική θα μπορούσε να ασκηθεί με βάση τη θεωρία που έχουμε μελετήσει αλλά και την εμπειρία μας μέσα από τη πρακτική μας άσκηση. Πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να υπάρχουν περισσότερα προγράμματα που να καλύπτουν όλες τις πληθυσμιακές ομάδες . Να γίνεται σωστή έρευνα των αναγκών πριν υλοποιηθεί ένα πρόγραμμα , γιατί τις ανάγκες που καλύπτει π.χ. στην Αθήνα να μην μπορεί να τις καλύψει σε κάποια

επαρχιακή πόλη. Τα ήδη υπάρχοντα προγράμματα θα έπρεπε να ήταν πιο ολοκληρωμένα και αποτελεσματικά από την άποψη ότι με το πέρασμα του χρόνου αυτοί που τα υλοποιούν χάνουν το ζήλο που είχαν για να τα ασκήσουν. Επίσης παρατηρούμε ότι σε μικρές επαρχιακές πόλεις τα κοινωνικά προγράμματα είναι λίγα και αυτό έχει ως συνέπεια άτομα με σοβαρά προβλήματα , όπως π.χ. άτομα με προβλήματα όρασης , να εγκαταλείπουν τη πόλη τους προκειμένου να βελτιώσουν τον τρόπο ζωής τους.

Όσον αφορά το ρόλο του κοινωνικού λειτουργού και τη χρησιμότητα του στα διάφορα κοινωνικά προγράμματα , πιστεύουμε ότι η εμπλοκή του είναι πολύ σημαντική. Με βάση τη θεωρία που παραθέσαμε σε σχετικό κεφάλαιο , παρατηρούμε ότι ο κοινωνικός λειτουργός εκτελεί μέσω των προγραμμάτων επιτελικές , εκτελεστικές και βοηθητικές λειτουργίες. Επιτελικές γιατί μπορεί να εμπλακεί στη μελέτη και το σχεδιασμό ενός κοινωνικού προγράμματος. Εκτελεστικές γιατί μπορεί να το υλοποιήσει και βοηθητικές γιατί μπορεί παράλληλα με άλλη ασχολία να προσφέρει τη βοήθεια του στο πρόγραμμα.

Με βάση τις δεξιότητες του μπορεί να αφυπνίσει και να οδηγήσει μία πληθυσμιακή ομάδα να καλύψει τις ανάγκες της αλλά και να την πληροφορήσει για τα αγαθά που απευθύνονται σε αυτή. Επίσης παρατηρούμε ότι ο κοινωνικός λειτουργός μπορεί να συνεργάζεται με όλες τις ειδικότητες , ψυχολόγους, ψυχιάτρους , ιατρούς κ.τ.λ. , που σχετίζονται με την δημιουργία και υλοποίηση ενός κοινωνικού προγράμματος. Μπορεί επίσης να δημιουργήσει τη δικτύωση ενός προγράμματος σε άλλες πόλεις αλλά και τη

δικτύωση με κοινωνικούς λειτουργούς άλλων πόλεων , για την καλύτερη ενημέρωση του και αντιμετώπιση των εκάστοτε αναγκών.

Κλείνοντας , αν και παρατηρούμε την αναγκαιότητα του κοινωνικού λειτουργού σε μία κοινότητα , συχνά βλέπουμε πως οι θέσεις των κοινωνικών λειτουργών στα διάφορα κοινωνικά προγράμματα δεν επαρκούν. Για πιο λόγο όμως δεν δημιουργούνται θέσεις εργασίας για τους κοινωνικούς λειτουργούς δεν είμαστε σε θέση να το γνωρίζουμε. Ελπίζουμε στο μέλλον οι αρμόδιοι να αντιληφθούν και την χρησιμότητα των κοινωνικών λειτουργών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διοικητική διαίρεση των Περιφερειών

Περιφέρεια	Νομοί	Δήμοι	Κοινότητες	Πληθυσμός Δήμων	Πληθυσμός Κοινοτήτων
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	5	47	8	595.823	15.244
Αττικής	4	92	30	3.668.028	93.782
Βορείου Αιγαίου	3	35	1	205.750	371
Δυτικής Ελλάδας	3	72	2	739.106	1.400
Δυτικής Μακεδονίας	4	44	17	291.226	10.296
Ηπείρου	4	57	19	342.509	11.311
Θεσσαλίας	4	93	11	740.842	13.046
Ιονίων Νήσων	4	33	6	209.610	3.374
Κεντρικής Μακεδονίας	7	126	8	1.855.376	16.576
Κρήτης	4	68	2	600.447	684
Νοτίου Αιγαίου	2	45	13	295.988	5.273
Πελοποννήσου	5	100	7	633.570	5.372
Στερεάς Ελλάδας	5	89	6	596.472	8.687
Σύνολα	54	901	130	10.774.917	186.841

Τα πληθυσμιακά στοιχεία προέρχονται από τους πίνακες της απογραφής πληθυσμού 2001 της ΕΣΥΕ

Ι. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΚΑΘΕ ΝΟΜΟΥ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Δ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ (Ν. ΕΒΡΟΥ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	1	0
Ειδική Αγωγή	3	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	6	0
Περίθαψη Ηλικιωμένων	0	0	2

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ειδική Αγωγή

10ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ - ΣΤΑΥΡΙΔΕΙΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΜΑΚΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ε΄ ΒΝΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΒΝΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Ζ΄ ΒΝΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Περίθαψη Ηλικιωμένων

ΙΩΑΚΕΙΜΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ - ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΣΤΑΥΡΙΔΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ

ΙΔΡΥΜΑ - ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Δ. ΔΡΑΜΑΣ (Ν. ΔΡΑΜΑΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	3	0
Ειδική Αγωγή	2	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	7	0
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων			
ΚΑΠΗ ΔΡΑΜΑΣ (2)			
ΚΑΠΗ ΔΡΑΜΑΣ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΗ ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ)			
Ειδική Αγωγή			
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑΣ			ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί			
Α΄ ΒΝΣ ΔΡΑΜΑΣ			ΒΝΣ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ
Β΄ ΒΝΣ ΔΡΑΜΑΣ			ΒΝΣ ΧΩΡΙΣΤΗΣ
ΒΝΣ ΔΡΑΜΑΣ			Γ΄ ΒΝΣ ΔΡΑΜΑΣ
ΒΝΣ ΚΑΛΟΥ ΑΓΡΟΥ			

Δ. ΚΑΒΑΛΑΣ (Ν. ΚΑΒΑΛΑΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	3	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	4	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	6	2
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων			
ΚΑΠΗ ΚΑΒΑΛΑΣ (3)			
Βοήθεια Στο Σπίτι			
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΒΑΛΑΣ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες			
ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΚΑΒΑΛΑΣ			
Ειδική Αγωγή			
1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΒΑΛΑΣ			2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΒΑΛΑΣ
1ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ			2ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί			
Α΄ ΒΝΣ ΚΑΒΑΛΑΣ			Γ΄ ΒΝΣ ΚΑΒΑΛΑΣ
Β΄ ΒΝΣ ΚΑΒΑΛΑΣ			Δ΄ ΒΝΣ ΚΑΒΑΛΑΣ
ΒΝΣ ΚΑΒΑΛΑΣ			
ΒΝΣ ΚΑΒΑΛΑΣ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)			
ΒΝΣ ΝΕΑΣ ΚΑΡΒΑΛΗΣ			

Δ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (Ν. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	9	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων			
ΚΑΠΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ			

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΡΟΔΟΠΗΣ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΒΝΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΒΝΣ ΚΟΣΜΙΟΥ

ΒΝΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Γ΄ ΒΝΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΒΝΣ ΓΡΑΤΙΝΗΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΒΝΣ ΘΡΥΛΟΡΙΟΥ

Ε΄ ΒΝΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ - ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Δ. ΞΑΝΘΗΣ (Ν. ΞΑΝΘΗΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	2	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Νοητικά και Μαθησιακά Προβλήματα	1	0	0
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί	0	10	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΞΑΝΘΗΣ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΞΑΝΘΗΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΥΜΟΙΡΟΥ ΞΑΝΘΗΣ

ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΞΑΝΘΗΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΞΑΝΘΗΣ

Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Νοητικά και Μαθησιακά Προβλήματα

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΞΑΝΘΗΣ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

Α΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

Ε΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

Η΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

Θ΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ (ΚΙΜΜΕΡΙΑ)

Γ΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

ΣΤ΄ ΒΝΣ ΞΑΝΘΗΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**Δ. ΒΕΡΟΙΑΣ (Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ)**

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	2	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	2	0

Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων	0	1	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	3	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΒΕΡΟΙΑΣ (2)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΒΕΡΟΙΑΣ (2)

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΕΡΟΙΑΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΗΜΑΘΙΑΣ

Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων

ΚΗΦΗ-ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΒΝΣ ΒΕΡΟΙΑΣ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Β΄ ΒΝΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ Δ. ΣΩΣΙΔΟΥ

Δ. ΕΔΕΣΣΗΣ (Ν. ΠΕΛΛΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	9	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΕΔΕΣΣΑΣ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΕΔΕΣΣΑΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΔΕΣΣΑΣ ΠΕΛΛΗΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΕΔΕΣΣΑΣ ΠΕΛΛΑΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΔΕΣΣΑΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΠΕΛΛΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΡΥΔΙΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

ΒΝΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΡΑΣ

ΒΝΣ ΠΛΑΤΑΝΗΣ

ΒΝΣ ΒΡΥΤΩΝ

ΒΝΣ ΦΛΑΜΟΥΡΙΑΣ

ΒΝΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΚΥΡΙΩΝ ΕΔΕΣΣΑΣ

Δ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Άμεση Κοινωνική Βοήθεια	1	0	0
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	6	0
Αποιδρυματοποίηση - Αποασυλοποίηση	2	0	0
Ειδική Αγωγή	20	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	1	1	6
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	5
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	9	13
Περίθαλψη Ατόμων Με Κινητικές Αναπηρίες	1	0	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	2
Περίθαλψη Παιδιών Με Αναπηρίες & Χρονιές Παθήσεις	1	0	0
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια	0	0	1

Άμεση Κοινωνική Βοήθεια

ΕΚΑΚΒ-ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΕΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΦΟΙΝΙΚΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝΑΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΕΦΗΒΩΝ)

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ (6) ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αποιδρυματοποίηση - Αποασυλοποίηση

ΚΕΠΕΠ -ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ)

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ-ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝ.ΠΡΟΝΟΙΑΣ (ΜΟΝΑΔΑ ΗΜΙΑΥΤΟΝΟΜΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ)

Ειδική Αγωγή

10ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

5ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

11ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

6ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

12ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΧΕΠΑ

6ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

13 ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

7ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

8ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

9ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

4 ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

4ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

51ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΕΙΚ -ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΩΝ

5ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΕΕ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΩΦΩΝ - ΒΑΡΗΚΩΝ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ

ΑΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ -ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΑΓΙΑ ΦΙΛΟΘΗ - ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ SOS ΠΛΑΓΙΑΡΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΠΑΦΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Ο ΜΕΛΙΤΕΥΣ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΛΠΙΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΜΕΑ ALBATROS (2)

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΑΜΕΑ YUPPI CAMP

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΕΟΚΦ)

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΒΝΣ ΤΟΥΜΠΑΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΦΩΛΙΑ (2 ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ)	ΒΝΣ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ
ΑΣΥΛΟ ΠΑΙΔΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Γ΄ ΒΝΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Β΄ ΒΝΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Δ΄ ΒΝΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΒΝΣ ΑΝΩ ΤΟΥΜΠΑΣ	Ε΄ ΒΝΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΒΝΣ ΕΛΑΦΑΚΙΑ Α΄	Η ΕΛΠΙΣ - ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΜΠΑΣ
ΒΝΣ ΕΛΑΦΑΚΙΑ Β΄	ΘΕΟΤΟΚΟΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ
ΒΝΣ ΜΕΛΙΣΣΟΠΟΥΛΑ Α΄ -ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΙΒΣΘ- ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ (ΙΔΡΥΜΑ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)
ΒΝΣ ΜΕΛΙΣΣΟΠΟΥΛΑ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΑΙΔΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΒΝΣ ΞΗΡΟΚΡΗΝΗΣ	ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΑΙΔΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)
ΒΝΣ ΠΕΡΑΙΑ (ΙΒΣΘ)	
ΒΝΣ ΠΕΡΑΙΑ (ΙΒΣΘ)	

Περιθαλψη Ατόμων Με Κινητικές Αναπηρίες

ΚΕΠΕΠ -ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ)

Περιθαλψη Ηλικιωμένων

ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΥΡΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΧΑΡΙΣΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Περιθαλψη Παιδιών Με Αναπηρίες & Χρονιές Παθήσεις

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ-ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια

ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΣΙΤΙΟ Ι.Ν.ΑΓ.ΠΑΝΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Δ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ (Ν. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	2	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	3	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	3	0	0
Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων	0	1	0
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί	0	7	0
Περιθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	2
Περιθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ (2)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

Α΄ ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Β΄ ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΚΔΑΠ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Ειδική Αγωγή

16ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΟΩΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων

ΚΗΦΗ-ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

ΒΝΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Ε΄ ΒΝΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

ΒΝΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ-ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΜΕΡΙΜΝΑ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΑΜΕΑ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Δ. ΚΙΛΚΙΣ (Ν. ΚΙΛΚΙΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	4	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	1	0	2

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΚΙΛΚΙΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΚΙΛΚΙΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΙΛΚΙΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΙΛΚΙΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΚΙΛΚΙΣ

ΒΝΣ ΚΙΛΚΙΣ

Β΄ ΒΝΣ ΚΙΛΚΙΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΚΙΛΚΙΣ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ - ΚΙΛΚΙΣ

ΜΟΝΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΙΛΚΙΣ

ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΚΙΛΚΙΣ

Δ. ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ (Ν. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	2	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)
 Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες
 ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
 Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί
 ΒΝΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ
 ΒΝΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ
 Περιθαλψη Ηλικιωμένων
 ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ

Δ. ΣΕΡΡΩΝ (Ν. ΣΕΡΡΩΝ)	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Μέτρα			
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	2	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	2	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	3	0	0
Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Αισθητηριακές Αναπηρίες	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	1
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί	0	8	0
Περιθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια	0	0	1
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων			
ΚΑΠΗ ΣΕΡΡΩΝ			
ΚΑΠΗ ΣΕΡΡΩΝ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών			
ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕΡΡΩΝ			
ΚΔΑΠ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕΡΡΩΝ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες			
ΚΔΑΠ-ΜΕΑ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΣΕΡΡΩΝ			
Ειδική Αγωγή			
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΩΦΩΝ ΣΕΡΡΩΝ			
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΕΡΡΩΝ			
ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΕΡΡΩΝ			
Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Αισθητηριακές Αναπηρίες			
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΩΦΩΝ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΕΡΡΩΝ			
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες			
ΚΑΑΜΕΑ-ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕΡΡΩΝ			
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες			
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΣΕΡΡΩΝ (ΕΟΚΦ)			
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί			
Α΄ ΒΝΣ ΣΕΡΡΩΝ		ΒΝΣ ΣΕΡΡΩΝ ΤΟΥ ΠΜΘ	
Β ΒΝΣ ΣΕΡΡΩΝ		Γ΄ ΒΝΣ ΣΕΡΡΩΝ	
Β΄ ΒΝΣ ΣΕΡΡΩΝ		Δ΄ ΒΝΣ ΣΕΡΡΩΝ	
ΒΝΣ ΑΝΩ ΠΟΡΟΙΩΝ		Ε΄ ΒΝΣ ΣΕΡΡΩΝ	
Περιθαλψη Ηλικιωμένων			
ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΣΤΕΓΗ (ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΣΕΡΡΩΝ)			
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια			
ΣΥΣΣΙΤΙΟ Ι.Ν.ΜΕΓΑΛΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΣΕΡΡΩΝ			

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**Δ. ΓΡΕΒΕΝΩΝ (Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ)**

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	ΜΚΟ
		ΟΤΑ	
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	0	2
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	5
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

νοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΒΝΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Β΄ ΒΝΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΒΝΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΕΙΡΗΝΙΟΥ

ΒΝΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

Ο ΑΓΙΟΣ ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ - ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ

Δ. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (Ν. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	ΜΚΟ
		ΟΤΑ	
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	2
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	2
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	6
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (2)

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΔΑΠ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ ΡΙΖΟΥ

Δ. ΚΟΖΑΝΗΣ (Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	ΜΚΟ
		ΟΤΑ	

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	4
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	2
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	0	2
Ειδική Αγωγή	2	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	7
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	2
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΚΟΖΑΝΗΣ / ΚΡΟΚΟΥ / ΛΕΥΚΟΠΗΓΗΣ / ΣΕΡΒΙΩΝ (4)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΟΖΑΝΗΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΚΔΑΠ-ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΟΖΑΝΗΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΖΑΝΗΣ - ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΖΑΝΗΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΣΤΕΓΗ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Β΄ ΒΝΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΒΝΣ ΚΟΙΛΩΝ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΒΝΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΒΝΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΒΝΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

Η ΚΙΒΩΤΟΣ -ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΗΜΕΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (ΑΜΕΑ) ΚΟΖΑΝΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΜΕΑ ΚΟΖΑΝΗΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ - ΤΙΑΛΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Δ. ΦΛΩΡΙΝΗΣ (Ν. ΦΛΩΡΙΝΑΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων	0	0	1
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	2	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	10
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ**Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων**

ΚΗΦΗ-ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ - ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ ΑΓΙΑ ΟΛΓΑ ΦΛΩΡΙΝΑΣ (ΕΟΠ)

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΒΝΣ ΛΙΜΝΟΧΩΡΙΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΒΝΣ ΣΚΟΠΙΑΣ

ΒΝΣ ΑΡΜΕΝΟΧΩΡΙΟΥ

ΒΝΣ ΨΑΡΑΔΩΝ

ΒΝΣ ΑΣΠΡΟΓΕΙΩΝ

Γ΄ ΒΝΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ - ΑΥΓΟΥΣΤΗΝΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ**Δ. ΑΡΤΕΩΝ (Ν. ΑΡΤΑΣ)**

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί	0	0	6
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΑΡΤΑΙΩΝ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΡΤΑΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΡΤΑΣ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΑΡΤΑΣ

ΒΝΣ ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙΟΥ

Β΄ ΒΝΣ ΑΡΤΑΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΑΡΤΑΣ

ΒΝΣ ΑΡΤΑΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΑΡΤΑΣ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΑΓΙΑ ΘΕΟΔΩΡΑ - ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΜΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΤΣΟΥ

Δ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ (Ν. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	2
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί	0	0	8
Περίθαλψη Ηλικιωμένων Με Χρονιές Παθήσεις	1	0	0

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ**Βοήθεια Στο Σπίτι**

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ (2)

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΣΤΡΙΟΥ

Β΄ ΒΝΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

ΒΝΣ ΝΕΑΣ ΣΕΛΕΥΚΕΙΑΣ

ΒΝΣ ΓΡΑΙΚΟΧΩΡΙΟΥ

Γ΄ ΒΝΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

ΒΝΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων Με Χρονιές Παθήσεις

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ

Δ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ)**Δομές**

Μέτρα	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	4	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	4	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	2	0
Ειδική Αγωγή	12	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	1	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	13	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (4)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (4)

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

3ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ - ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΑΠ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΕΙΔΙΚΕΣ ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ - 8ο ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΕΙΔΙΚΕΣ ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ - ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΑΠ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ - ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ (ΕΟΠ)

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΤΟ ΑΝΘΟΣ - ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΒΝΣ ΣΤΑΥΡΑΚΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Β΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)
 ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΒΝΣ ΜΑΡΜΑΡΩΝ
 ΒΝΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ
 Β΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Γ΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 Δ΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 Ε΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 Ζ΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 Η΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΣΤ΄ ΒΝΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΕΛΕΠΑΠ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΜΕΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Δ. ΠΡΕΒΕΖΗΣ (Ν. ΠΡΕΒΕΖΗΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	1
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	7
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

ΒΝΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

ΒΝΣ ΕΛΑΙΩΝΟΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

ΒΝΣ ΠΑΠΑΔΑΤΩΝ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Δ. ΒΟΛΟΥ (Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ)

Δομές

Μέτρα	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	2
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	0	1
Ειδική Αγωγή	7	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	7

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια	0	0	1
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων			
ΚΑΠΗ ΒΟΛΟΥ			
ΚΑΠΗ ΒΟΛΟΥ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών			
ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΒΟΛΟΥ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες			
ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΒΟΛΟΥ			
Ειδική Αγωγή			
1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΟΛΟΥ	ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΩΝ ΒΟΛΟΥ		
2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΟΛΟΥ	ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΒΟΛΟΥ		
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΑΓΡΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΩΝ ΒΟΛΟΥ		
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΒΟΛΟΥ			
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών			
ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΒΟΛΟΥ			
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί			
Α΄ ΒΝΣ ΒΟΛΟΥ	ΒΝΣ ΙΑΣΩΝ		
Β΄ ΒΝΣ ΒΟΛΟΥ	Γ΄ ΒΝΣ ΒΟΛΟΥ		
ΒΝΣ ΑΡΙΩΝ (Ζ, Ε, ΣΤ) ΒΟΛΟΥ	Δ΄ ΒΝΣ ΒΟΛΟΥ		
ΒΝΣ ΑΦΕΤΩΝ (ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)			
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις			
ΑΣΠΡΕΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ - ΙΔΡΥΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ			
Περίθαλψη Ηλικιωμένων			
ΙΔΡΥΜΑ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΩΝ ΒΟΛΟΥ			
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια			
Δ.Ο.Υ.Κ. ΒΟΛΟΥ-ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ			

Δ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ (Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ)	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Μέτρα			
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	3
Απαιδρυματοποίηση - Αποασυλοποίηση	1	0	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	4
Ειδική Αγωγή	2	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	10
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1
Περίθαλψη Παιδιών Με Πολλαπλές Αναπηρίες	1	0	0
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων			
ΚΑΠΗ ΕΛΑΝΩΝ	ΚΑΠΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΚΑΠΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	
Απαιδρυματοποίηση - Αποασυλοποίηση			
ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών			
Α΄ ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ			
Β΄ ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ			
Γ΄ ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ			

ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ**Ιδική Αγωγή**

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ (ΕΟΚΦ)

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΒΝΣ ΑΡΤΕΣΙΑΝΟΥ

Α΄ ΒΝΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΒΑΛΕΚΑ-ΠΡΟΤΥΠΟΣ

ΜΕΛΩΔΙΑ-ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ

ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΑΓΩΓΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΡΔΙΤΣΟΜΑΓΟΥΛΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΜΕΛΩΔΙΑ-ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΕΥΑΓΓΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ "Ο ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ" ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ - ΚΚ ΑΡΙΘ ΜΗΤΡΩΟΥ 05106ΕΚΠ2600501200148

Περίθαλψη Παιδιών Με Πολλαπλές Αναπηρίες

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Δ. ΛΑΡΙΣΑΣ (Ν. ΛΑΡΙΣΗΣ)**Μέτρα**

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΝΠΔΔ**Δομές****ΟΤΑ****ΜΚΟ****5****0****0**

Βοήθεια Στο Σπίτι

2**0****0**

Ειδική Αγωγή

3**0****0**

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

2**0****0**

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

10**0****2**

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

1**0****0****Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων**

ΚΑΠΗ ΛΑΡΙΣΗΣ (5)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΛΑΡΙΣΑΣ (2)

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

31ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΑΡΗΚΟΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Α΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Ε΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΒΝΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Ζ΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ ΒΡΕΦΙΚΟΣ

Η΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΒΝΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ (ΙΒΣΑ)

ΣΤ΄ ΒΝΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

Δ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ (Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	3
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	2
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	3
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	0	1
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	6
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΤΡΙΚΑΛΩΝ (3)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΡΙΚΑΛΩΝ (2)

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

Α΄ ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Β΄ ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΚΔΑΠ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Γ΄ ΒΝΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Β΄ ΒΝΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Δ΄ ΒΝΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΒΝΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Ε΄ ΒΝΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΓΑΠΗΣ Ι.Ν. ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΚ ΜΕΤΣΟΒΟΥ -ΤΡΙΚΑΛΑ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**Δ. ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ (Ν. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ)**

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	1
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	0	2
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	3

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

Ο ΣΩΤΗΡ - ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

ΒΝΣ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Β΄ ΒΝΣ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ ΤΩΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ - ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ

Δ. ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ (Ν. ΖΑΚΥΝΘΟΥ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	2
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	3
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων ΚΑΠΗ ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ			
Βοήθεια Στο Σπίτι ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ (2)			
Ειδική Αγωγή ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΠΟΧΑΛΗΣ			
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Α' ΒΝΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ Β' ΒΝΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ		Γ' ΒΝΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	

Δ. ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ (Ν. ΚΕΡΚΥΡΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	0	5
Ειδική Αγωγή	3	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	2
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	0	4
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	3
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	3
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων ΚΑΠΗ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ			
Βοήθεια Στο Σπίτι ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΠΑΞΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (5)			
Ειδική Αγωγή 1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ 1ου ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΙΝΑΛΙΩΝ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)		1ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ			
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ (ΕΟΚΦ) ΚΕΡΚΥΡΑΣ		ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΙΩΝ	
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Α' ΒΝΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ Β' ΒΝΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ Β' ΒΝΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ		ΒΝΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ) Γ' ΒΝΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις Η ΜΕΛΙΣΣΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΕΑ-ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ			

ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ - ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ - ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Η ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ - ΙΔΡΥΜΑ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ

ΚΑΘΟΛΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ-ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΔΕΛΦΩΝ ΦΡΑΓΚΙΣΚΑΝΙΔΩΝ

Δ. ΛΕΥΚΑΔΟΣ (Ν. ΛΕΥΚΑΔΟΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	2
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	2
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΛΕΥΚΑΔΑΣ (2)

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ - ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Β΄ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΟΙΚΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ. ΑΓΡΙΝΙΟΥ (Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	3	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	3	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων	0	1	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	11	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ (3)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ημερήσια Φροντίδα Ηλικιωμένων

ΚΗΦΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

Η ΑΓΙΑ ΦΙΛΟΘΕΗ - ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α' ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΒΝΣ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Α' ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΒΝΣ ΚΑΛΥΒΙΩΝ

Β' ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Γ' ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Δ' ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΣΤ' ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΚΑΛΥΒΙΩΝ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΕΛΕΠΑΠ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Δ. ΠΑΤΡΕΩΝ (Ν. ΑΧΑΪΑΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	2	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	9	0	0
Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Αισθητηριακές Αναπηρίες	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	2	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	13	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Κινητικές Αναπηρίες	2	0	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	4

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΠΑΤΡΕΩΝ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΑΤΡΕΩΝ (2)

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες

ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΥΦΛΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΤΡΑΣ

3ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΙΚΠΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΤΡΑΣ

4ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΚΩΦΑ - 18ο

ΕΙΔΙΚΕΣ ΛΥΚΕΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΚΩΦΑ - 18ο

ΓΥΜΝΑΣΙΟ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΓΥΜΝΑΣΙΟ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

Εκπαίδευση & Αποκατάσταση Ατόμων Με Αισθητηριακές Αναπηρίες

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΟΩΝ - ΑΜΕΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΚΑΓΙΟΠΟΥΛΕΙΟ - ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΑΤΡΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Β΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

Ε΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

Β΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

Ζ΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΒΝΣ ΖΑΡΟΥΧΛΕΙΚΩΝ

Η΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΒΝΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΣΥΝ/ΜΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Θ΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

Γ΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΤ΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

Δ΄ ΒΝΣ ΠΑΤΡΩΝ

Περίθαλψη Ατόμων Με Κινητικές Αναπηρίες

ΜΟΝΑΔΑ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ΕΟΚΦ)

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

Η ΑΓΙΑ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ - ΑΣΥΛΟ ΑΝΙΑΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΤΟΥ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ - ΑΣΥΛΟ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Η ΜΕΡΙΜΝΑ - ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ - ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Δ. ΠΥΡΓΟΥ (Ν. ΗΛΕΙΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	3
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	4	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων Με Χρονιές Παθήσεις	1	0	0

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΠΥΡΓΟΥ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΥΡΓΟΥ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΥΡΓΟΥ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΗΛΕΙΑΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ - ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΝΕΑΝΙΔΩΝ ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ

Η ΑΓΙΑ ΦΙΛΟΘΕΗ - ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΘΗΛΕΩΝ ΠΥΡΓΟΥ

ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΣΧΟΛΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΠΥΡΓΟΥ

ΒΝΣ ΕΠΙΤΑΛΕΙΟΥ

Β΄ ΒΝΣ ΠΥΡΓΟΥ

Γ΄ ΒΝΣ ΠΥΡΓΟΥ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις
 Η ΝΕΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ - ΑΣΥΛΟ ΑΝΙΑΤΩΝ ΠΥΡΓΟΥ
Περίθαλψη Ηλικιωμένων Με Χρονιές Παθήσεις
 Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ - ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΥΡΓΟΥ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ. ΑΜΦΙΣΣΗΣ (Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων
 ΚΑΠΗ ΑΜΦΙΣΣΑΣ
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί
 ΒΝΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ
Περίθαλψη Ηλικιωμένων
 ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΣΤΑΛΕΙΟ - ΓΑΤΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Δ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ (Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	2

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων
 ΚΑΠΗ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών
 ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί
 Α' ΒΝΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
 Β' ΒΝΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Δ. ΛΑΜΙΑΣ (Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	3
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	2
Ειδική Αγωγή	2	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	5
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων
 ΚΑΠΗ ΛΑΜΙΕΩΝ (3)
Βοήθεια Στο Σπίτι
 ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΛΑΜΙΕΩΝ
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών
 Α' ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΛΑΜΙΑΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
 Β' ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΛΑΜΙΑΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
Ειδική Αγωγή
 1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΑΜΙΑΣ

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΑΜΙΑΣ**Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών**

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΛΟΥΚΑΣ - ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ ΛΑΜΙΑΣ ΤΟΥ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί

Α' ΒΝΣ ΛΑΜΙΑΣ

Γ' ΒΝΣ ΛΑΜΙΑΣ

Α' ΒΝΣ ΛΑΜΙΑΣ

Δ' ΒΝΣ ΛΑΜΙΑΣ

Β' ΒΝΣ ΛΑΜΙΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΡΑΧΟΥΤΕΙΟ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ

Δ. ΛΕΙΒΑΔΕΩΝ (Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	0	1
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί	0	0	3
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	2
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΛΕΙΒΑΔΕΩΝ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΛΕΙΒΑΔΕΩΝ

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΑΓΙΑ ΤΑΒΙΘΑ - ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί

Α' ΒΝΣ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ

Β' ΒΝΣ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ

Α' ΒΝΣ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ

Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια

ΤΕΧΝΟΕΣΣΑ-ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΑΜΕΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ

Δ. ΧΑΛΚΙΔΑΣ (Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	4	0
Ειδική Αγωγή	3	0	0
Εκπαίδευση-υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων με Αναπηρίες	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	3
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμοί	1	4	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ (4)

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Η ΕΞΩ ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Η ΚΥΨΕΛΗ - ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

ΒΝΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Β΄ ΒΝΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Γ΄ ΒΝΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

ΒΝΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΡΩΣΟΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ**ΑΘΗΝΑΙΩΝ (Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ)**

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Άμεση Κοινωνική Βοήθεια	3	0	0
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	16	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	3	0
Ειδική Αγωγή	8	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	7
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	53	16
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	3
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	6

Δ. ΠΕΙΡΑΙΑ

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Άμεση Κοινωνική Βοήθεια	1	0	0
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	3	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	2	0
Ειδική Αγωγή	4	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	3
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	11	5
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	4

Άμεση Κοινωνική Βοήθεια

ΕΚΑΚΒ-ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΜΕΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (3)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΥΔΡΑΣ**Ειδική Αγωγή**

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΙΚΠΑ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΖΑΝΝΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Β΄ ΒΝΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ (ΚΑΜΙΝΙΑ)

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ (ΠΕΙΡΑΙΑ)

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ

ΒΝΣ ΚΑΜΙΝΙΩΝ

ΒΝΣ ΚΑΜΙΝΙΩΝ (ΑΛΤΖΙΤΖΟΓΛΙΟ) (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ) ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΟΣ - ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

ΒΝΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΒΝΣ ΠΗΓΑΔΑ (ΙΒΣΑ)

ΒΝΣ ΦΡΕΑΤΤΥΔΑ (ΙΒΣΑ)

Γ΄ ΒΝΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Δ΄ ΒΝΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ε΄ ΒΝΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΝΩΣΗ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΤΗΣ ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ - ΙΔΡΥΜΑ

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΟΣ - ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

ΣΤ΄ ΒΝΣ ΠΕΙΡΑΙΑ (ΚΑΣΤΕΛΛΑ)

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

Η ΑΡΓΩ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΑΡΜΕΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΣΥΛΟ ΠΕΝΗΤΩΝ Β. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΡΩΘΙΕΡΕΩΣ

ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ ΙΕΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Ο ΛΥΤΡΩΤΗΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**Δ. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ)**

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	2
Ειδική Αγωγή	3	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	9
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	2

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (2)

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΚΩΦΑ 5ου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ - ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕΙΟ

Δ΄ ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ε΄ ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ζ΄ ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (ΠΑΡΑΛΙΑ)

ΣΤ΄ ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Γ' ΒΝΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**Περιθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις**

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ - ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΩΝ ΨΥΧΟΠΑΘΩΝ

Περιθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΕΙΑ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ

ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΟΡΩΝ ΑΝΙΟΤΩΝ Η ΣΤΕΓΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ Γ ΗΛΙΚΙΑΣ

Δ. ΚΟΡΙΝΘΟΥ (Ν. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	2	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικές Έξοχές	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	7	0
Περιθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1
Περιθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ (2)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΟΙΚΟΣ ΑΓΙΑΣ ΧΛΩΗΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Παιδικές Έξοχές

ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΞΟΧΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α' ΒΝΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Δ' ΒΝΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Β' ΒΝΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ε' ΒΝΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

ΒΝΣ ΕΞΑΜΙΛΙΩΝ

ΣΤ' ΒΝΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Γ' ΒΝΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Περιθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΕΥΘΥΜΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Περιθαλψη Ηλικιωμένων

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ - ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΑΝΔΡΩΝ

Δ. ΝΑΥΠΛΙΟΥ (Ν. ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	10	2
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	22	1
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	8	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	7	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	3	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	3
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	2

Παιδικές Έξοχές	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	80	10
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	6
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	9

Δ. ΣΠΑΡΤΗΣ (Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	2	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	1

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ - ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΣΠΑΡΤΗΣ

Δ. ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ (Ν. ΑΡΚΑΔΙΑΣ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	2	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	6	1
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	2

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΡΙΠΟΛΗΣ (2)

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΡΙΠΟΛΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Δ΄ ΒΝΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Β΄ ΒΝΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Ε΄ ΒΝΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

ΒΝΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

ΙΔΡΥΜΑ ΒΟΣΙΝΙΩΤΗ

Γ΄ ΒΝΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟΡΩΝ ΤΥΦΛΩΝ

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΔΕΚΑΖΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Δ. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ (Ν. ΛΕΣΒΟΥ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	4
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	2
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	2
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	0	5
Περίθαψη Ηλικιωμένων	0	0	2

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ (4)

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΛΕΣΒΟΥ (ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ)

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ ΛΕΣΒΟΥ

ΚΑΤΣΑΚΟΥΛΕΙΟ - ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ ΑΝΔΡΕΑ Π. ΚΑΤΣΑΚΟΥΛΗ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ (ΕΟΚΦ)

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ (ΕΟΚΦ)

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α' ΒΝΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΒΝΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Β' ΒΝΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΒΝΣ ΠΑΜΦΙΛΩΝ

ΒΝΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Γ' ΒΝΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Περίθαψη Ηλικιωμένων

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ-ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΗΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Δ. ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΩΝ (Ν. ΣΑΜΟΥ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	1	0
Περίθαψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΩΝ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

ΒΝΣ ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΟΥ

Περίθαψη Ηλικιωμένων

ΕΥΓΗΡΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΟΥ

Δ. ΧΙΟΥ (Ν. ΧΙΟΥ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	1

Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	2
Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΧΙΟΥ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΧΙΟΥ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΧΙΟΥ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Β' ΒΝΣ ΧΙΟΥ

ΒΝΣ ΧΙΟΥ

Προστατευόμενα Παραγωγικά Εργαστήρια

ΙΩΝΕΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Δ. ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ (Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	2	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	2

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ

Ειδική Αγωγή

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΙΣΙΔΩΡΕΙΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α' ΒΝΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ

Β' ΒΝΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ - ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟ ΣΥΡΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΟΥΣ ΑΓΙΟΥ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Δ. ΡΟΔΟΥ (Ν. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	4	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	1	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες	0	1	0
Ειδική Αγωγή	3	0	0

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	2	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	1	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	5	0
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων			
ΚΑΠΗ ΡΟΔΟΥ			
Βοήθεια Στο Σπίτι			
ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΡΟΔΟΥ (4)			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών			
ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΔΟΥ			
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών Με Αναπηρίες			
ΚΔΑΠ-ΜΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΡΟΔΟΥ			
Ειδική Αγωγή			
1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΡΟΔΟΥ			
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΩΝ ΡΟΔΟΥ			
ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΡΟΔΟΥ - ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ			
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες			
ΚΑΦΚΑ ΡΟΔΟΥ ΟΙΚΟΣ ΚΟΛΥΜΠΙΩΝ			
ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΡΟΔΟΥ			
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών			
ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΘΗΛΕΩΝ ΡΟΔΟΥ			
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί			
Α΄ ΒΝΣ ΡΟΔΟΥ		ΒΝΣ ΡΟΔΟΥ	
Α΄ ΒΝΣ ΡΟΔΟΥ		ΒΝΣ ΡΟΔΟΥ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)	
Β΄ ΒΝΣ ΡΟΔΟΥ		Γ΄ ΒΝΣ ΡΟΔΟΥ	

□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Δ. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ (Ν. ΛΑΣΙΘΙΟΥ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	1	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	3	0
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών	0	2	0
Ειδική Αγωγή	2	0	0
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1	4	0
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	1	0	0
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (3)

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

Α΄ ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Β΄ ΚΔΑΠ- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Ειδική Αγωγή

2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμό

Α΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΒΝΣ ΚΡΙΤΣΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Γ΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Περίθαλψη Ηλικιωμένων

Η ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμό

Α΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΒΝΣ ΚΡΙΤΣΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Γ΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμό

Α΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

ΒΝΣ ΚΡΙΤΣΑΣ

Β΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Γ΄ ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΒΝΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΕΟΚΦ-ΠΙΚΠΑ)

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Δ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ)**Μέτρα**

	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	5	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	4	0
Ειδική Αγωγή	7	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	1	0	1
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	1
Παιδικό & Βρεφονηπιακό Σταθμό	0	8	1
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	0	0	3
Περίθαλψη Ηλικιωμένων	0	0	4

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (4)

ΚΑΠΗ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (4)

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΚΩΦΩΝ 3ου ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΚΩΦΩΝ 3ου ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΟΩΝ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

3ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών
 ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ
 ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΘΗΛΕΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες
 ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΕΟΚΦ)
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί
 Α΄ ΒΝΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 Β΄ ΒΝΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 Ε΄ ΒΝΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 ΕΟΚΦ - ΚΕΝΤΡΟ ΒΡΕΦΩΝ Η ΜΗΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 Ζ΄ ΒΝΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 ΣΤ΄ ΒΝΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 ΒΝΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
 Γ΄ ΒΝΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
 Δ΄ ΒΝΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις
 ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ-ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ «ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ»
 ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ - ΙΔΡΥΜΑ
 Η ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ - ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ
Περίθαλψη Ηλικιωμένων
 ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ - ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ
 ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ
 ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ Η ΦΙΛΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΤΟΥ Κ. ΚΤΙΣΤΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
 ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ - ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

ΡΕΘΥΜΝΟΥ (Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ)

Μέτρα	Δομές		
	ΝΠΔΔ	ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	3	0
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	2	0
Ειδική Αγωγή	1	0	0
Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες	1	0	0
Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	9	1
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	1	0	1

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ Α΄

ΚΑΠΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ Β΄

ΚΑΠΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ Γ΄

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (2)

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Εκπαίδευση-Υποστήριξη & Κατάρτιση Ατόμων Με Αναπηρίες

ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Ιδρυματική Φροντίδα Παιδιών

ΑΓΙΟΣ ΤΙΤΟΣ - ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α΄ ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΒΝΣ ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΝ

Α΄ ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Β' ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Β' ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Γ' ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ΒΝΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΣΤΙΑ Η ΚΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ Δ' ΒΝΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΜΟΝΑΔΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΑΜΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΜΕΑ ΑΓΑΠΗ

Δ. ΧΑΝΙΩΝ (Ν. ΧΑΝΙΩΝ)

Μέτρα	ΝΠΔΔ	Δομές	
		ΟΤΑ	ΜΚΟ
Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων	0	0	6
Βοήθεια Στο Σπίτι	0	0	1
Ειδική Αγωγή	4	0	0
Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες	0	0	1
Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	0	0	6
Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις	3	0	0

Ανοικτή Προστασία Ηλικιωμένων

ΚΑΠΗ ΧΑΝΙΩΝ (6)

Βοήθεια Στο Σπίτι

ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΧΑΝΙΩΝ - ΜΟΝΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Ειδική Αγωγή

1ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΧΑΝΙΩΝ

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

2ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΧΑΝΙΩΝ

3ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΧΑΝΙΩΝ

Κατασκηνώσεις - Λουτροθεραπείες

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ ΧΑΝΙΩΝ (ΕΟΚΦ)

Παιδικοί & Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Α' ΒΝΣ ΧΑΝΙΩΝ

Γ' ΒΝΣ ΧΑΝΙΩΝ

Β' ΒΝΣ ΧΑΝΙΩΝ

Δ' ΒΝΣ ΧΑΝΙΩΝ

ΒΝΣ ΧΑΝΙΩΝ

Ε' ΒΝΣ ΧΑΝΙΩΝ

Περίθαλψη Ατόμων Με Χρόνιες Παθήσεις

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΡΗΤΗΣ

*Η κατάσταση των προγραμμάτων των παραπάνω πόλεων είναι από το Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας

II . Νόμοι

1. Ψήφισμα της 13ης Απριλίου 1828

Διοικητική Διαίρεση

13 Τμήματα (Νομοί) - Επίτροποι

68 Επαρχίες - Επαρχιακές Δημογεροντίες

Πόλεις - Κωμοπόλεις - Χωριά - Κοινοτικές Δημογεροντίες

Νόμος της 27ης Δεκεμβρίου 1833 "περί συστάσεως των Δήμων"

Δήμου α' τάξης με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους

Δήμου β' τάξης με πληθυσμό 2.000 - 10.000 κατοίκους

Δήμου γ' τάξης με πληθυσμό 2.000 κατοίκους

Δημοτικές αρχές

α) Δήμοι α' τάξης : ένας (1) Δήμαρχος, 4 μέχρι 6 πάρεδροι, 18 Δημ. Σύμβουλοι

β) Δήμοι β' τάξης : ένας (1) Δήμαρχος, 2 μέχρι 4 πάρεδροι, 12 Δημ. Σύμβουλοι

γ) Δήμοι γ' τάξης : ένας (1) πάρεδρος, 6 Δημοτικοί Σύμβουλοι

Διοικητική Διάρθρωση

16 Νομοί - Νομάρχης

88 Επαρχίες - Επαρχος

442 Δήμοι - Δημοτικό Συμβούλιο - Δήμαρχος

Νόμος ΔΝΖ' της 10ης Φεβρουαρίου 1912 "περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων"

- Δήμους αποτελούν οι πρωτεύουσες των Νομών και οι πόλεις με πληθυσμό 10.000 κατοίκους και άνω.

- Κοινότητες αποτελούν χωριά με πληθυσμό το ελάχιστο 300 κατοίκων, με δυνατότητα εφόσον επληρούντο ορισμένες προϋποθέσεις να αναγνωρίζονται κοινότητες και οικισμοί μικρότεροι των 300 κατοίκων.

Σύνθεση κοινοτικών αρχών

- Κοινότητες μέχρι 1.000 κατοίκους, συμβούλιο 5 μελών

- Κοινότητες από 1.001 μέχρι 2.000 κατοίκους, συμβούλιο 6 μελών

- Κοινότητες από 2.001 μέχρι 4.000 κατοίκους, συμβούλιο 9 μελών

- Κοινότητες από 4.001 μέχρι 6.000 κατοίκους, συμβούλιο 12 μελών

- Κοινότητες από 6.000 κατοίκους, συμβούλιο 15 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι μέχρι 30.000 κατοίκους, 3 πάρεδροι και 18 σύμβουλοι

- Δήμοι από 30.001 μέχρι 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 24 σύμβουλοι

- Δήμοι πάνω από 100.000 κατοίκους, 4 πάρεδροι και 30 σύμβουλοι

Ν.Δ. 2888/1954 (ΦΕΚ 139/1-7-1954 Τ.Α.)

- Δήμους αποτελούν οι πρωτεύουσες των Νομών και οι πόλεις με πληθυσμό 10.000 κατοίκων και άνω

- Κοινότητες οι έχουσες πληθυσμό πεντακοσίων (500) τουλάχιστον κατοίκων

Σύνθεση Κοινοτικών Αρχών

- Κοινότητες μέχρι 1.000 κατοίκους, συμβούλιο 5 μελών

- Κοινότητες μέχρι 2.000 κατοίκων, σύμβουλοι 25 μελών

- Κοινότητες μέχρι 4.000 κατοίκους, συμβούλιο 19 μελών

- Κοινότητες μέχρι 7.000 κατοίκους, συμβούλιο 11 μελών

- Κοινότητες άνω των 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι άνω των 100.000 κατοίκων, συμβούλιο 31 μελών

- Δήμοι άνω των 30.000 κατοίκων, συμβούλιο 25 μελών

- Δήμοι άνω των 20.000 κατοίκων, συμβούλιο 19 μελών
- Δήμοι άνω των 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών
- Δήμοι άνω των 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 11 μελών
- Δήμοι λοιποί, συμβούλιο 9 μελών

Σύνθεση Δημαρχιακών Επιτροπών

- 3/μελείς για δημοτικά συμβούλια μέχρι 19 μελών και,
- 5/μελείς για δημοτικά συμβούλια πολυμελέστερα

Νόμος 1065/1980 (ΦΕΚ 168/24-7-1980)

- Δήμοι είναι οι πρωτεύουσες των Νομών και οι πόλεις που έχουν περισσότερους από 10.000 κατοίκους.
- Δήμοι που έχουν περισσότερους από 150.000 κατοίκους διαιρούνται σε διαμερίσματα.
- Κοινότητες είναι συνοικισμοί που έχουν απογραφεί ως αυτοτελείς και έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 1.000 κατοίκων.

Σύνθεση Κοινοτικών Αρχών

- Κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 1.000 κατοίκων, συμβούλιο 5 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό 1.001 μέχρι 2.000 κατοίκων, συμβούλιο 7 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό 2.001 μέχρι 5.000 κατοίκων, συμβούλιο 9 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό 5.001 και άνω, συμβούλιο 11 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι με πληθυσμό έως 7.000 κατοίκων, συμβούλιο 7 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 7.001 έως 20.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 20.001 έως 30.000 κατοίκων, συμβούλιο 19 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 30.001 έως 60.000 κατοίκων, συμβούλιο 25 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 60.001 έως 100.000 κατοίκων συμβούλιο 31 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 100.101 έως 150.000 κατοίκων συμβούλιο 39 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 150.001 έως 300.000 κατοίκων, συμβούλιο 47 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό έως 300.001 έως 500.000 κατοίκων, συμβούλιο 55 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 500.001 κατοίκων και άνω, συμβούλιο 61 μελών

Σύνθεση Δημαρχιακών Επιτροπών

- 3/μελείς για δημοτικά συμβούλια μέχρι 15 μέλη
- 5/μελή για δημοτικά συμβούλια μέχρι 31 μέλη
- 7/μελή για δημοτικά συμβούλια μέχρι 55 μέλη
- 9/μελή για δημοτικά συμβούλια μέχρι 61 μέλη

Νόμος 1270/1982 (ΦΕΚ 93/10-8-1982 τ.Α.)

Σύνθεση Κοινοτικών Αρχών

- Κοινότητες με πληθυσμό μέχρι 2.000 κατοίκων, συμβούλιο 7 μελών

- Κοινότητες με πληθυσμό από 2.001 μέχρι 5.000 κατοίκων, συμβούλιο 9 μελών
- Κοινότητες με πληθυσμό από 5.001 και πάνω, συμβούλιο 11 μελών

Σύνθεση Δημοτικών Αρχών

- Δήμοι με πληθυσμό μέχρι 5.000 κατοίκων, συμβούλιο 11 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 5.001 έως 10.000 κατοίκων, συμβούλιο 15 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 10.001 έως 30.000 κατοίκων, συμβούλιο 19 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 30.001 έως 60.000 κατοίκων, συμβούλιο 25 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 60.001 έως 100.000 κατοίκων, συμβούλιο 31 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 100.001 έως 150.000 κατοίκων, συμβούλιο 35 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό 150.001 έως 500.000 κατοίκων, συμβούλιο 39 μελών
- Δήμοι με πληθυσμό από 500.001 και πάνω κατοίκων, συμβούλιο 41 μελών

Σύνθεση Δημαρχιακής Επιτροπής

- 3/μελείς για δημοτικά συμβούλια έως και 15 μέλη
- 5/μελείς για δημοτικά συμβούλια έως και 31 μέλη
- 7/μελείς για δημοτικά συμβούλια έως και 41 μέλη

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βάγια Χριστίνα «Η τεχνολογία του κοινωνικού σχεδιασμού στην Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα» Εκλογή Δεκέμβριος 1978 , σελ. 119-120
- Cohen L. , Manion L. , Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας , (μετάφραση Χ. Μητσοπούλου , Μ. Φιλοπούλου) Εκδόσεις Έκφραση , Αθήνα 1997
- Δαουτόπουλος Γεώργιος , Κοινοτική – Τοπική Ανάπτυξη , Έκδοση Β΄ , Θεσσαλονίκη 1995 , σελ.101-122
- Ζωγράφου Ανδρέας , Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα : Θεωρία , Πράξη , Προβληματισμοί , Έκδοση Β΄ , Πάτρα 1997 , σελ. 41-47 & 93-108
- Ηλιάδη Αρ. , Καρτσιδήμα Σ. , Λέρης Β. , Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα , Πτυχιακή Εργασία , Τ. Ε. Ι. Πάτρας 1997
- Καλλινικάκη Θεανώ , Κοινωνική Εργασία , Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα , Αθήνα 1998
- Κατσορίδου- Παπαδοπούλου Χρ. , Κοινωνική Εργασία με Ομάδες : Μια μορφή προσέγγισης για συνεργασία και δράση , Εκδόσεις Έλλην , Αθήνα 1999

- Σπουδαστήριο Κοινωνιολογίας ΠΑΣΠΕ Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών ,
Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών
,Επιμέλεια Β. Φίλιας , Εκδόσεις Gutenberg , Έκδοση Β΄ , Αθήνα 1996
- Σταθόπουλος Πέτρος , Κοινοτική Εργασία : Διαδικασία , μέθοδοι και τεχνικές παρέμβασης , Εκδόσεις Παπαζήση , Αθήνα 2000 , σελ. 89-120
- Σταθόπουλος Πέτρος , Κοινοτική Εργασία : Θεωρία και Πράξη , Εκδόσεις Έλλην , Έκδοση Ε΄ , Αθήνα 2001 , σελ. 94-104
- Ross Murray , Κοινωνική Εργασία με Κοινότητα : Θεωρία- Αρχές- Πράξης ,
1972
- Τσαούσης Δημήτριος , Η κοινωνία του ανθρώπου : Εισαγωγή στην κοινωνιολογία , Εκδόσεις Gutenberg , Αθήνα 1998
- [www. εetaa. gr](http://www.εetaa.gr) : Ελληνική Εταιρία Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- [www. mohaw . gr](http://www.mohaw.gr) : Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας

